

اعضای مجلس خبرگان از قانون هستنی نیستند

صبح صادق

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و دوم | شماره ۱۱۲۳ | دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲ | ۱۱ جمادی الثانی ۱۴۴۵ | ۲۵ دسامبر ۲۰۲۳ | ۱۶ صفحه

۲ سرمقاله | مهدی سعیدی | راه حل مشکلات | ۳ پیوست | یدالله جوانی | ۹ دی و یک پرسش | ۵ دیدگاه | سعدالله زارعی | راه حل ایرانی | ۱۱ خرد | مصطفی قربانی | تحقق ایران قوی

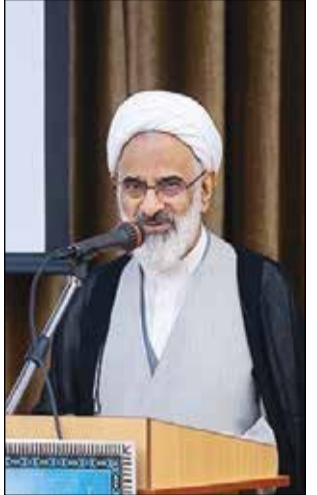

رهبر معظم انقلاب اسلامی ضرورت مشارکت پرشور مردم در انتخابات اسفندماه را تبیین کردند

حاکمیت ملی مردم

۷ دین | ۱۴ جبهه | **جهد مستمر علیه دشمن** | **ستاره های دنباله دار**

جشنواره‌های متفاوت به رسم جوانی

جشنواره حضرت علی اکبر(ع) به همت فرماندهی دژبان کل سپاه با حضور کارکنان وظیفه ستاد فرماندهی کل سپاه، ستاد نمایندگی ولی فقیه در سپاه و دژبان کل سپاه برگزار شد.

به گزارش خبرنگار صبح صادق از جلوه‌های مهم این رویداد حضور قابل توجه تعدادی از خانواده‌های سربازان در کنار آنها بود؛ پدر و مادر، همسر و فرزندان.

از عزیزانی که با پدر و مادرشان شرکت کرده بودند تا عزیزانی که به همراه همسر و به اعتقاد خود یک خانواده ویژه، برادر بسیجی و سربازی با همسر و دو فرزند دختر و پسر خود، که علاوه بر قدرانی از او و خانواده هدیه ویژه‌ای هم از طرف نماینده ولی فقیه در سپاه به این خانواده تقدیم شد که سفر زیارتی حضرت علی موسی الرضای(ع) بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی که سخنران اصلی و مهمان ویژه این مراسم بود، با نگاه ویژه به پاسخ از دل قرآن به موضوعات نکاتی را در این مراسم بیان کرد.

وی با اشاره به آیات قرآن، موضوع آبادانی دنیا برای آبادانی آخرت را پیش کشید و افزود: «ثروت و مسائل دنیایی یکی از نعمت‌های بزرگ الهی است، زیرا از ساختن همین دنیا آخرت انسان ساخته می‌شود.» وی افزود: «در باره دنیا مسئله در خدمت دنیا بودن یا به خدمت گرفتن دنیاست که تفاوت ایجاد می‌کند، یعنی ما باید به دنیا خدمت کنیم و دنیا سوار ما باشد، یا اینکه باید از دنیا برای آخرت خود بهره‌بریم.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی ادامه داد: «بنابر این دنیا مزرعه آخرت است و خود دنیا یکی از بزرگ‌ترین نعمات الهی برای بشر است، ولی نباید اجازه داد دنیا بر ما مسلط شود و باید ما بر آن مسلط باشیم.»

حجت‌الاسلام حاجی صادقی تأکید کرد: جوانان را با اهمیت اقامه نماز به شیوه‌های گوناگون که قابل پذیرش باشد، آشنا کنید؛ چون در شرایط فعلی جامعه که جوانان در برابر انواع تهدیدات قرار دارند، سنگر نماز می‌تواند حافظ انسان باشد؛ اینکه نماز مجاهد می‌سازد و مجاهد به جبهه می‌رود هم از جمله آثاری است که می‌توان برای اقامه نماز برشمرد.

وی افزود: احساس صحبت با مخاطب در هنگام اقامه نماز، تلاش برای خواندن تفسیر نماز، توجه به ذلت خود و عزت خدا، آماده شدن از قبل برای اقامه نماز، دور کردن عوامل غفلت از نماز، استغفار، و گفتن اذان و اقامه هم از جمله مواردی است که می‌تواند در اقامه نماز با حضور قلب مؤثر باشد.

مهدی سعیدی

جریان‌شناس سیاسی

حدود دو ماه تا برگزاری دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره مجلس خبرگان باقی مانده است و همه بازیگران این عرصه آماده می‌شوند تا با توجه به راهبرد اتخاذ شده، به نقش آفرینی مشغول شوند. در این میان، رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی در اولین روزهای زمستان در جمع مردمان خونگرم کرمان و خوزستان سخنان مهمی را فرمودند و از آغاز فصلی سخن گفتند که در ماه پایانی آن انتخابات به ثمر خواهد رسید. همین اظهارات را می‌توان گامی بزرگ برای گرم شدن فضای انتخاباتی کشور دانست که مراحل نامنویسی و بررسی‌های اولیه صلاحیت‌های آن در وزارت کشور طی شده است و هم اکنون کار بررسی صلاحیت‌هایش در دست شورای نگهبان قرار دارد و همه منتظرند تا نتایج

اعلام و رقابت‌های رسمی آغاز شود.

رهبری در این دیدار با تبیین اهمیت انتخابات، جمهوریت و اسلامیت را در گرو انتخابات دانستند و ضمن تأکید بر اهمیت مشارکت گسترده و قوی، فرمودند: «برگزاری انتخاباتی پرشکوه و با حضور پرشور مردم، موجب وحدت ملی می‌شود، وحدت ملی و حضور پر قدرت مردم در صحنه، قدرت ملی می‌آورد و قدرت ملی موجب امنیت می‌شود که امنیت نیز زمینه‌ساز پیشرفت علمی، شکوفایی اقتصادی و حل مشکلات گوناگون اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خواهد بود.»

حقیقت آن است که کشور دچار مشکلات گوناگونی است و به طور طبیعی همه مردم خواهان رفع این مشکلات هستند. داشتن مجلس قوی بدون شک یکی از اهرم‌های مهم حل مشکلات کشور است. پس اگر حتی به وضعیت موجود اعتراض داریم و خواهان تغییر آن هستیم، راهش مشارکت در انتخابات است. فرد معترض در انتخابات مشارکت می‌کند تا با انتخاب خودش وضعیت را بهبود بخشد و بستر را برای تحول و بهبود اوضاع فراهم آورد. پس

راه‌حل مشکلات کشور

راه اعتراض عاقلانه و سازنده هم مشارکت است نه عدم مشارکت، چرا که آنچه «سیاست‌های خیابانی» خوانده می‌شود چیزی جز ایجاد ناامنی و اغتشاش به همراه انداخته و تنها مسیر تضعیف حکمرانی را دنبال می‌کند. در حالی که مشارکت نتیجه عکس داده و بستر را برای شکل‌گیری مجلسی قوی فراهم خواهد آورد. به همین دلیل است که رهبری مشارکت ضعیف را منجر به تشکیل مجلسی ضعیف و ناتوان در رفع کامل مشکلات برشمردند و تأکید کردند: «برطرف کردن مشکلات نیازمند مشارکت قوی و تشکیل مجلسی قوی است.»

یکی از ابعاد مهم انتخابات که تأثیر مستقیمی بر افزایش مشارکت نیز دارد، اصل رقابت است. رقابت در فضای تکثر و وجود نامزدهای متعدد با گرایش‌ها و سلیق گوناگون ممکن خواهد بود. در این دوره از انتخابات هر چند برخی از فعالان سیاسی متأسفانه برخلاف منافع ملی عمل کرده و از حضور در نهضت نامنویسی جا مانده‌اند، اما نامنویسی بیش از ۲۴ هزار نفر در انتخابات (که نوعی رکورد شکنی نیز به حساب می‌آید) فرصت را

برای تنوع و تکثر نامزدها فراهم کرده است. از میان آنها بدون شک صاحبان صلاحیت حق وارد شدن به میدان رقابت را خواهند یافت.

نظام اسلامی خواهان رقابتی بودن انتخابات است و در این مسیر موانع را برداشته و راه را همراه خواهد کرد. با توجه به این حقیقت است که رهبری در تبیین رقابت واقعی سیاسی، فرموده‌اند: «میدان باید برای حضور جناح‌های سیاسی و گرایش‌های گوناگون سیاسی - اقتصادی - فرهنگی در مسابقه بزرگ انتخابات باز باشد تا همه دیدگاه‌ها و نگاه‌ها در این میدان فعال باشند.»

در آستانه انتخابات آنچه موجب تقویت ملی این سرزمین است، پذیرش قاعده بازی «حل مشکلات کشور از طریق انتخابات» است، چه آنها که آبادانی کشور را در «تداوم» راه مجلس یازدهم می‌دانند و چه آنها که راه پیشرفت و بهبود اوضاع را در «تغییر» و «عبور» از مجلس یازدهم می‌دانند، همگی به مشارکت در انتخابات باید بیندیشند!

رهبر معظم انقلاب اسلامی ضرورت مشارکت پرشور مردم در انتخابات اسفندماه را تبیین کردند

حاکمیت ملی مردم

پرشکوه و با حضور پرشور مردم، موجب وحدت ملی می‌شود، وحدت ملی و حضور پر قدرت مردم در صحنه، قدرت ملی می‌آورد و قدرت ملی موجب امنیت می‌شود که امنیت نیز زمینه‌ساز پیشرفت علمی، شکوفایی اقتصادی و حل مشکلات گوناگون اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خواهد بود.»

ایشان انتخابات را پایه و زمینه‌ساز تحول دانستند و گفتند: «برخی از تحول طرفداری می‌کنند، اما انتخابات را به عنوان مقدمه تحول، مورد بی‌مهری قرار می‌دهند.»

رهبر معظم انقلاب به صاحبان دیدگاه‌های گوناگون سیاسی، اقتصادی و فرهنگی گفتند: «اگر می‌خواهید به نفع دیدگاه خود تحول ایجاد کنید، راهش سرکار آوردن کسانی است که با شما هم‌جهت هستند که این مسئله نیز فقط با انتخابات محقق می‌شود.»

موظف همه کسانی که در جامعه مخاطب دارند از جمله علمای اعلام، استادان دانشگاه و حوزه، صداوسیما و مطبوعات را به دعوت از مردم برای مشارکت در انتخابات فراخواندند و افزودند: «جوانان و اعضای خانواده‌ها نیز مخاطبان خود را به برگزاری انتخاباتی پرشور تشویق کنند.»

ایشان مشارکت ضعیف را منجر به تشکیل مجلسی ضعیف و ناتوان در رفع کامل مشکلات برشمردند و تأکید کردند: «برطرف کردن مشکلات نیازمند مشارکت قوی و تشکیل مجلسی قوی است.»

رهبر معظم انقلاب در تبیین دومین عنصر برگزاری انتخابات پرشور، یعنی رقابت واقعی سیاسی، گفتند: «میدان باید برای حضور جناح‌های سیاسی و گرایش‌های گوناگون سیاسی-اقتصادی- فرهنگی در مسابقه بزرگ انتخابات باز باشد تا همه دیدگاه‌ها و نگاه‌ها در این میدان فعال باشند.»

ایشان رقابت و مسابقه جوانان با افراد مجرب و باسابقه را برای ورود به مجلس، نوع دیگری از رقابت خواندند و گفتند: «البته مجلس خوب و قوی باید هم نمایندگان جوان داشته باشد و هم نمایندگان باسابقه و

باتجربه.»

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای افزودند: «رقابت یعنی همه بتوانند تبلیغات کنند؛ البته تبلیغات غیر از دروغ‌گفتن، تهمت‌زدن و وعده خلاف‌دادن است. تبلیغات یعنی بیان دیدگاه‌ها برای مردم همراه با اخلاق و دیانت.»

ایشان دلسرد کردن مردم از انتخابات را کاری غلط و به ضرر کشور خواندند و گفتند: «بعضی‌ها برای دلسرد کردن مردم، دائم مشکلات کشور را یادآوری می‌کنند؛ در حالی که راه‌حل مشکلات، انتخابات است و برای رفع مشکلات باید در انتخابات شرکت کرد.»

رهبر فرزانه انقلاب، بخش دیگری از سخنان‌شان را به مسئله بین‌المللی و اسلامی غزه اختصاص دادند و گفتند: «این حادثه از دو جنبه بی‌نظیر است؛ هم از سمت رژیم صهیونیستی، چرا که هرگز اینگونه سفاکی، جنایتگری، خونخواری، کودک‌کشی، خیانت، بی‌رحمی و انداختن بمب سنگر شکن بر روی سربازان و بیماران و بیمارستان‌ها دیده نشده است، و هم از طرف مردم و مبارزان فلسطینی، چون اینگونه صبر، مقاومت و دشمن را دیوانه کردن، بی‌سابقه است.»

ایشان خاطر نشان کردند: «با وجود آنکه آب، غذا، دارو و سوخت به این مردم نمی‌رسد، اما آنها مثل کوه ایستاده‌اند که همین تسلیم نشدن آنان را پیروز می‌کند؛ چرا که خداوند با صابران است؛ هم چنانکه نشانه‌های پیروزی امروز دیده می‌شود.»

رهبر معظم انقلاب افزودند: «امروز وجدان دنیا به درد آمده است. مردم در آمریکا و اروپا به خیابان‌ها می‌آیند و برخی شخصیت‌های سیاسی و رؤسای دانشگاه‌ها و دانشمندان آنها به حمایت دولت‌های خود از رژیم صهیونیستی اعتراض می‌کنند؛ اما با این وجود، برخی دولت‌ها همچنان به کمک‌های خود به رژیم سفاک ادامه می‌دهند.»

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای تأکید کردند: «به یاری خداوند، بی‌تردید پیروزی با جبهه حق است و رژیم

غاصب صهیونیستی ریشه‌کن خواهد شد و امیدواریم شما جوانان این آینده حتمی را به چشم خود ببینید.»

رهبر معظم انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان با اشاره به ضرورت آگاهی «نسل جوان خوزستان و کرمان و همه کشور» از افتخارات تاریخی ملت و میراث ارزشمند ایران، گفتند: «خوزستان در بیش از یک قرن اخیر، پرچمدار و مهم‌ترین مرکز مقاومت ملت در مقابل بیگانگان بوده است که ایستادگی در مقابل هجوم نظامی انگلیسی‌ها در سال‌های بعد از جنگ اول جهانی و حضور فعال در ملی کردن صنعت نفت از موارد مهم این ایستادگی بوده است.»

ایشان تأکید کردند: «مهم‌تر از همه، سینه‌سپر کردن همه اقوام عرب و غیر عرب، لر، بختیاری و دیگر اقوام در مقابل تهاجم صدام و خنثی کردن محاسبه غلط او در باره استقبال مردم عرب‌زبان خوزستان از مهاجمان بود که افتخاری جاودان است.»

معلم‌له خاک پاک خوزستان را محل ریخته شدن خون بهترین جوانان همه استان‌ها خواندند و افزودند: «خوزستان نماد همدلی و همبستگی همه ملت در دفاع از اسلام و انقلاب و ایران، و مظهر ویژگی‌های برجسته ملت ایران است.»

ایشان همچنین با تجلیل از هویت عمیق فرهنگی مردم کرمان، نخبه‌پروری، نجابت اخلاقی، سلامت فکری، ایمان صادقانه و پیشگامی در پیوستن به نهضت اسلامی را از خصوصیات مردم این استان برشمردند و گفتند: «این ویژگی‌ها زمینه‌ساز شخصیت بزرگی مثل حاج قاسم را فراهم کرده است.»

رهبر معظم انقلاب خصوصیات مردم خوزستان و کرمان را مایه افتخار و مباهات جوانان این استان و همه کشور دانستند و تأکید کردند: «باید از این میراث نسلی و تاریخی برای جریان نقیص و عقب‌ماندگی‌های موجود، ساختن ایران و اثبات توانایی اسلام در اداره کشور استفاده کنیم.»

دبیر علمی دوازدهمین کنگره شعر فرهنگیان سپاه در گفت‌وگو با صبح صادق

رسالت شعر هدایت عاطفی و فکری جامعه است

دشمن را به نسل امروز آموزش بدهیم، در این صورت است که ما محتوای شعری نسل امروز را تأمین و تثبیت کرده‌ایم.

چه توصیه‌ای برای شرکت‌کنندگان این دوره از مسابقات دارید؟

رسالت شعرا امروز این است که با محتوای غنی و به صورت فنی آن هدف ارزشمندی را که این انقلاب در مبارزه با ظلم، فاسد، طاغوت و شیاطین در خود می‌بیند، تقویت کند. این هدفی است که کنگره شعر فرهنگیان سپاه دنبال می‌کند تا از این طریق نسل امروز را نسبت به شناسایی دشمن و برات از آن آشنا کند. لازمه این سبک شعر گفتن این است که شاعر به خوبی از پس شناسایی دشمن بر بیاید؛ در این صورت است که شاعر می‌تواند آن هدایت عاطفی و فکری را رقم بزند. ما هم در این کنگره‌ها از باب «فلاستبقوا الخیرات» به استقبال شعرائی می‌رویم که حقیقتاً محتوای غنی را به صورت فنی آورده‌اند.

برگزاری کنگره شعر فرهنگیان سپاه «مشق حماسه» چیست؟

رسالت مهم شعر هدایت عاطفی و سپس هدایت فکری است. شاعر درباره یک موضوعی واکنش نشان می‌دهد و به این طریق در خواننده طریق حال ایجاد می‌کند. از دل این طریق حال هدایت فکری هم رخ می‌دهد. بر این اساس است که می‌گویند شعر باید محتوا داشته باشد. یکی از کاربردهای شعر در حوزه نظامی و در مقابله با دشمن است. شعر با سه عنصر «موسیقی»، «مضمون» و «احساس» می‌تواند هدایت عاطفی و سپس هدایت فکری را رقم بزند.

شاعر در این حوزه با بیان حماسی و آن صلابتی که در مقابل دشمن دارد، دوست و دشمن را تبیین می‌کند؛ همانطور که در دوران هشت سال دفاع مقدس این موضوع و جایگاه شعر در برانگیختن عواطف و سپس هدایت فکری به خوبی دیده شد. به نظر شعرائی امروز که در کنگره‌هایی، مانند کنگره شعر فرهنگیان

با انتخاب «سیدمهدی حسینی رکن آبادی» نویسنده کتاب‌های «یک دریچه تا شکفتن»، «هنوز نام تو گمنامی است»، «دُرُج ولایت»، «تصویر زلال عشق»، «جلسه صبح حیات»، «دنیای بی‌تو»، «سرشار از تنفس صبح هوای تو»، «ماهی سرخ کوثر» به عنوان دبیر علمی دوازدهمین کنگره شعر فرهنگیان سپاه (مشق حماسه) بر آن شدیم تا برای آشنایی با فضای کنگره با وی به گفت‌وگو بنشینیم که در ادامه می‌خوانید.

یکی از برنامه‌های مبارزاتی که در قدیم بیشتر به چشم می‌خورد، رجزخوانی مبارزان در صحنه نبرد بود. این خود نشان می‌دهد که نیروی نظامی افزون بر اینکه باید از روحیه پرصلابتی برخوردار باشد، به یک روحیه شاعری هم نیاز دارد. با این نوع دیدگاه پاسخ شما درباره هدف

۹ دی ویک پرسش

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

مردم ایران در دوران ۴۵ ساله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مهم‌ترین و اساسی‌ترین نقش را در شکست توطئه‌های گوناگون دشمنان خارجی و دنباله‌های داخلی آنان داشته‌اند. مردم عزیز کشورمان در این ۴۵ سال، خالق حماسه‌های بزرگی در مقاطع گوناگون بودند. یکی از این حماسه‌های بزرگ، حماسه نهم دی در سال ۱۳۸۸ است. حضرت اسام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در روز ۱۹ دی سال ۱۳۸۸ و در جمع مردم قم، در وصف این حماسه می‌فرماید: «مطمئن باشید که روز نهم دی امسال هم در تاریخ می‌ماند؛ این هم یک روز متمایزی شد.»

از حماسه نهم دی سال ۱۳۸۸، با عناوینی چون حماسه ماندگار، بی‌نظیر، بی‌بدیل، تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز، دشمن شکن و دوست شادکن یاد می‌کنند. در روز ۹ دی ۱۳۸۸، مردم در یک حرکت خودجوش و بدون فراخوان‌های پر سر و صدا و تبلیغات مهیج، از سر تکلیف دینی و وظیفه ملی و اجتماعی، با حضور پرشور و معنادار در میدان، با شعارهای صریح و بی‌پرده، موضع خود را در قبال فتنه‌گران از یک‌سوی و نظام اسلامی و ولایت از دیگر سو مشخص کردند. بر همین اساس، روز نهم دی، به روز تجدید پیمان بسا ولایت و آرمان‌های حضرت امام خمینی (ره) معروف شد.

اما در این میان، از یک عنوان دیگر هم برای توصیف حماسه نهم دی استفاده می‌شود و عده‌ای از صاحب‌نظران، نهم دی را اوج قله بصیرت و ولایتمداری ملت ایران می‌دانند. پرسش اصلی این است که چرا با وجود حماسه‌آفرینی‌های مبتنی بر بصیرت ملت ایران از ابتدای انقلاب اسلامی تا سال ۱۳۸۸، این روز را روز اوج قله بصیرت ایرانیان می‌دانند؟ نگارنده هم بر این اعتقاد است که در خشخش بصیرت مردم در نهم دی سال ۱۳۸۸، یک درخشش بی‌نظیر و خارج از محاسبات بشری

است. فهم این مطلب در گرو داشتن تحلیل درست و عمیق از ماهیت فتنه آمریکایی-صهیونیستی ۸۸ است. تا کسی با ماهیت فتنه، زمینه‌ها، بسترها، اهداف طراحان و بازیگران خارجی و داخلی آن آشنا نباشد، نمی‌تواند به عظمت و بزرگی حماسه نهم دی پی‌برد. واقعیت داستان این است که قرار بود بسا دروغ بزرگ انجام تقلب در انتخابات ریاست‌جمهوری دهم از سوی نظام، مردم را در مقابل حاکمیت دینی قرار داده، مقدمات سست‌پوش را فراهم کنند. طراحان این نقشه شیطانی غربی‌ها بودند و بازیگران آن براساس الگوی انقلاب‌های رنگی، برخی از نام‌آوران سیاسی بزرگ شده بر سر سفره انقلاب!

طراحان این فتنه بزرگ، عمیق و شکننده، هیچ تردیدی در به ثمر نرسیدن آن نداشتند؛ زیرا بازیگران داخلی این فتنه، جریان ضدانقلاب شناسنامه‌دار یا عده‌ای جوان خام و احساسی یا گروه کودتاگر وابسته به خارج نبودند، بلکه افرادی برای اجرای این نقشه براندازانه پا به میدان گذاشتند که از اول انقلاب تا آن روز در مسئولیت‌های کلیدی جمهوری اسلامی، همانند خیرگان رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام، ریاست‌جمهوری، ریاست مجلس شورای اسلامی، مقام وزارت و... قرار داشتند. آری، چنین جماعتی علیه نظام اسلامی و جمهوریت آن، با ادعای دروغین تقلب در انتخابات، برای رسیدن به قدرت و تأمین دنیای خود شوریدند و تلاش کردند تا از این رهگذر، با فریب دادن مردم و قرار دادن آنان در برابر نظام، به اهداف شوم خود برسند! این جماعت فتنه‌گر، در حالی که به کشور، ملت و نظام اسلامی و حماسه حضور بی‌نظیر مردم در انتخابات ۲۲ خرداد ۸۸ خیانت کردند، اما کار خود و نپذیرفتن نتیجه انتخابات را، براساس نقشه انقلاب‌های رنگی، دفاع از دموکراسی و حقوق مردم دانسته، با ادعای تقلب در انتخابات، خواهان ابطال انتخابات ریاست‌جمهوری بودند. این داستان طوری نوشته شد و به اجرا درآمد که غربی‌ها سال ۱۳۸۸ را، سال پایانی جمهوری اسلامی ارزیابی کرده، براساس همین برآورد، تمام قد و آشکارا پشت سر فتنه‌گران قرار گرفتند، ضمن حمایت‌ها، پشتیبانی‌های مالی و رسانه‌ای، درب‌های سفارتخانه‌های خود در تهران را

ایمن برابر فتنه

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

تغییر وضعیت کشور پس از حضور مردم در ۹ دی ۱۳۸۸ نشان می‌دهد، مردم پایه اصلی حکومت و نظام اسلامی هستند. به عبارتی رابطه نظام اسلامی و مردم رابطه‌ای دو طرفه است که هر دو تکمیل‌کننده هم برای توسعه و رشد اقتصادی، سیاسی و معنوی هستند. بر اساس واقعیت‌های میدانی، در حالی که دشمن تلاش می‌کرد در سال ۱۳۸۸ انقلاب اسلامی را در بن‌بست قرار دهد و از طریق انقلاب رنگی محور سیاسی و امنیتی کشور را تغییر دهد، این مردم بودند که با بصیرت و شناخت خط سیاسی دشمن، مقابل توطئه‌های دشمن ایستادگی کردند. بنابراین، در جریان فتنه ۸۸ هر چه خواص نمره مردودی گرفتند، این مردم بودند که بالاترین نمره را گرفتند و اجازه مصادره انقلاب را ندادند. در واقع، در دل حضور حماسه‌ساز مردم در ۹ دی «رابطه امت با ولایت» به خوبی به جهان مخابره شد و این رابطه پایانی بر تمام فتنه پیچیده سال ۱۳۸۸ و به تبع تمام فتنه‌های بعد از آن شده است.

تمرکز دشمن بر فضای مجازی و رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در فرآیند فتنه ۸۸ و فتنه‌های پس از آن، از جمله اغتشاشات ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، نخبگان و اتاق فکرهای محور شوم برای تغییر معادلات ذهنی جامعه و در نتیجه تغییر در قدرت ادراکی جامعه، تمرکز و حساب ویژه‌ای بر رسانه و فضای مجازی باز کرده‌اند. توجه به برخی از رسانه‌هایی که در جریان فتنه ۸۸ نقش ویژه‌ای داشتند، و همچنین رسانه‌هایی که در دل اغتشاشات ۱۴۰۱ فعال بودند، می‌تواند در شناخت ابزار دشمن برای ایجاد فتنه کمک شایانی کند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد، در طول ۴۴ سال گذشته ایالات متحده بزرگ‌ترین دشمن ایران بوده و بر مبنای دشمنی با ایران اقدام به تعیین سیاست‌های خود می‌کند. تاکتیک آمریکا در سیاست خارجی خود، بر مبنای راهبرد دشمنی با ایران طراحی و اجرا می‌شود. بررسی رفتار آمریکا در جریان فتنه ۸۸ و فتنه‌های پس از آن نشان می‌دهد، واشنگتن به دنبال جداسازی مردم از نظام و عملاً در تحریم اقتصادی علیه ایران، به دنبال رودرو کردن مردم مقابل انقلاب بوده است. بر اساس بررسی‌های انجام شده در جریان فتنه ۱۳۸۸ حداقل هشت «دفتر ویژه» در دبی،

روز بصیرت

ویژه حماسه ماندگار مردم ایران در ۹ دی ۱۳۸۸

پیوست

شماره ۱۱۲۳ | دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲

صداقت

قاب حماسه

بر روی اغتشاش‌گران گشودند و از هر جهت جمهوری اسلامی را برای پذیرش خواست جماعت فتنه‌گرانی چون موسوی، کروی و دیگر همراهان‌شان مبنی بر ابطال انتخابات، تحت فشار قرار دادند.

جمع‌بندی طراحان و بازیگران فتنه این بود که رهبری نظام به ناچار تحت فشار مطالبات مردم معترض به نتیجه انتخابات، عقب‌نشینی کرده و به ابطال انتخابات تن می‌دهد. باور آنان این بود که پذیرش ابطال انتخابات از سوی نظام، زمینه لازم و کافی را برای مطرح کردن ساقط شدن رهبری از ولایت به دلیل خروج از عدالت فراهم می‌کند. آری، هدف اصلی در فتنه ۸۸، زدن ولایت با فریب دادن مردم بود؛ اما به دلیل عمد، این محاسبه فتنه‌گران غلط از آب درآمد؛ یکی ایستادگی حضرت امام خامنه‌ای بر قانون و حقوق مردم و صیانت از رأی آنان، و دلیل دیگر فریب نخوردن مردم از این نقشه پیچیده فتنه‌گران بود.

روز نهم دی، روزی بود که میلیون‌ها ایرانی در تهران و دیگر شهرها، خودجوش به خیابان‌ها آمده، مبتنی بر بصیرت نافذ و برگرفته از معرفت دینی و تقوای الهی، از یک‌سوی تو دهنی محکمی به فتنه‌گران و حامیان خارجی آنان زدند و از دیگر سوسو از نظام و ولایت فقیه دفاع کرده، با رهبر معظم انقلاب و آرمان‌های انقلاب اسلامی تجدید پیمان کردند. جنس بصیرت مردم خالق حماسه بزرگ و بی‌نظیر نهم دی، از همان جنس بصیرتی است که خداوند متعال به مؤمنان و اهل تقوا وعده داده است: «ان تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا» بر همین اساس و با اطمینان خاطر می‌توان گفت، در روز نهم دی مردم ایران در پرتو ایمان و معنویت دینی، بصیرتی بی‌نظیر از خود به نمایش گذاشته، جهانیان را متحیر کرده و پیچیده‌ترین فتنه پس از انقلاب اسلامی را در سال ۱۳۸۸ با شکست مواجه کردند.

بدون تردید، تا زمانی که مردم ایران اهل ایمان و با بصیرت باشند، هیچ توطئه‌ای علیه آنان به نتیجه نمی‌رسد. به همین دلیل است که دشمنان از سال ۱۳۸۸ به بعد، با جنگ ترکیبی و تمرکز بر جنگ شناختی، ایمان و امید مردم را نشانه رفته‌اند. بنابراین، تمامی دلسوزان کشور، باید همواره بر تقویت ایمان و امیدآفرینی با جهاد تبیین کوشش کنند.

بگرام، بیشکک، باکو، سلیمانیه، آمستردام، لندن و واشنگتن به‌منظور ارتباط‌گیری، هماهنگ‌سازی، آموزش و تجهیز به‌مورد و در فاصله سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۸ راه افتادند. این دفاتر بعضاً زیر نظر سیا و پنتاگون فعالیت می‌کردند. در این میان دفتر دبی استثناً به طور مستقیم زیر نظر معاون اول رئیس‌جمهوری آمریکا فعالیت می‌کرد.

علاوه بر این دفاتر ویژه، دست‌کم ۱۷ سفارتخانه غربی، به جمع‌آوری اطلاعات حساس، ارتباط هدفمند با برخی از مراکز نظام، برگزاری جلسات با بعضی از نخبگان سیاسی مخالف نظام دینی، تجزیه و تحلیل‌های دوره‌ای و سنجش درجه و ماهیت تغییرات در جامعه ایران مشغول بودند.

در نظر گرفتن مدل غرب در جریان فتنه ۸۸ و تطبیق آن با اغتشاشات سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، آمریکا تلاش می‌کند به وسیله سیاست مصون‌سازی (Hedging Strategy) هزینه بر خورد با حکومت اسلامی را از طریق مردم خود ایران تأمین کند. این موضوع با بصیرت مردم در طول چهار دهه گذشته خنثی شده که اوج این بصیرت در نه دی ۱۳۸۸ بود و البته از این به بعد هم همین خواهد بود.

«حجت‌الاسلام مصطفی پورمحمدی» در

نشست هیئت عالی شورای وحدت با اشاره به شأن و جایگاه بانوان، گفت: «ما نه‌تنها در تهران، بلکه در استان‌ها نیز پیگیری می‌کنیم و خواسته‌ایم که از بانوان کارآمد، متخصص و شایسته استفاده شود و خانم‌ها در لیست‌های انتخاباتی حضور پررنگ و فعال داشته باشند. بر این اساس، در لیست انتخاباتی شورای وحدت در تهران، هفت نفر از بانوان با عنایت به تخصص و شایستگی حضور خواهند داشت.»

«آذر منصوری» رئیس جبهه اصلاحات به تازگی در مصاحبه‌ای گفته است: «اینکه اصلاح‌طلبان همه از حاکمیت اخراج شده‌اند را نه تنها نقیمت نمی‌دانم؛ بلکه نعمت می‌دانم.» سخنان عجیبی که اولاً مشخص نیست مبنای آن چیست و چه زمانی آنها از حاکمیت اخراج شده‌اند و این حرف مستندش چیست؟ درست‌تر این نیست که بخشی از اصلاح‌طلبان با رفتن به سمت ساختار شکنی میان مردم بی‌اعتبار و در مقابل نظام ایستادند؟ ثانیاً چرا رئیس تشکیلات سیاسی که می‌خواهد کار قانونی کند، خروج از نظام را نعمت می‌داند؟! او اگر راه اپوزیسیون را می‌پسندد، چرا در صندلی ریاست تشکیلاتی نشسته است که وظیفه ذاتی‌اش هموار کردن مسیر انتخاباتی جریان اصلاحات است؟

«هادی طحان‌نظیف» عضو حقوق‌دان و سخنگوی شورای نگهبان در جمع دانشجویان در پاسخ به این پرسش که آیا شورای نگهبان درباره مصوبات مصلحت‌سنجی و کار کارشناسی انجام می‌دهد؟ گفت: «کار شورای نگهبان مصلحت‌سنجی نیست. بررسی مصوبات طبق موازین شرع و اصول قانون اساسی انجام می‌گیرد. ما در شورای نگهبان پایبند قانون هستیم. مصلحت‌سنجی از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام صورت می‌گیرد و در صلاحیت آن نهاد است.»

دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی با بیان اینکه این حزب با شعار «تحول و تکامل» در انتخابات حضور خواهد داشت، گفت: «ما در این دوره آماده برای وحدت هستیم، منتها گاهی اوقات بعضی از دوستان می‌گویند ما طرفدار وحدت هستیم، ولی وحدت همه با ما؛ ما این شعار را قبول نداریم. ما الآن آماده برای وحدت هستیم، منتها وحدت براساس ضوابط و شاخصه‌ها! اگر کسی تحول‌شناس‌تر و قوی‌تر از افراد ما بود قطعاً او را در فهرست می‌گذاریم.»

روزنامه «شرق» به نقل از «مصطفی کواکبیان» نوشته است: «لیدر اصلاحات برنامه‌ای برای شرکت در انتخابات نداشته و خاموش است.» دبیرکل حزب مردم‌سالاری گفته است: «فکر می‌کنم آقای خاتمی اصلاً نمی‌خواهد هیچ فعالیتی در بحث انتخابات داشته باشد. چند جلسه هم بعضی از دوستان با او داشتند، نقل قول می‌کنند که ایشان خیلی نمی‌خواهد فعال باشد و دلایل خودش را دارد. در جبهه اصلاحات نیز ما ۳۱ حزب هستیم و تقریباً می‌شود گفت حدود ۱۷-۱۸ حزب اصلاً به دنبال انتخابات نیستند.»

بایگ‌اصلاح‌طلب «نامه نیوز» با تأکید بر اینکه روحانی مقبولیت و محبوبیت ندارد و همچنین ذهن پویا و خلاق هم ندارد، نوشته است: «اگرچه روحانی بسیار هم‌نظر هاشمی است، رویه هاشمی در عرصه سیاست‌ورزی را می‌پسندد و حتی شبیه او می‌نشیند یا شبیه او می‌خواهد وارد خبرگان شود، اما هاشمی شدن پیش‌نیازهای زیادی می‌خواهد که حسن روحانی آنها را دارا نیست.»

حجت‌الاسلام والمسلمین جواد مجتهد شبستری عضو مجلس خبرگان رهبری در گفت‌وگوی اختصاصی با صبح صادق

اعضای مجلس خبرگان از قانون هستثنی نیستند

جایگاه و موقعیت حساس و تعیین‌کننده مجلس خبرگان رهبری بر کسی پوشیده نیست. این مجلس با ۸۳ نفر عضو که همگی از علما و خبرگان مملکت هستند، وظیفه خطیر نظارت بر عملکرد بالاترین مقام نظام جمهوری اسلامی ایران را بر عهده دارد و بر این اساس تصمیمات این مجلس در سرنوشت و آینده کشور اهمیت بسیاری دارد؛ از همین رو به مناسبت ششمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری با حجت‌الاسلام والمسلمین جواد مجتهد شبستری، نماینده استان آذربایجان غربی در مجلس خبرگان و عضو کمیسیون سیاسی، اجتماعی و آیین‌نامه مجلس گفت‌وگو کردیم که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید.

حسن نوروزی

خبرنگار

ابتدا در سار جیگاه مجلس خبرگان

رهبری و وظایف آن برای ما توضیح

مختصری دهید.

طبق قانون اساسی، مجلس خبرگان رهبری دو وظیفه برعهده دارد: یکی انتخاب رهبری، در شرايطی که خدای ناکرده به انتخاب رهبری نیاز داشته باشیم، نقش اساسی مجلس خبرگان دیده می‌شود؛ همانطور که در سال ۱۳۶۸ نقش بی‌بدیل مجلس خبرگان رهبری را متوجه شدیم. شاید تا آن زمان وظیفه مجلس خبرگان به خوبی برای مردم جا افتاده و تبیین نشده بود؛ اما در آن زمان با تعیین رهبری مردم متوجه شدند که چه وظیفه خطیری بر عهده مجلس خبرگان است. در آن زمان با عنایت پروردگار و هوشیاری مجلس خبرگان شایسته‌ترین فرد برای رهبری امت مسلمان انتخاب شد. در کنار وظیفه انتخاب، مجلس خبرگان طبق قانون وظیفه دیگری نیز دارد و آن، نظارت بر بقای شرایط رهبری است. برخی به اشتباه می‌گویند نظارت بر رهبری، این اشتباه است. نظارت بر بقا، یعنی آن شرایطی که در قانون برای رهبر جامعه معین شده است؛ مثل عدالت، علمیت و قناعت و مدیریت و امثال این موارد را توجه داشته باشد. این وظایف بر عهده کمیسیون تحقیق مجلس خبرگان است که مرکب از حدود ده یا دوازده نفر است. این کمیسیون اگر خدایی ناکرده نقصانی را در هر یک از شرایط رهبری ببیند، آن را به مجلس خبرگان اطلاع می‌دهد. البته در کنار این دو وظیفه اصلی خبرگان برای آگاهی بیشتر مردم کمیسیون سیاسی و اجتماعی، کمیسیون تدوین آیین‌نامه و کمیسیون پاسداری از ولایت فقیه هست که راه‌هایی که برای بسط ولایت فقیه و دفاع از آن وجود دارد، بررسی می‌کند. هم‌بطور ما کمیسیون دیگری هم داریم که افراد در مظان رهبری را بررسی می‌کند تا در صورت نیاز اگر خدایی ناکرده لازم شد، به مجلس خبرگان معرفی کند.

در دوره اخیر شاهد حضور چهره‌های

مجتهد جوان در مجلس خبرگان

هستیم، حضور چهره‌های نو و

جوان‌گرا چه اهمیتی دارد و چه تأثیری

در پویایی و عملکرد این مجلس

خواهد داشت؟

ما تابع قانون هستیم، ولی حضور جوانان و جوان‌ترها با توجه به شرط سنی که به تازگی مجلس خبرگان تصویب کرده است، یعنی حداقل ۴۰ سال، یک اتفاق مبارکی است. مسئله جوان‌گرایی همانطور که مورد تأیید رهبر معظم انقلاب است، مورد تأیید مجلس خبرگان نیز هست. اینکه در کنار افراد باتجربه، پخته و پا به سن گذاشته، افرادی جوان، پر انرژی و پر توان حضور پیدا کنند، نه تنها عیب نیست؛ بلکه یک امتیاز به شمار می‌آید؛ زیرا تکمیل‌کننده و متمم یکدیگر هستند. هر چند در این دوره مجلس خبرگان افراد جوان تعدادشان زیاد نیست، اما ممکن است در دوره‌های پیش رو تعداد بیشتری از جوانان حضور پیدا کنند. همانطور که گفتیم نه تنها حضور جوانان عیب نیست؛ بلکه امتیازی برای مجلس خبرگان به شمار می‌آید که نقایص افراد پرتجربه، اما پا به سن گذاشته مجلس خبرگان را جبران می‌کند.

حضور احزاب و جناح‌های سیاسی

در انتخابات خبرگان را چطور ارزیابی

می‌کنید؟ با توجه به نتایجی بودن

مجلس خبرگان چگونه فعالیت چهره

و جناح سیاسی قابل جمع است؟

بافت مجلس خبرگان و وظایف این مجلس فراتر از بازی‌های حزبی است. هر چند ممکن است افراد اندکی با گرایش‌های سیاسی خاص در مجلس خبرگان حضور داشته باشند؛ ولی اکثریت اعضای مجلس تا آنجایی که بنده اطلاع دارم، از عناصر

حزبی و باندي جدا هستند چنانچه در عملکرد و افکار هیچ یک از آنها این موضوع حزبی دیده نمی‌شود.

نظارت بر اعضای مجلس خبرگان

چگونه است؟ آیا بر این نظارت

سازوکاری وجود دارد؟ در شرایطی

که یکی از اعضای مجلس به هر دلیلی

وجاهت سیاسی و اجتماعی‌اش را

از دست داد، چگونه با وی برخورد

می‌شود؟

این مسئله در قانون ذکر نشده است؛ اما طبیعتاً اعضای مجلس خبرگان مستثنی از قوانین عادی و جاری نیستند و اگر فردی از افراد مجلس خبرگان خدایی ناکرده مرتکب جرمی بشود، از لحاظ قانونی بین آنها و مردم تفاوتی نیست؛ حتی چون جایگاهی داشته، شدیدتر هم با او برخورد شود. به تعبیر روایت امام صادق(ع): «إِنَّ الْخَسْرَ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ خَسْرٌ وَإِنَّهُ مِنْكَ أَوْ خَسْرٌ لِمَكَانِكَ مَتَا وَإِنَّ الْقَبِيحَ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ قَبِيحٌ وَإِنَّهُ مِنْكَ أَوْ قَبِيحٌ لِمَكَانِكَ مَتَا»؛ کار نیک و کار قبیح به سبب نزدیک بودن به اهل بیت(ع) شدت پیدا می‌کند و احسن و اقیح می‌شود. در اینجا هم اگر خطایی از اعضای مجلس خبرگان سر بزنند، به سبب مکانی که او در آنجاست، مجازات سنگین‌تری هم شامل او می‌شود؛ چون حیثیت مجلس خبرگان را لکه‌دار کرده است، مضاف بر اینکه عملکرد او در صلاحیت فرد در دوره‌های بعدی از سوی فقهای شورای نگهبان تأثیر خواهد داشت و مطمئناً بنابر شدت عملکرد اشتباه او صلاحیت وی سلب خواهد شد.

شفافیت تبلیغاتی و هزینه‌های

انتخاباتی مجلس خبرگان چگونه

است؟

شان و جایگاه نمایندگی مجلس خبرگان به گونه‌ای است که به دور از ریخت و پاشی است که در هزینه‌های برخی از انتخابات دیده می‌شود. آن هزینه‌های گزافی که برخی از افراد برای رسیدن به پست مجلس شورای اسلامی و حتی شورای شهری خرج می‌کنند، در مجلس خبرگان رهبری دیده نمی‌شود. تبلیغات در مجلس خبرگان رهبری نیز وجود دارد، اما من تا حالا نشنیده‌ام که کسی خارج از هزینه‌های متعارف تبلیغاتی را انجام داده باشد. مضاف بر اینکه در قانون پیش‌بینی شده است که اگر کسی خارج از هزینه‌های متعارف و به دور از شان نمایندگی تبلیغات کند، جرم حساب می‌شود.

عکس: حامد گودرزی

ارتباط نمایندگان با مردم حوزه

انتخابی خود چگونه است؟ آیا با

توجه به مشغله فراوان برخی از اعضای

مجلس خبرگان این ارتباط با مردم

کمرنگ‌نمی‌شود؟

نکته‌ای که درباره مجلس خبرگان وجود دارد و آن را از دیگر مجالس متمایز می‌کند، این است که اقتصادانی که در مجلس شورای اسلامی و شورای شهر درباره ارتباط با مردم وجود دارد، در این مجلس دیده نمی‌شود. هر چند ارتباط نمایندگان مجلس خبرگان با مردم چه آنهایی که در حوزه انتخابیه خودشان زندگی می‌کنند و چه آنهایی که به دور از حوزه انتخابیه زندگی می‌کنند، ارتباط خوبی است. آنهایی که در حوزه انتخابیه خودشان زندگی می‌کنند، به سبب اینکه سمت‌هایی، مانند امام جمعه، امام جماعت و استاد بودن دارند، به نوعی مزوج در مردم خودشان هستند و آنهایی که در حوزه انتخابیه خودشان زندگی نمی‌کنند، ممکن است ارتباط کمتری با مردم داشته باشند، اما در مجالس و برنامه‌های آنها مثل جلسات پرسش و پاسخ، راهپیمایی‌ها و سخنرانی شرکت می‌کنند. در ضمن ارتباط اعضای مجلس خبرگان با مردم یک ارتباط اداری نیست، بلکه مردمی است. شما برای دیدن یک نماینده مجلس خبرگان نیاز ندارید چندین نفر را ببینید تا با نماینده ارتباط بگیرید، بلکه در ساده‌ترین شکل خودش و به صورت طلبه‌مآبانه با آنان ارتباط می‌گیرید؛ یعنی همانطور که به راحتی با روحانیون ارتباط می‌گیرند، با نمایندگان مجلس خبرگان نیز به همین راحتی ارتباط برقرار می‌کنند.

رهبر معظم انقلاب در دیدار با اعضای

خبرگان به صراحت گفتند که اعضای

این مجلس باید با مردم، به ویژه جوانان

در ارتباط باشند و در حوزه جهاد تبیین

مسائل را برای نسل نو شرح دهند. در

این زمینه چه فعالیت‌های انجام شده

است؟

طبعاً آنان که سن کمتری دارند، ارتباط‌گیری‌شان با جوانان بهتر است. شاید فرد پا به سن گذاشته‌ای باشد که ارتباطش با جوانان خوب باشد، ولی به آنان که جوان‌ترند، ارتباط راحت‌تری با جوانان برقرار می‌کنند. این ارتباطات وجود داشته و دارد و در مجلس‌هایی که جوانان اعضای مجلس خبرگان را دعوت می‌کنند، غالباً این اعضا حضور پیدا می‌کنند. در عین حال، با توجه به فرمایش رهبر معظم انقلاب مبنی بر ارتباط بیشتر با جوانان

لازم است که اعضا بیشتر در مدارس، دانشگاه و حوزه حضور پیدا کنند و این ارتباط با جوانان از رسالت‌های روحانیت است.

رهبر معظم انقلاب مسئله مشارکت

حداکثری در انتخابات را از ضروریات

انتخابات پیش‌رو دانستند. در این زمینه

و برای تحقق این مطالبه چه اقداماتی

انجام شده است؟

حساسیت مشارکت باید برای مردم تبیین شود. در مجلس شورای اسلامی، به ویژه در شهرهای کوچک به سبب اینکه نمایندگان با مردم ارتباط نزدیک دارند و از طرفی هم فضا یک فضای رقابتی است، ان‌شاءالله شاهد مشارکت حداکثری و قابل قبول خواهیم بود؛ اما در مجلس خبرگان آگاهی به شدت می‌کند که در مجلس شورای اسلامی تبلیغ و تبیین شده؛ وجود ندارد که مردم حساسیت مجلس خبرگان را بدانند. بنابراین جا دارد که رسانه‌ها و فضای مجازی جایگاه و منزلت مجلس خبرگان را برای مردم تبیین و روشن کنند تا شاهد مشارکت حداکثری باشیم و از طرفی هم باید برنامه دشمن مستند برای مردم آشکار شود. مردم اگر بدانند که دشمن چه برنامه‌ای را برای انتخابات پیش‌رو ترسیم کرده و چه هدفی را دنبال می‌کند، مطمئناً پشت به برنامه دشمن می‌کنند و در نقطه مقابل برنامه‌های دشمن در انتخابات شرکت خواهند کرد. معرفی نقش دشمن و ترغیب مردم به خشی کردن نقشه دشمن می‌تواند کمک شایانی به مشارکت حداکثری کند. راه دیگری که می‌تواند مشارکت حداکثری را رقم بزند، ملموس کردن خدمات و برنامه‌های دولت برای مردم است؛ الحمدلله دولت تلاش شبانه‌روزی دارد، اما همچنان این تلاش‌ها در معیشت و اقتصاد مردم ملموس نشده است. از این موضوع نباید غفلت کرد که پروژه‌ها و طرح‌هایی که دولت انجام داده، به نوبه خود بی‌نظیر و امیدآفرین بوده است. دولت پروژه‌هایی، مانند بیمارستان و احیا کرده است که مطمئناً این موارد در مشارکت مردم در انتخابات تأثیرگذاری چشمگیری خواهد داشت؛ اما آن شیرین‌کامی مردم که حضرت آقا در بیانیه خود اعلام کردند، آنچنان که باید اتفاق نیفتاده و زندگی برای بخشی از مردم که در وضعیت معیشت مساعدی نیستند، همچنان سخت می‌گذرد. هر چند ما معتقدیم برنامه‌هایی که به این شیرین‌کامی منجر می‌شود، برنامه‌های درازمدتی را می‌طلبد و ما امیدواریم که دولت در کنار این برنامه‌های درازمدت برنامه‌های کوتاه‌مدتی را ترسیم کند تا هر چه سریع‌تر مردم شاهد رونق معیشت، مسکن و مایحتاج اولیه خود باشند.

فعالیت‌های کمیسیون‌های مجلس

خبرگان آیا مشغول‌تر بوده است؟ ارتباط

این کمیسیون‌ها با مردم به چه صورت

است؟

در کمیسیون آیین‌نامه و کمیسیون سیاسی و اجتماعی که بنده در آن عضو هستم، معمولاً ماهی یک بار جلسه داریم. افراد گوناگونی هم که در این جلسات دعوت می‌کنیم، افراد متخصصی هستند؛ برای نمونه از وزارت بهداشت، وزارت ارشاد و نیروی انتظامی... که هر یک با نگاه تخصصی خود وارد جلسه می‌شوند تا گزارش‌های خود را اظهار کنند و درباره سؤالات اعضای کمیسیون پاسخگو باشند. گزارش این برنامه‌ها نیز به اطلاع سایر اعضای مجلس خبرگان می‌رسد و حتی در ابتدای جلسه مصاحبه‌ای با همین افراد صورت می‌گیرد و بخش‌هایی از آن به اطلاع مردم نیز می‌رسد. این اقدام از برنامه‌های قانونی مجلس نیست، اما مجلس خبرگان بنا بر ضرورت تبیین و فرمایش رهبر معظم انقلاب بر جهاد تبیین مجلس خبرگان این اقدام را انجام می‌دهد.

راه حل ایرانی

سعدالله زاری
عضو شورای سیاست گذاری
صبح صادق

مسئله فلسطین مشکلی حداقل صد ساله است. این مشکل از زمان قیمومت دولت انگلیس بر این سرزمین شروع شده است. قیمومت انگلیس بخشی از یک طرح اروپایی برای سیطره بر مناطق اسلامی و جلوگیری از بازتولید قدرت اسلام و مسلمانان بود. تاریخ پایان قیمومت ۱۳۲۶ ش/۱۹۴۷ م بود و اروپایی‌ها بنا داشتند در طول این مدت این سرزمین الهام‌بخش را از سیطره مسلمانان خارج کنند؛ از این رو از آغاز دوره قیمومت انگلیس، تبدیل این سرزمین به پایگاهی برای سیطره غرب بر مناطق اسلامی مد نظر قرار گرفت و بیانیه «آرتور بالفور» وزیر خارجه وقت انگلیس در سال ۱۲۹۶ ش/۱۹۱۷ م بر این اساس صادر شد.

فاصله اعلامیه بالفور تا ایجاد دولت یهودی بر مبنای آن ۳۰ سال است که انگلیس این برهه را به فرآیندی برای تحقق نیت پلید اروپا تبدیل کرد. روند مهاجرت یهودیان به فلسطین که از سال ۱۲۸۴ ش/۱۹۰۵ م شروع شده بود، شتاب گرفت و هم‌زمان با آن پای گروه‌های مسلح یهودی، نظیر اشترن و هاگانا به این سرزمین باز شد. این گروه‌ها با اقدامات تروریستی ترس زیادی را بر مسلمانان این سرزمین مقدس مستولی کردند تا به حضور یهودیان گسیل شده امنیت و اعتماد به نفس داده و از آنان در برابر مسلمانان و مسیحیان مخالف این روند محافظت کنند.

انگلیس چه بر اساس وظایف دوره قیمومت و چه بر اساس وعده مطرح شده در بیانیه بالفور وظیفه داشت جلوی تعدی یهودیان را به سرزمین اصلی فلسطین بگیرد؛ اما بر مبنای طرح محرمانه تبدیل این سرزمین به پایگاه غرب، چشم خود را بر جنایات علیه غیر یهودیان بست و اجازه داد

موج عزیمت اشترار یهودی به فلسطین بی‌وقفه ادامه یابد. یک روز پیش از پایان دوره قیمومت انگلیس بر فلسطین، یهودیان تأسیس دولت خود در این سرزمین را اعلام کردند و از این رو اولین جنگ کشورهای عربی با اشغالگران-جنگ ۱۹۴۸- اتفاق افتاد و چندین ماه به درازا کشید. در اثنای این جنگ، سازمان تازه تأسیس شده متفقین- موسوم به سازمان ملل متحد طی قطعنامه ۱۸۱ فلسطین را به سه بخش تقسیم کرد و ۵۷ درصد آن را به یهودیان داد؛ در حالی که مجموع جمعیت ساکن و مهاجر یهودی در آن زمان کمتر از یک سوم جمعیت حاضر در فلسطین بود.

با وجود این، در جریان پیمان ۱۹۹۳/۱۳۷۲ سهم مردم عرب از ۴۲ درصد سرزمین فلسطین به ۲۲ درصد تقلیل یافت. این در حالی بود که یهودی‌ها از روزهای آغازین اجرای پیمان اسلو تهاجم به این بخش از سرزمین را شروع کرده و با شهرک‌سازی در کرانه باختری و قدس شرقی بیش از ۸۰۰ هزار جمعیت یهودی را به این محدوده گسیل کردند و عملاً با تفکیک کرانه باختری مانع شکل‌گیری دولت کوچک فلسطینی وعده داده شده در اسلو شدند.

طرح ایران برای حل مشکل

ایده جمهوری اسلامی برای احقاق حقوق فلسطینیان شامل دو بخش می‌شود و ناظر به حل دو مسئله اساسی فلسطینیان است؛ در فلسطین دو مشکل سیاسی و اجتماعی وجود دارد: مشکل سیاسی، اشغال پی‌درپی این سرزمین به دست یهودیان و سلب حق حاکمیت است و مشکل اجتماعی، سلب حق تعیین سرنوشت از سوی مردم آن است.

بخش اول ایده جمهوری اسلامی، حق مقاومت مسلحانه فلسطینی‌هاست. ایران می‌داند سرزمینی که با سلاح یهودی و حمایت مسلحانه دول غربی از یهودیان به اشغال درآمده است، بدون مقاومت مسلحانه از درون و حمایت

مسلحانه مسلمانان از فلسطینی‌ها آزاد نمی‌شود؛ از این رو ایران با صراحت و پیوسته از مقاومت دلبرانه فلسطینی‌ها و تسلیح آنان حمایت کرده است. این سیاست امروز بازدارندگی رژیم صهیونیستی در برابر فلسطینی‌ها را تضعیف کرده است.

وجه دوم سیاست جمهوری اسلامی ایران، احقاق حق تعیین سرنوشت فلسطینی است که از اوایل دهه ۱۳۷۰ ش/۱۹۹۰ م در قالب همه‌پرسی ارائه شده است.

ایران می‌داند حل مسئله‌ای که بیش از ۱۰۰ سال به درازا کشیده و با انواعی از مسائل گره خورده است، به آسانی قابل حل و فصل نیست و لذا باید برای آن از یک سو سازوکار لازم را فراهم کرد و از سوی دیگر یک بازه میان‌مدت را مد نظر قرار داد.

سازوکار احقاق حق تعیین سرنوشت ساکنان این سرزمین، اجرای بدون تبعیض همه‌پرسی تعیین نوع حکومت است؛ به گونه‌ای که همه ساکنان و صاحبان غیر ساکن-آوارگان فلسطینی- را شامل شود؛ یعنی یهودیان فعلی، مسلمانان ساکن و آواره، مسیحیان، دروزها و... در همه‌پرسی تعیین نوع حکومت باید شرکت کنند و اختلافات درباره ده‌ها مناقشه و مسئله از طریق حکومت منتخب حل شود.

طبیعی است که صهیونیست‌ها و غربی‌ها همانطور که در مقابل مقاومت فلسطینی‌ها ایستاده‌اند، در برابر همه‌پرسی نیز خواهند ایستاد؛ ولی روند تحولات و قدرتیابی فزاینده فلسطینی‌ها در نهایت یهودیان و غربی‌ها را به پذیرش آن وادار خواهد کرد؛ همانطور که سفیدهای حاکم بر آفریقای جنوبی و اروپایی‌های حامی آنان پس از سال‌ها اشغال این کشور، به همه‌پرسی تن دادند و حکومت منتخب سرکار آمد. در ذیل حکومت فعلی آفریقای جنوبی، حقوق سفیدهای مهاجر اروپایی نیز در نظر گرفته شده است.

افق دو مسئله

افق مقاومت مسلحانه را می‌توان با توجه به روند دو دهه اخیر به تماشا نشست. مقاومت داخلی در دوره جدید، یعنی دوره مقاومت اسلامی از انتفاضه اول در سال ۱۳۶۶، یعنی انتفاضه سنگ به انتفاضه هجوم مسلحانه تبدیل شده و روند تصاعدی پیدا کرده است. امروز رژیم در غزه و کرانه غربی با مقاومت مسلحانه شدید فلسطینی‌ها مواجه است؛ به گونه‌ای که ناچار به استفاده از بمب‌افکن‌ها و حمله موشکی از جمله در کرانه شده است. ارتشی که علیه جنین، نابلس و طولکرم از جنگنده‌ها استفاده می‌کند، در واقع اعتراف می‌کند که با وجود به کارگیری دو لشکر و دو تیپ ویژه بر این مناطق کنترل ندارد و از روند آن به شدت بینمناک است.

فلسطینی‌های غزه طی دو سال گذشته از نیروی دفاعی و واکنشی به نیروی مهاجم تبدیل شده‌اند. عملیات طوفان الاقصی یک گام بلند رو به جلو بود که به طرفه‌العین هفت شهر و شهرک را برای چندین روز به تصرف درآورد و فلسطینی‌ها طی حدود ۷۰ روز با رژیم به هم‌آوردی تمام‌عیار نظامی رسیدند. طرح سیاسی مبتنی بر حق رأی امروز جای خود را در جهان باز کرده است. حمایت عمومی از حق فلسطینیان در مقابل رژیم صهیونیستی نشان می‌دهد، به مرور می‌توان موانع همه‌پرسی را کنار زد.

مصاف جمعیت

بر اساس اعلام خود صهیونیست‌ها، در سال ۲۰۲۲ جمعیت یهودی فلسطین ۷ میلیون و ۱۶۰ هزار نفر و جمعیت عرب به ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رسیده است که با احتساب حدود شش میلیون آواره فلسطینی، جمعیت عرب‌ها بیش از ۱۳ میلیون نفر، یعنی نزدیک به دو برابر یهودیان است. این در حالی است که میزان رشد یهودیان ۷/۱ درصد و میزان رشد عرب‌ها طی ده سال اخیر ۲/۳ درصد، یعنی حدود دو برابر است.

نگاهی به پروژه تطهیر ساواک در گفت‌وگوی صبح صادق با محمد رحمانی، پژوهشگر تاریخ معاصر ایران

رسانه ابزار مدرن خفقان

محمد مهدی اسکندری
خبرنگار

مرده‌ریگ‌های حکومت پهلوی بسار دیگر برای پیشبرد پروژه تطهیر این نظام سلطنتی و واژگون نشان دادن تاریخ معاصر ایران وارد صحنه شدند و این بار شبکه نزدیک به طیف سلطنت‌طلب «من‌وتو» با پخش مستندی ۵ قسمتی پس از ده‌ها سال غیبت، «پرویز ثابتی» رئیس دستگاه امنیتی ساواک را رو به روی دوربین قرار داد و با او به گفت‌وگو نشست. این خودزنی و حرکت عجیب رسانه من‌وتو در کلام حسین کائینی، پژوهشگر و روزنامه‌نگار حوزه تاریخ این‌گونه توصیف شد: «معرکه‌گیران قدیم، هرگاه که در جعبه خویش مار نداشتند، دست‌کم سعی می‌کردند تا برای ماندن در چشم خلق‌الله و ستاندن سسکه‌ای از آنان، از صندوق عقرب خشکیده، دندان سگ، مهره الاغ، نَک خفاش، دست میمون و... درآورند! حالا حکایت شبکه رو به زوال و بهایی-سلطنت‌طلب من‌وتوست که پس از سال‌ها توسل به مرده‌ریگ پهلویسم و خوردن کنگیر به‌ت‌دیگ به بزرگ‌دوزک جلاد و شش‌سخته ساواک رفته و سعی دارد وی را نابغه دوران به مخاطب نشان دهد! حالا پس از یک دوره اختفا، این فرتوت به پایان خط رسیده را که پس از عمری گزارشیگری، هنوز بلد نیست که در برابر دوربین چطور بنشیند و خودش را جمع و جور کند، آورده‌اند که با کلمات جویده و عبارت بعضاً نامفهوم و عمری در ذهن و زبان چرخیده و کلیشه شده، فضایل و مناقب ناشنیده ساواک را بازگوید! کار برای او دشوار است، چه اینکه باید در حین بیان، بسا دانسته‌های خویش را سانسور کند و فقط آنها را بگوید که امروز برای

سر هم دادن رُرتاژ آگهی مفید می‌نماید! درباره چنین اقدام عجیب و البته سؤال‌برانگیز اپوزیسیون سلطنت‌طلب که نیروی مخوف و پدنام ساواک، یعنی پرویز ثابتی را می‌خواهد تطهیر کند، با «محمد رحمانی»، پژوهشگر تاریخ معاصر ایران و نویسنده کتبی چون «من اعتراف می‌کنم» و «کار من بود» به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه حاصل کار را می‌خوانید.

ثابتی همواره بین نیروهای سلطنت‌طلب هم شخصی خشن و بی‌رحم به حساب می‌آید، مهم‌ترین اقدامات خشن و سرکوبگرانه او در طول سال‌های مبارزه چه بود؟

پرویز ثابتی در طول خدمت خود به رژیم پهلوی، دستگاه شکنجه‌گری و بازجویی‌های بی‌رحمانه را ساختارمند و سازماندهی شده کرد. به تعبیری، او به مثابه یک مدیر و نه یک شکنجه‌گر وارد صحنه شد و این مسیر شکنجه‌گری را ریل‌گذاری کرد و به آن سر و شکل داد.

آیا ثابتی در کند کردن مسیر انقلاب اقدام خاصی داشته است؟

اقدامات ثابتی نه تنها نتوانست جلوی پیشرفت سیر انقلابی و مبارزه را در بین مردم ایران بگیرد یا آن را کند کند، بلکه به این حرکت سرعت بخشید و آن را تسریع کرد. به تعبیری چه بسا رهبر رخداد خود انقلاب در ایران برای واژگونی رژیم پهلوی خود شاه و دستگاه امنیتی‌اش باشند. از آن‌رو که یکی از جدی‌ترین مطالبات مردم آزادی و کاهش خشونت بر خورد دستگاه حاکم بود که در این بین، ساواک نماد آن خفقانی است که در کشور وجود داشت و سبیل خشونت حاکمیتی به حساب می‌آمد. ثابتی خود اعتراف می‌کند که از یک جایی به بعد دیگر دست و بالش برای اعمال فشار باز نبود و نمی‌توانست مثل قبل مشت آهنین خود را نثار مردم کند و رودخانه به راه بیندازد. حال این محدودیت دلال‌لای زیادی می‌توانست داشته باشد، از جمله بیماری شاه، رهبری قوی امام خمینی (ره) و...؛ اما به هر ترتیب نارضایتی در دل بیشتر مردم وجود داشت و حاکمیت متوجه نبود که کجا باید و کجا نباید از قوه نظامی‌اش استفاده کند.

تطهیر ثابتی را چگونه ارزیابی می‌کنید، آیا این مستند جدید شبکه من‌وتو دردی را در تطهیر دستگاه امنیتی پهلوی دوا می‌کند؟

این مستند و برنام‌های مشابه در شبکه من‌وتو دوران تطهیر پهلوی را به چشم می‌آورد. ما با یک شبکه تبلیغاتی رو به روستیم که روابط و ضوابطش مشخص است و معلوم است خط‌گیری و حمایت مالی‌اش به کجا بر می‌گردد؛ از این نظر این رسانه در چارچوب فکری خودش دست به کار شده و دارد تولید محتوا می‌کند و از قضا باید بپذیریم تا حدودی هم این پروژه را به خوبی جلو برده است. نباید ضعف ساختار رسانه‌ای خودمان در قبال این مدل اتفاقات را نادیده بگیریم.

به عنوان یک فعال رسانه‌ای و آشنا با وضعیت حال حاضر فضای مجازی، اقدام من‌وتو در ساخت این مستند آیا برای کسب حمایت سلطنت‌طلبان برای سرپا نگه داشتن شبکه است؟

درباره شبکه من‌وتو سخن بسیار است و همچنان تعطیل شدن یا نشدن آن در پرده‌ای از ابهام به سر می‌برد، اما آنچه مشخص است، این است که آنان در پی حمایت، به ویژه حمایت مالی هستند نزدیک این شبکه که به منافع رژیم صهیونیستی را هم باید در همین فضا تحلیل کرد؛ چرا که آنان بدشان نمی‌آید در این وضعیت نامطلوب از این رژیم هم کسب سودی کنند. سفر اخیر رضا پهلوی به سرزمین‌های اشغالی را هم باید در این محیط تحلیل کرد، اما چیزی که مشخص بود، این است که چندان در سرزمین‌های اشغالی او را تحویل نگرفتند، چرا که اشغالگران دوست ندارند به یک اپوزیسیون در حد قدرت‌گیری بها دهد، بلکه حمایت‌های صهیونیست‌ها از گروه‌های مخالف تا حد برقراری فضای آشوب و آناشیسیم در کشور است و بیش از این به گروه‌ها بها نمی‌دهد تا فرارواری برای خودش به یک چالش تبدیل شود.

دیدگاه

شماره ۱۱۲۳ | دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲

روزنه

آزمون سخت مسیحیت

علی معبودی
مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه سیدالشهدا

۱۱ جمادی الثانی، روز ولادت حضرت عیسی (ع) و آغاز سال جدید ۲۰۲۴ میلادی است. خداوند در قرآن کریم بارها از حضرت مسیح یاد کرده و برخی از ویژگی‌های ایشان را ذکر می‌کند:

«ستمگران و کسانانی که نهی از منکر نمی‌کردند، مورد لعن آن حضرت قرار گرفتند.» «شفادانده بیماران بودند.» «پیامبری که می‌خواستند مردم در خوشحالی زندگی کنند.» «حاضر به عذاب بندگان و آفریدگان خداوند نبودند.» «او که به همراه پیامبران دیگر آمد تا دین خدا اقامه شود.»

فلسفه ذکر ویژگی حضرت مسیح (ع) این است که ببینیم جامعه مسیحی در حال حاضر چگونه می‌تواند ادعا کند ما پیرو پیامبری هستیم که ستمگران را نفرین می‌کرد، ولی امروز افرادی با نام مسیحیت در برابر چشم‌ان جهانیان ظلم و ستم به مردم غزه را می‌پذیرند؟ آیا منکری بالاتر از کشتار و اشغالگری و کشتار زنان و کودکان هست و اگر حضرت مسیح (ع) امروز به دستور الهی بنیاند، جامعه مسیحی می‌تواند جوابگوی تأیید اشغال فلسطین و آوارگی و کشتار مردم بی‌دفاع غزه باشد؟ حضرت مسیح بیمارار را شفا می‌داد، حال چگونه می‌شود جامعه مسیحی به ویژه سردمداران‌شان نظاره‌گر بیمارار و مراکز درمانی و حتی قتل کودکان نارس در غزه باشند؟ آن حضرت از خداوند مانده می‌خواست تا برای مردم عید باشد و آیا ریختن هزاران بمب اتم غیر مجاز بر سر ملتی بی‌پناه و گرفتن شادی ملت مظلوم دلیل عقلی و شرعی بر جناب پاپ و پیروانش نیست تا قیامتی کرده و متجاوز ستمگر را زمین‌گیر کنند؟ جناب عیسی (ع) راضی به عذاب بندگان الهی نبودند و آیا ملت مسیح نمی‌پرسند گناه مردم مظلوم غزه چیست که این گونه گرفتار عذاب و شکنجه رژیم غاصب صهیونیستی شده‌اند؟ او که برای اقامه دین آمد، آیا ویرانی مظاهر دینی در فلسطین و زیر پا نهادن احکام دینی از سوی مشتی صهیونیست مطابق تقوی الهی است و آیا تقوی نمی‌گوید باید از دین و مظاهرش صیانت کرد و تعدی‌کنندگان را به اشد مجازات رساند؟ چرا به جای مجازات صهیونیست‌های هتاک آمریکا و برخی از کشورهای غربی مدعی پیروی از حضرت مسیح (ع) مردم مظلومی را که از هویت دین‌داران دفاع می‌کنند، مجازات می‌کنند؟

امروز مسیحیت در آزمون بسیار سختی قرار گرفته است. می‌شود در جبهه باطل ایستاد و از ستمگر حمایت کرد آنچنان که دول غربی عمل کرده و تمام قد در کنار رژیم غاصب و کودک‌کش و وحشی ایفای نقش می‌کنند یا در جبهه حق. تاریخ امروز صحنه عجیبی از بروز و ظهور فضیلت‌ها و ردیلت‌هاست و شاید کمتر زمانی مانند امروز جبهه‌ها روشن و شفاف باشد و هیچ احد و ملت و مذهب و مکتبی حق سکوت و اعلام بی‌طرفی ندارد.

البته توده‌های ملت مسیح بر اساس فطرت پاک الهی طرف حق را می‌گیرند و بر اساس تجربه تاریخی حاکمان‌شان در جبهه باطل یاور و وحشیان عالم بوده و هستند، اما امید است با خیزش پیروان حضرت مسیح (ع) شاهد ریشه‌کنی ظلم و ستم و شادی همه ملت‌های دنیا باشیم. ان‌شاء‌الله...

یادداشت

استقلال بانک مرکزی
عامل رشد بخش خصوصی

هوشنگ شجری

اقتصاددان

یکی از موضوعات بسیار مهم در مسئله اتخاذ سیاست‌های پولی و تحقق کارایی آن ناظر بر استقلال عمل بانک مرکزی از دولت است. مسئله‌ای که به دلیل بی‌توجهی به آن در ایران، تاکنون سیاست‌های درست بانک مرکزی آنگونه که انتظار می‌رفته، عملیاتی نشده و این موضوع زمینه‌ساز افزایش تورم و ناکارایی ابزارهایی شده که بانک مرکزی در اختیار دارد تا به واسطه استفاده از این ابزارها، مانند سایر کشورها در راستای کاهش تورم تلاش کرده و به نتایج مثبت و دلخواه دست یابد.

متأسفانه، شرایط انتخاب رئیس بانک مرکزی و تسلطی که دولتمردان بر بانک مرکزی دارند، سبب شده است استقلال کامل بانک مرکزی از دولت عملی نشود. گفتمانی است، استقلال بانک مرکزی به معنای رها کردن بانک مرکزی نیست؛ به گونه‌ای که هر سیاستی را که مایل به آن باشد، انجام دهد؛ بلکه باید ناظر قوی بر روند فعالیت‌های بانک مرکزی در راستای اهداف تعریف شده و تدوین شده بانک مرکزی نظارت کند تا اگر در غیر این صورت اتفاقی رقم خورد، نهاد نظارتی با آن به صورت جدی برخورد کند.

وقتی دولت می‌تواند میزان اعتبارات مختلف و البته بسیار سنگینی از بانک مرکزی بستاند، نه تنها بانک مرکزی، بلکه بخشی از تأمین مالی خود را به نظام بانکی کشور تحمیل کند، بی‌شک جای هیچ‌گونه دفاعی در راستای حمایت از استقلال بانک مرکزی باقی نمی‌ماند؛ چرا که این روند مؤید آن است که بانک مرکزی مستقل نیست.

تحمیل تسهیلات تکلیفی متعدد به بانک‌ها که بخش اعظم آنها در راستای حمایت از رشد و رونق تولید نیست، نشان می‌دهد بانک مرکزی مستقل نیست و نمی‌تواند به صورت مستقل در راستای سیاست‌های محوله خود برای رشد تولید و کاهش نرخ تورم گام‌های اساسی بردارد؛ هر چند اگر عملکرد رئیس بانک مرکزی مطلوب و اقتصاددانان نخبه‌ای در رأس مدیریت بانک مرکزی باشند، اما به دلیل اینکه باید خواسته‌های دولت را محقق کند، لذا نمی‌تواند در حیطه وظایف خود خوش بدرخشد.

در حالی که اگر بانک مرکزی مستقل از دولت باشد، یعنی کاری به کسری بودجه و تأمین کسری بودجه دولت از راهایی که تورم‌زاست، نداشته باشد، قطع به یقین با هدف‌گیری بخش خصوصی و تزریق منابع مالی به بخش خصوصی تولید کشور جان می‌گیرد و رونق می‌یابد؛ در حالی که سال‌هاست به دلیل اخذ اعتبارات فراوان دولت از بانک مرکزی، بخش خصوصی ضعیف‌تر از قبل شده، چرا که حامی مالی ندارد. بنابراین اگر بانک مرکزی مستقل عمل کند و نظام بانکی کشور فقط و فقط از بانک مرکزی تبعیت کرده و حرفشونی داشته باشند و در چارچوب امکانات مالی خود هزینه کنند، آن زمان می‌توان با اطمینان خاطر گفت که سیاست پولی بانک مرکزی در راستای کاهش نرخ تورم و به تبع آن کاهش هزینه‌های تولید محقق می‌شود، در غیر این صورت نمی‌توان امیدوار بود ابزارهای بانک مرکزی بتواند وظایف مهم محول شده به بانک مرکزی را به منصفه ظهور برساند تا مردم طعم کاهش نرخ تورم و افزایش تولید و رفاه بیشتر را بچشند.

گروه اقتصاد

صبح صادق

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت گفت: «مطمئن هستم به محض اینکه رئیس کل بانک مرکزی و دولت محترم پول اضافه‌ای داشته باشند که بدانند به اقتصاد ضربه نمی‌خورد و می‌شود با تخصیص آن خودرو وارد کرد، لحظه‌ای برای واردات خودرو درنگ نمی‌کنند و واردات خودرو انجام خواهد شد، ضمن اینکه در حال حاضر هم برای واردات خودرو تلاش می‌کنند.»

«امیر حسن کاکایی» کارشناس بازار خودرو و عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت در گفت‌وگو با صبح صادق درباره موضوع وجود و تخصیص ارز برای واردات خودرو با توجه به ایجاد این شائبه که چرا ارز برای واردات چای موجود است، اما در برابر تخصیص ارز به واردات خودرو مقاومت‌هایی صورت می‌گیرد، گفت: «در این موضوع شکی نیست که همه مسئولان باید در برابر هر نوع فساد اقتصادی بایستند و با فساد به بهترین شکل ممکن مقابله کنند؛ اما اینکه یک زمانی ارزی برای واردات چای تخصیص داده شده، به این معنا نیست که مسئولان خواستار یا خواهان ایجاد فساد بوده‌اند؛ زیرا ارزی که برای چای اختصاص داده شده به دلیل اینکه مصرف همگانی دارد، در نظر گرفته شده است؛ بنابراین، نمی‌توان گفت تخصیص ارز برای واردات چای به خودی خود بد و مفسده‌آمیز است.»

وی در ادامه خاطر نشان کرد: «مسئله این است که به دلیل نبود نظارت درست واردکننده به جای استفاده درست از ارز تخصیص داده شده فساد اقتصادی و ارزی را در پیش گرفته و از این موضوع سوءاستفاده کرده است. اینجا دستگاه‌های نظارتی باید زیر سؤال بروند؛ چرا که در موقع و موعد مناسب با فساد صورت گرفته به بهترین شکل ممکن مقابله نکرده‌اند، پس این موضوع به خودی خود به خوب بودن تخصیص ارز برای واردات چای ربطی نداشته است.»

کاکایی یادآور شد: «اینکه برخی از این ارز

کارشناس بازار خودرو در گفت‌وگو با صبح صادق

مشکل تخصیص ارز نیست عدم نظارت است

به جای اینکه جای خارجی وارد کشور کنند، سوءاستفاده کرده‌اند یا بخش قابل توجهی از ارز را با قیمت آزاد در بازار به فروش رسانده‌اند، به نحوه تخصیص ارز ربطی ندارد. پس فساد را نباید علیه این ماجرا علم کرد، بلکه می‌توانیم موضوع را اینگونه مطرح کنیم که آیا به جای تخصیص ارز به چای نباید این ارز را به خودرو بدهیم؟

کارشناس و تحلیلگر بازار خودرو تصریح کرد: «هم چای و هم خودرو و هم سایر کالاهای اساسی مردم که جزئی از معیشت روزانه مردم به شمار می‌رود، مهم هستند و دولت و بانک مرکزی باید ارز مورد نیاز آنها را تأمین کنند؛ چرا که همه مردم از آن استفاده می‌کنند، ضمن اینکه برای واردات خودرو نیز ارز تخصیص داده شده، اما این کار به درستی صورت نگرفته است.»

وی در ادامه بحث یادآور شد: «اینکه در جایی اختلاسی صورت گرفته، دلیل بر این نمی‌شود که این موضوع را بر سر مسئولان چماق کنیم که پس از دانشتیم، بلکه باید اینگونه مطالبه‌گری کنیم که ارز باید در جای درست مصرف شود. حالا شما یک زمانی می‌گویید، ارزی برای واردات خودرو لازم دارم، بنده به شما می‌گویم امسال ۸ تا ۹ میلیارد دلار ارز برای واردات انواع خودرو و لوازم یدکی و تجهیزات خودرویی تخصیص داده شده است.

باز از من پرسیده می‌شود چرا این ارز به تولید تخصیص داده شده، در پاسخ می‌گویم به چند دلیل به تولید می‌دهند؛ اول اینکه وقتی ۲۵۰۰ دلار به تولید داخلی می‌دهید، مابه‌ازای آن یک خودروی ۱۰ هزار دلاری تولید می‌کند، یعنی معادل سه برابر آن در کشور ارزش آفرینی می‌شود، پس ارزی که به تولید تعلق بگیرد، بهتر از واردات است.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «باز این پرسش برجسته می‌شود که تولید این همه خودروی تولید داخلی بی‌کیفیت شبیه همان اختلاس رخ داده در ماجرای ارز چای نیست؟ البته این پرسش‌ها به این معنا نیست که ارز تخصیص داده شده به تولید خودرو به خودی خود کار غلطی بوده است؛ بلکه متأسفانه نظارتی بر روند ارتقای کیفیت خودرو صورت نمی‌گیرد، پس باید یقه ناظر و تولیدکننده

خودرو را گرفت که چرا با وجود دریافت ارز دولتی کیفیت تولیدات را بالا نبرده و صنعت خودروسازی ایران را ارتقا نمی‌دهید؟»

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت معتقد است: «از نماینده مجلسی که دائماً از این صنعت حرف می‌زند، باید پرسید که این چهار سال چه حساب‌کشی از دولت و خودروساز در خصوص ارتقای صنعت خودروسازی کشیده‌اید؟ در حالی که وقتی این سؤال‌ها را پرسید، متوجه می‌شوید که نماینده مجلس می‌گوید من مدیرعامل یا معاون فلان شرکت خودروسازی بوده‌ام، مشخص است از خودروساز حساب‌کشی نمی‌شود، پس مشکل از تخصیص ارز نیست یا مشکل از واردات خودرو نیست که اتفاقاً به زیان صنعت خودرو تمام می‌شود.»

امیرحسن کاکایی خاطر نشان کرد: «حال مسئله مهم این است که اصلاً چرا رئیس بانک مرکزی نخواهد برای واردات خودرو یک میلیارد دلار ارز تخصیص دهد و در ازای آن پول، تعرفه‌ای دریافت کند که اتفاقاً به نفع دولت است و منابع مالی برای دولت تأمین می‌شود، ضمن اینکه تأکید می‌کنم اتفاقاً دولت دوستدار واردات خودروساز است، چرا که به لحاظ مالی برای دولت درآمدزایی دارد.»

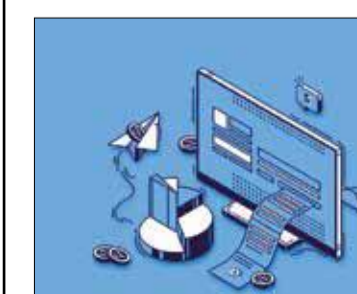
وی در این باره یادآور شد: «روزی که دولت به طور منطقی خودرو وارد کند، قطعاً بدانید برای تحقق این موضوع لحظه‌ای درنگ نمی‌کنند؛ چون واردات خودرو برای دولت درآمدزایی دارد؛ ولی زمانی می‌تواند این کار را کند که این طرف صنعت درست کار کند و مسائل اصلی و پایه‌ای صنعت خودروسازی کشور حل شده باشد، بعد دولت کلید واردات خودرو و تخصیص ارز برای واردات را می‌زند.»

وی در این باره یادآور شد: «در حال حاضر بخش قابل توجهی از مسئولان کشور دنبال واردات خودرو هستند. به این مسئله نباید شک داشت، اما اینکه بیایم ماجرای چهار سال پیش تخصیص ارز برای واردات چای را برجسته کنیم و بگوییم چرا برای واردات خودرو ارز نمی‌دهند، بیشتر شبیه مغالطه‌کاری است؛ ضمن اینکه ۳/۵

افزوده

اوراق بدهی

اوراق بدهی، مانند اوراق قرضه دولتی و شرکتی، گواهی سپرده نوعی ابزارهای بدهی هستند که با شرایط معین بین دو طرف معامله می‌شوند. به بیان دیگر، اوراق بدهی اسناد یا اوراق بهاداری هستند که به موجب آن شرکت انتشاردهنده متعهد می‌شود مبالغ مشخصی (بهره سالانه) را در زمان‌هایی خاص به دارنده آن پرداخت کند و در زمان مشخص (سررسید) اصل مبلغ را بپردازد. دارنده اوراق به‌عنوان بستانکار حق دریافت اصل و بهره آن را دارد، ولی هیچ مالکیتی در شرکت ندارد. خریدار این نوع اوراق در واقع به شرکت‌های بزرگ و دولت وام می‌دهد و با کمک آن سود ثابتی را به دست می‌آورد.

شاخص

عذرخواهی زارا

شرکت اسپانیایی «زارا» پس از انتقادات شدید از سوی کاربران اینترنت و طرفداران حقوق بشر مبنی بر اینکه تصاویر استفاده شده در کمپین تبلیغاتی اخیر این برند شبیه تصاویر جنگ غزه بوده است، در بیانیه‌ای اعلام کرد این تصاویر را از وبگاه و کانال‌های رسانه‌های اجتماعی خود حذف کرده است. سازمان استناداردهای تبلیغاتی بریتانیا نیز اعلام کرد، بیش از ۱۰۰ شکایت با این مضمون که «این تصاویر به درگیری فعلی در غزه اشاره دارد» دریافت کرده است. پیشتر نیز شرکت‌های مک دونالد و استارباکس به سبب حمایت از رژیم صهیونیستی در برخی از کشورها تحت تأثیر این تحریم‌ها قرار گرفته‌اند.

منهای نفت

صنعت چوب

«میلمان» از کالاهای صادراتی ایران است. تولید و صادرات در این صنعت می‌تواند به توسعه صادرات غیرنفتی کمک کند. حمایت از صنایع میلمان موجب افزایش آرزآوری و اشتغال‌زایی در کشورهای تولیدکننده می‌شود. تولید و فعالیت در صنعت میلمان افزون بر دستیابی به ارزش افزوده مناسب در کوتاه‌مدت، بازدهی بالایی در اشتغال‌زایی دارد و این صنعت از سالیان گذشته سبب توسعه اقتصادی کشورها شده است. بازارهای هدف ایران کشورهای عراق، ارمنستان، گرجستان، قزاقستان، امارات و آذربایجان است و کشورهای ایتالیا، چین، آمریکا، آلمان و ترکیه رقبای ایران در میلمان صادراتی به این بازارها هستند.

سه مسیر قرآنی برای نجات

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین کاظم صدیقی

سه پایگاه را قرآن کریم برای نجات به ما معرفی فرموده است. اول پایگاه «تقواست»؛ شما امام زمانی ها، شما گریه کنان امام حسین (ع)، شما سینه سوخته های حضرت زهر(س)، شما دعا ندبه های ها، در خانه های تان، بیجه های تان با هم سازش کنید، خودتان با همسران تان سازش کنید، دعوا در منزل نداشته باشید، این قلب امام زمان تان را می سوزاند. حضرت ناراحت می شوند از اینکه ما در منازل مان بگو مگو داشته باشیم. تمام مشکلات ما درد امام زمان (عج) است، «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ»؛ سختی های ما، مشکلات ما، فشار روحی به امام زمان (عج) می آورد.... پس قدم اول تقواست؛ مواظب نمازهای مان باشیم، مواظب حجاب بیجه های مان باشیم، مواظب حلال و حرام باشیم، حرام خور نباشیم، حلال خور باشیم.

دست باشیم، پاک دامن باشیم، تا خدای متعال درهای رحمتش را به روی ما باز کند، «... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا»؛ خدا بن بست را برمی دارد از زندگی مان «وَأَلْسُنُ أَهْلِ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ»؛ اگر ایمان مان را تقویت کنیم، درجه تقوای مان را بالا ببریم، خدا در قرآن وعده داده، درهای رحمت آسمان و زمین را به روی مان باز می کند. دوم توسل است. هر جا گیر کردید، آدمی که دارد غرق می شود، کشتی لازم است که نجاتش بدهد. خدای متعال اهل بیت عصمت و طهارت (ع) را کشتی نجات ما قرار داد. هر جا گیر کردیم بریم سراغ پیغمبرمان (ص)، برویم سراغ امیرالمؤمنین (ع)، یا امیرالمؤمنین، یا ذا الکرم یا امام المؤمنین یا ذا الیقوم. بنده تجربه دارم، یکی توسل به حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا (س) است که آنسه اطهار وقتی خودشان گرفتار می شدند، توسل به حضرت زهر(س) می شدند، امام باقر (ع) تب داشتند، در

تب وجود مبارکشان می سوخت، صدا می زدند یا فاطمه... یکی حضرت سیدالشهدا (ع) است؛ که هم امام صادق و هم امام هادی (ع) مریض بودند، کسی را اجیر کردند، گفتند: «برو کربلا، برو زیر قبه جدمان امام حسین (ع) شغای من را بگیر»؛ خودش امام بود، صاحب ولایت بود، ولی خودش می خواست افتخارش این باشد که در مانش حسین (ع) باشد.

پایگاه سوم «جهاد» است که جنگ نرم مهم تر از آن جنگ نظامی است. در جنگ نظامی دشمن شناخته شده است؛ ولی در جنگ نرم دشمن ستون پنجم دارد. این شناخت ستون پنجم به توسل نیاز دارد، به بصیرت نیاز دارد، این را ان شاء الله با مجاهده، جهاد، جنگ نرم، مقابله با فساد اداری، مقابله با اشرافی گری، مقابله با تجمل گرایی، مقابله با بی حجابی و... با شناخت اینها و بیداری در برابر اینها به دست آوریم.

آیه

صبر، نقطه قوت انسان

عبدالرضا سمیعی
پژوهشگر علوم اسلامی

سختی های دربارۀ مقاومت و ایستادگی در قرآن آمده است که در هر زمان و مکانی می توان از آن برای مقابله و رفع مشکلات زندگی فردی و اجتماعی استفاده کرد. قرآن با حالتی افشاگرانه و بدون پرده خطرهایی را که متوجه زندگی انسان است، توضیح می دهد. اینکه دشمن اصلی و دوست اصلی شما کیست؟ از چه کسانی باید الگو بگیرید؟ راه و روش زندگی شما چگونه باید باشد؟ نگاهتان به حقایق و رفتارها چطور باشد؟ چگونه باید به تاریخ و به گذشتگان نگاه کنیم؟ اگر راه دین را نرویم، چه عاقبتی در انتظار ماست؟ معرفی دقیق راه و چاه و اینکه ترندهای شیطان و سربازان آن برای نابودی ما چیست؟ از چه چیزی بترسیم و از چه چیزی نترسیم؟ و در کل مسائلی که توجه به آن می تواند بهترین زندگی را برای ما رقم بزند، گفته شده است. به همین دلیل است که می گویم قرآن کامل ترین کتاب برای هدایت و سعادت انسان است. ما در قرآن درباره طریقه دشمنی شیطان و دشمنان دین نکات بسیاری می بینیم. یکی از این تذکرها این است که باید مراقب باشیم دشمنان «صبر» ما را به ترس و بی تابی تبدیل نکنند. انسان ها نقطه ضعف هایی دارند که می توان با استفاده از آن تمام رفتار و گفتار آنان را تحت تأثیر قرار داد و او را مسخر کرد. از دست دادن دارایی هایی، مانند فرزندان، اموال، ثروت های مادی و معنوی، بی ارزش شدن، از کار و از چشم افتادن و در کل به خطر افتادن چیزهایی که برای جمع آوری آنان زحمت کشیده است، می تواند محل ورود شیطان به افکار و رفتارهای ما باشد. در این زمینه خداوند در قرآن می فرماید: «وَلْيَبْتَئُواكُمْ بِنَفْسِهِمْ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالْمَعْرَاتِ وَبَشِيرِ الضَّالِّينَ»؛ البته شما را به اندکی ترس و گرسنگی و بی نوابی و بیماری و نقصان در محصول می آزمایم و شکست پیایان را بشارت ده. (بقره/۱۵۵) آن کسی که معتقد است نقص های زندگی اش را خداوند جبران می کند، نقطه ضعفی دست شیطان و دشمن نمی دهد. کسی که اموال و دارایی های خود را در راه خدا خرج می کند و اعتقاد دارد به اینکه خداوند برکت می دهد و دارایی های او را زیاد می کند، خود را در تنگنای افکار شیطانی قرار نمی دهد. اهمیت صبر به قدری است که این مفهوم به همراه مشتقات آن ۱۰۳ بار در ۹۳ آیه و ۴۵ سوره قرآن به کار رفته است که برخی از آنها به صبر بر مصائب اجتماعی اشاره دارد. امیرالمؤمنین (ع) می فرماید: «صبر آن است که انسان مصیبتی را که به او می رسد، تحمل کند و خشم خود را فرو برد.» (غرالحکم، ج ۲، ح ۱۸۷۴) دین اسلام دینی است که انسان را به تعادل و کنترل ویژگی های اخلاقی و رفتاری امر می کند. هدایت خشم به مسیری که در آن سعادت و رشد وجود دارد، صحیح است؛ اما اگر خشم بخواد زندگی ما و صبر ما را تحت تأثیر قرار دهد، تسلیم اراده دشمنان خود می شویم. اگر در مقابل تعدی های دشمن صبر کنیم و از مبارزه، شهادت یا نقص در بخشی از اموال مان و اهمه ای نداشتیم و از آن نترسیدیم، دیگر کسی نمی تواند ما را ضعیف ببیند و فکر حمله و هجمه به ما را در سرش پیروزانند.

جهاد مستمر علیه دشمن

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

مفاهیم دینی و اسلامی ابعاد گسترده ای دارند و موضوعات متعددی را شامل می شوند. عبارت «جهاد» یکی از مفاهیم پرکاربرد اسلام است با یک خصوصیت ویژه که «جهاد اکبر» و «جهاد اصغر» است. در فروع دینی و دستورات اسلامی مفهومی، مانند جهاد نداریم که سخن از بزرگ و کوچک بودن آن شده باشد. برای نمونه، نماز، حج، زکات، خمس، امر به معروف، نهی از منکر در فروع دین و راست گویی، صداقت، اخلاص، قناعت، اعمال صالحه و غیره در مفاهیم اخلاقی، این تقسیم بندی را ندارند. اگر چه دامنه و گستردگی این مفاهیم در سئونوات گوناگون زندگی به قوت خودش باقی است. درباره جهاد صدها کتاب نوشته شده و هزاران بحث وجود دارد؛ اما گاهی اتفاقاتی در جهان رخ می دهد و عکس العمل هایی دیده می شود که احساس می کنیم این موضوع هنوز جای بحث و بررسی دارد و لازم است درباره کم و کیف آن صحبت شود. یکی از بهترین عبارات را امیر کلام مولی الموحیدین امیرالمؤمنین علی (ع) بیان

کرده اند که باید به دقت بررسی شود و مفاهیم آن به جامعه انتقال پیدا کند. مولا در خطبه ای خطاب به مردم کوفه می فرماید: «... فَإِنَّ الْجِهَادَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْمَجَنَّةِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخَاصَّةِ أَوْلِيَائِهِ وَهُوَ لِيَأْسُ التَّقْوَى وَدِرْجُ اللَّهِ الْخَصِيئَةِ وَجَنَّةُ الْوَيْفَى فَمَنْ تَزَكَّى زَعْنَةَ عَنْهُ أَلْبَسَهُ اللَّهُ ثُوبَ الذَّلِّ وَسَمَلَةَ الْبَلَاءِ وَدُبَّتْ بِالصَّغَارِ وَالْقَمَاءَةِ وَصُرِبَ عَلَى قَلْبِهِ بِالْإِسْهَابِ وَأُزِيلَ الْحَقُّ مِنْهُ بِتَضْيِيعِ الْجِهَادِ وَبِسِمِّ الْحَسَفِ وَنُفِخَ النَّصَفَ»... جهاد در راه خدا، دری از درهای بهشت است، که خدا آن را به روی دوستان مخصوص خود گشوده است. جهاد، لباس تقوا و زره محکم و سپر مطمئن خداوند است. کسی که جهاد را ناخوشایند دانسته و ترک کند، خدا لباس ذلت و خواری بر او می پوشاند و دچار بلا و مصیبت می شود و کوچک و ذلیل می گردد و دل او در پرده گمراهی مانده و حس از او روی می گرداند و به جهت ترک جهاد، به خواری محکوم و از عدالت محروم است. (نهج البلاغه، خطبه ۲۷) از سخنان امیرالمؤمنین (ع) متوجه یک نکته می شویم و آن، این است که جهاد اصغر که در مقابل دشمن بیرونی است، دقیقاً مانند جهاد اکبر که جهادی درونی و مربوط به نفس ماست، یک مبارزه مداوم و بدون وقفه است و این عدم توقف باعث می شود دشمنی دشمنان پایان پذیرد

و روزی بیاید که دشمنی وجود نداشته باشد. به عبارتی، وقتی شما در مقابل دشمن صف می کشید، به هیچ عنوان نباید این صف آرایی و مقابله و مبارزه را متوقف کنید. استمرار در مبارزه و به عقب راندن مداوم دشمن می تواند دشمنی ها را نابود کند که اگر این نباشد و افت و خیز در جنگ علیه دشمن به وجود بیاید، دشمن برای تقویت خود و حمله مجدد مجال پیدا می کند. یکی از گلاجهای مولا خطاب به مردم کوفه این بود که چرا شما جهاد مستمر ندارید و چرا هر روز بهانه ای می آورید تا مدتی از مبارزه دست بکشید و استراحت کنید؟ مسلماً در این مدتی که شما در پی استراحت و وقت گذرانی هستید، دشمن در حال بازسازی توان از دست رفته خودش است و با قدرت بیشتر به سراغ شما می آید. ضمن آنکه هر روز به دنبال راهی می گردد که شما را از درون نابود کند و بدون آنکه با شما بجنگد شما را از میان بردارد. ایشان می فرماید: «آگاه باشید من شب و روز، پنهان و آشکار، شما را به مبارزه با شاهیان دعوت کردم و گفتم پیش از آنکه آنها با شما بجنگند با آنان نبرد کنید، به خدا سوگند، هر مدتی که درون خانه خود مورد هجوم قرار گیرد، ذلیل خواهد شد؛ اما شما سستی به خرج دادید و خواری و ذلت پذیرفتید، تا آنجا که دشمن پی در پی به شما حمله کرد و سرزمین های شما را تصرف

سلوک

وظیفه والدین

آیت الله محمدباقر تحریری: مفاهیم به چند صورت در ذهن فرزندان شکل می گیرد: براساس سبک زندگی در محیط خانه، از طریق گفت و گو، از طریق رفتار عملی والدین. تربیت صحیح فرزند مدت ها پیش از به دنیا آمدن او آغاز می شود؛ نبی اکرم (ص) می فرماید: «السُّقِيُّ مَنْ شَقِي فِي بَطْنِ أُمِّهِ وَالسَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ»؛ شقی کسی است که در رحم مادرش شقی می شود و سعادت مند کسی است که در رحم مادرش سعادت مند می شود. پدر و مادر وظیفه سنگینی در قبال تربیت صحیح فرزند بر عهده دارند. رسول اکرم (ص) می فرماید: «خدا رحمت کند والدینی را که موجدانی فراهم آورند تا فرزندان به ایشان نیکی کنند.»

احکام

جبره احتیاطی

پرسش: بارنگ و چسب کار می کنم و کار کردن با دستکش هم ممکن نیست؛ همیشه برای وضو و غسل تا آنجایی که بتوانم، مانع را برطرف می کنم؛ ولی گاهی بعد از نماز، وضو یا غسل، مانعی می بینم که موقع برطرف کردن متوجه نشده بودم. آیا می توانم برای وضو و غسل، نیت مافی الذمه کنم که اگر مانعی بود و من نتوانستم متوجه بشوم، وضو یا غسل جبره ای به حساب آید؟

پاسخ: اگر از مواردی باشد که وضوی جبره مجاز است، می توانید هنگام شستن عضو، جاهایی را که احتمال می دهید مانع وجود دارد، علاوه بر شستن، به نیت وضو دست تر هم بکشید. (استفتائات جدید، آذر ۱۴۰۱، سؤال ۶)

راهنا

ایستادگی برابر کفار

حجت الاسلام علی محمدی: از زمانی که با تمدن غرب مواجه شدیم و دغدغه ما تحقق دینداری شد، به ویژه پس از فتوای تباکو و مشروطیت طرز تفکر فقهی ما تغییرات جدی کرد و رساله های دوران پهلوی اول و دوم به سمت جامعه پر دازی و اداره جامعه و... پیش رفت. اگر ما بخواهیم این مسیر را ادامه دهیم، باید الگوهای حل مسئله را صیقل دهیم. بنابراین، حل مسئله موضوع امروزی نیست؛ بلکه زعمای شیعه همواره این کار را کرده اند؛ برای نمونه، محقق کرکی در دوره صفویه یا شیخ طوسی و سید مرتضی و... در دوران خودشان در راستای حل مسائل کام برداشتند.

<div>پرونده</div>
شماره ۱۱۳۲   دوشنبه ۴ دی ۱۳۰۲
مصارت

پیش درآمد

ظلم بزرگ

گروه پرونده

صبح صادق

بررسی‌ها نشان می‌دهد، مهم‌ترین راه برای رفع یا کاهش فساد «شفافیت» و «نظارت» بر روند کارهاست. اگر پاسخ به پرسش‌هایی مانند چه کسی، چرا، چه چیزی، چگونه و چه میزان؛ در

یک فرآیند به‌طور شفاف مشخص باشد، راه برای اقدامات غیرقانونی افسراد صاحب نفوذ و قدرت را می‌بندد. بر این اساس حضور و نظارت دولتها و نمایندگان آنها و کسب‌وکارها در کنار نهادهای مدنی می‌تواند در کاهش هر چه بیشتر فساد موفق عمل کند. افزون بر این، داشتن قوانین کارآمد، مؤثر و بدون تعارف میزان فساد موجود در کشورها را کاهش می‌دهد. مفاعلات نشان می‌دهد، فساد در ساختار تصمیم‌گیری یا اجرایی کشورها، اعتمادی را که مردم و افکار عمومی به بخش اداری و دولتی برای انجام بهترین اقدام برآورده کردن منافع عمومی دارند، از بین می‌برد.

این اقدام همچنین فشار مالیات را بر شهروندان بیشتر می‌کند و هزینه‌هایی را که برای پروژه‌های مهم اجتماعی و اقتصادی از جیب مردم در نظر گرفته شده‌است، هدر می‌دهد و موجب می‌شود شهروندان با یک ساختار ناکارآمد در کنار خدمات یا زیرساخت‌های بی‌کیفیت و پرهزینه مواجه شوند. از این رو نظام اسلامی بدون در نظر گرفتن رویکرد افراد با جناح‌ها در برخورد با فساد بسیار جدی است. آمارها نشان می‌دهد، در طول چهار دهه اخیر هر جـانفـساد یـه دانه، پلافانفـسـلـه یکـم در بر خـورد آن پـیش‌قـدم شـده است. نکته‌ای که وجود دارد، توجه به این مسئله است که متأسفانه در جریان فسادهای هر حزب یا جریانی تلاش می‌کند رقیب خود را هم‌راه با فساد و فسادگران معرفی کند و به نوعی رقیب را در بین افکار عمومی تخریب کند. این مسئله گاهی موجب شده است که خورتنه یا ناخورتنه نظام راهم در برخورد با فساد ناکارآمد نشان دهند. در طول تاریخ که نظافت مبارزه با فساد بسیار حساسی است، معرفی نظام هم راستا با فساد، ظلم بزرگی است که برخی خورتنه یا ناخورتنه علیه‌نظام داشتند.

بررسی فساد ستیزی دولت سیزدهم در گفت و گو با یک نماینده مجلس

برگ زرین دولت مردمی

خبّرنگار

صابر محمدی

خبّرنگار

نماینده مردم تهران، ری، اسلامشهر، شمیرانات و پردیس در گفت‌وگو با «صبح صادق» در واکنش به اخبار این روزها درباره فسادهای اقتصادی و نحوه مبارزه با آنها اظهار داشت: «مبارزه با فساد، انحرافات و کاستی‌ها در مجلس، دولت و قوه قضائیه در حال پیگری است. در این باره تعداد تذکرات، میزان تحقیق و تفحص و گزارشات ۲۳۴ در مجلس سیزدهم قابل توجه است. در همه این موارد بررسی‌های متعددی صورت گرفته و ریاست محترم قوه قضائیه نیز درباره مقابله با فساد و منشأ آن اعلام آگامی کرده‌اند.» وی با تأکید بر این امر که مبارزه با منشأ فساد با کاستی‌های فرآیندهای اجرایی به فساد منجر می‌شوند، در آرس

هرم برنامه‌های سه قوه قرار دارد، اذعان کرد: «در حال حاضر وقتی دولت یا قوه قضائیه یک موضوعی را اعلام می‌کند، این رفتار به معنای بیان یک امتیاز است. به عبارت دیگر، دولت در کمال قدرت و اقتدار اعلام می‌کند که فساد را کاستی کرده و خود با این فساد در حال مقابله و برخورد است و از این موضع کوتاه هم نخواهد آمد.»

- اقدام صحیح عمران در مبارزه با فساد اقتصادی**

عضو کمیسیون عمران مجلس مقابله با فساد اقتصادی در دولت سیزدهم را اقدامی صحیح تلقی کرد و گفت: «برای دولت فرقی ندارد این فساد کجاست؛ درون دستگاه‌های اجرایی است یا خارج از آن. بنابراین این مسئله را باید یک امتیاز برجسته برای نظام و کشور بدانیم؛ چرا که در برابر قانون میان افراد جامعه تفاوتی قائل نمی‌شود؛ لذا باید در این رابطه یک امتیاز به دولت سیزدهم بدهیم و برای ادامه مسیر او را تشویق کنیم.» این نماینده مجلس با بیان اینکه دولت فساد را اعلان کرد و این راه را ادامه خواهد داد، تصریح کرد: «در اخبار منتشر شده آمد که دولت ضمن شفاف‌سازی، با معرفی نوبی که فساد داشتند، برخورد کرده و آنها را کنار گذاشته است و این مسئله را به هیچ وجه پنهان نمی‌کند. این یک امتیاز بزرگ برای هر دولتی است که اینگونه عمل کند.»

- چگونه سامانه‌ها به کمک مبارزه با فساد آمدند؟**

این نماینده در پاسخ به پرسشی در خصوص کشف فساد، بیان کرد: «به علت راه‌اندازی و وجود انواع سامانه‌های برخط، این امر مسیر شده است؛ چراکه چنین امکانی در دولت‌های قبل یا نبود یا به این شکل جامع به کار گرفته نمی‌شد؛ در نتیجه شفاف‌سازی در حال رخ دادن است و کسانی که از این سامانه اطلاعاتی انحراف پیدا کنند، به راحتی قابل رویت هستند.» وی سیستم برخط دولت برای نظارت و شفاف‌سازی را ستودنی دانست و اذعان کرد: «باید به دولت بابت این امکان در سیستم دستمزد یزداد گفت. از سوی دیگر، این سیستم ضد فسادی که به تصویب مجلس رسید و دولت در اجرای آن همراهی کرد، صدور مجوزها به باز درگاه واحد و برخط است. این روند به معنای آن است که تمام امضاهای طلایی و موانعی که سیستم باکرامت در این حوزه‌ها ایجاد می‌کرد، حذف شد. به عبارت دیگر، ما با این نوع پیشگیری با فساد مبارزه کرده‌ایم.»

- شفافیت و مقابله با فساد**

نماینده مردم تهران، ری، اسلامشهر، شمیرانات و پردیس در ادامه افزود: «این دولت ثابت کرد حتماً نباید کسی فاسد باشد تا یا او برخورد شود؛ بلکه سامانه‌های برخط و الکترونیکی، مانند سامانه استعلام سابقه افراد چه داخل و چه خارج از کشور از سوی قوه قضائیه به این مبارزه با فساد کمک زیادی کرده است، حالا باید پرسید آیا سامانه از این شفاف‌تر داریم که اینگونه با شجاعت وضعت عملکرد افراد را مشخص کنیم؟» وی به نوعی دیگر از سامانه‌های برخط و تأثیر آن در مبارزه با فساد اشاره کرد و گفت: «تمام انحرافات و فسادهایی که در حوزه مسکن و جود دارد، با کامل کردن سامانه املاک و اسکان، شفاف می‌شوند و در ادامه مشخص خواهد شد چه کسانی توانسته بودند مسکن را احکامت کنند، حالا اگر نتوانیم به کسانی که در این سامانه‌ها توانسته‌اند جلوی احکام مسکن را بگیرند، امتیاز بدهیم؛ کمالی بی‌انصافی خواهد بود.» عضو کمیسیون عمران مجلس این راه را ادامه خواهد داد، تصریح کرد: «در اخبار منتشر شده آمد که دولت ضمن شفاف‌سازی، با معرفی نوبی که فساد داشتند، برخورد کرده و آنها را کنار گذاشته است و این مسئله را به هیچ وجه بیشتر خدمت به مردم را فراهم خواهد کرد.»

خبّرنگار

خبّرنگار

- ۲۰۰ برابر پیگیری تر**

این نماینده در ادامه به‌راحت‌تر شدن مسیر کسب مجوز برای کسب‌وکارهای گوناگون اشاره کرد و گفت: «شاهد هستیم که در دوره گذشته جوانان زیادی برای اخذ مجوز ماه‌ها و حتی سال‌ها در رفت‌وآمد بودند؛ اما امروز به کمک این دولت و مجلس و راه‌اندازی سامانه‌های برخط موفق به اخذ مجوز طرف مدت سه روز شده‌اند. از طرفی در مجلس هم کمیسیون اصل نود به شلدت پیگیری گزارش‌های مردمی است. برای نمونه، درباره واگذاری اراضی به اشخاص و دستگاه‌ها پیگیری‌ها ادامه داشت تا معلوم شود به تعهدات عمل شده یا نه. رئیس محترم کمیسیون اصل نود هم اعلام کرد ما رشد دو برابری، یعنی ۲۰۰ درصد، مورد برای رسیدگی داشته‌ایم.» وی در ادامه افزود: «این پیگیری‌ها به این معنا نیست که هر مورد یک فساد است و فقط در حال پیگیری مفاسد هستیم؛ بلکه خیلی از بررسی‌ها برای پیشگیری است و این مسئله نشان‌دهنده اقتدار نمایندگان در بعد نظارتی مجلس است؛ چون رهبر معظم انقلاب در بند ۶ بیانیه گام دوم، به مبارزه با فساد دائمی تأکید کرده‌اند. به عبارت دیگر مقابله با فساد که امروز شاهد آن هستیم، رعایت یک بند از گام دوم انقلاب است که دولت آن را سرلوحه خود قرار داده است.»

- رسانه‌ها بین انواع فساد تفاوت قائل شوند**

این نماینده مجلس تأکید کرد: «باید با استفاده از سامانه‌های برخط هر چه بیشتر از بروز فساد جلوگیری کنیم تا فاسد فرصت رشد نداشته باشد.» وی در پایان از بیان مطالب نامرست در

فضای مجازی از سوی برخی رسانه‌ها انتقاد کرد و گفت: «رسانه‌ها موظف هستند با بیان بهترین موضوعات برای این مردم تشریح کنند. گاهی اوقات بیان اتهام‌آمیز یک خبر، باعث می‌شود فساد مسکن را خیر یا طبق اهداف خود بازنگرند؛ بنابراین نیاز است اخبار به شکل کامل و همه‌جانبه برای مردم عنوان شود. از سوی دیگر باید بین انواع فساد تفاوت قائل شد و در بیان خبر واقعاً و دقیق شرح داد؛ چرا که اختلاص با تحلف و عدم تعهد با حیف و میل بسیار متفاوت است و همه این اخبار به عنوان بدترین نوع فساد در جامعه تلقی شوند.»

چرا مبارزه با فساد اقتصادی اهمیت دارد؟

محمد پناهی

خبّرنگار

همان گونه که رهبر معظم انقلاب فرموده‌اند، همه شواهد نشان می‌دهد، دشمن امروز بر چند نقطه تکیه اساسی دارد که از واضح‌ترین هایش مسئله اقتصاد است. لذا بسیار مهم است که بر لزوم بهبود عملکرد اقتصادی تأکید شود؛ چراکه همواره فساد اقتصادی توان دولت برای وضع مقررات کارآمد و اصلاح نواقص بازار را کاهش می‌دهد. در صورتی که دولت نتواند نقش نظارتی خود را در بازارهای مالی، بازار کار مرکز ارائه خدمات عمومی، نظیر مراکز آموزشی و بهداشتی و مانند آنها ایفا کند، بی‌تردید این ضعف دولت، اثرات منفی بر عملکرد اقتصادی آحاد جامعه بر جای خواهد گذاشت. فساد اقتصادی موجب می‌شود رانت‌جویی و کسب سهم هر چه بیشتر از ثروت موجود جامعه، در قیاس با کارآفرینی و خلق ثروت مشروع از جداییت بیشتری برخوردار شود. در نتیجه فساد اقتصادی به از بین رفتن انگیزه افراد توانمند و خلاق برای کارآفرینی و انحراف استعدادهای جامعه به سمت فعالیت‌های رانت‌جویانه‌ی انجامد.

- بیامدهای سیاسی و اجتماعی فساد اقتصادی**

فساد اقتصادی موجب افزایش نابرابری‌های درآمدی و گسترش فقر می‌شود و در ادامه به‌روزی مخارج سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. این کاهش به‌روزی مخارج سرسرمایه‌گذاری ناشی از هزینه‌های سنگین و عدم اطمینانی است که فساد اقتصادی ایجاد می‌کند و می‌تواند موجب از دست رفتن بخشی از درآمدهای گمرکی ومالیاتی دولت شود؛ اما اثرات منفی معضل فساد اقتصادی تنها به موارد ذکر شده و پیامدهای اقتصادی محدود نمی‌شود و شیوع قانون‌گریزی توده‌ای، وهن قانون، کاهش ضوابط ایجاد و کمیسیون اصل نود هم اعلام کرد ما رشد دو برابری، یعنی ۲۰۰ درصد، مورد برای رسیدگی داشته‌ایم.» وی در ادامه افزود: «این پیگیری‌ها به این معنا نیست که هر مورد یک فساد است و فقط در حال پیگیری مفاسد هستیم؛ بلکه خیلی از بررسی‌ها برای پیشگیری است و این مسئله نشان‌دهنده اقتدار نمایندگان در بعد نظارتی مجلس است؛ چون رهبر معظم انقلاب در بند ۶ بیانیه گام دوم، به مبارزه با فساد دائمی تأکید کرده‌اند. به عبارت دیگر مقابله با فساد که امروز شاهد آن هستیم، رعایت یک بند از گام دوم انقلاب است که دولت آن را سرلوحه خود قرار داده است.»

تفاوت مبارزه با مفاسد اقتصادی در مقایسه با گذشته
در روزهای اخیر، موضوع «تحلف و فساد ارزی کلان، به بهانه واردات چای»، به مباحث بسیاری دامن زده است. در زمینه ریزش، نمی‌چسبد و اهل اظهار کاری یا نادیده گرفتن فساد نیست. البته مجموعه دولت هم به همین شکل است و باید چارز را گشت، وی در ادامه توضیح داد: «میل همه دولتها این است که فسادهای رخ ندهد؛ اما اگر فساد ایجاد شد، آن زمان است که قانون‌پیگیر خواهد شد. در مسله چای دیش هم اتفاقی رخ داد که در حال حاضر دولت و قوه‌قضائیه در حال برخورد با آن هستند. نماینده مردم تهران در مجلس تأکید کرد: «آفت اینجاست که این فسادها از تصدی‌گری دولتها ایجاد می‌شود. اگر دولت تمام این موارد را به شکل کامل به بخش خصوصی و بخش غیردولتی واگذار کند و سپس خود به عنوان یک ناظر به امور آنها نظارت کند؛ هم در طول زمان مهم نخواهد شد و هم اینکه مسائل به شکل سیاسی گسترده نیست، اگرچه شکلی که فساد اقتصادی به خود گرفته، از یک دوره به دوره دیگر تغییر کرده است و این روپ کردن حلقه میانی دولت و مردم با جوانانی کاردان و کاربلد که بتوانند با علم و دانش و اشراف بر قانون مطالبه‌گری کرده با فساد مبارزه کنند، یک ضرورت برای جهتمسازی در مبارزه با فساد است.

- رتیسی برای مقابله با فساد اقتصادی چه کرد؟**

دولت سیزدهم کارنامه درخشانی در مبارزه با فساد دارد. یکی از موارد بروز فساد، تکرر زیاد بودن تعداد حساب‌های مالی بود که باعث سخت شدن نظارت بر آنها می‌شد؛ دولت سیزدهم بر حل این مشکل به وسیله کاهش تعداد حساب‌های بانکی از حدود ۲۵۰/۰۰۰ حساب به ۴/۰۰۰ حساب و پیادهسازی حساب واحد خزانه گامی اساسی برای تسهیل نظارت و رصد اموال بیت‌المال برداشت.
انتشار صورت مالی شرکت‌های دولتی برای نخستین بار
دولت سیزدهم برای مبارزه با فساد از مردم کمک گرفت و با انتشار ۱۱۴۴ صورت مالی شرکت‌های دولتی برای نخستین بار، دسترسی عموم مردم به عملکرد شرکت‌ها و نهادهای دولتی و مشکل‌گیری نظارت مردمی بر تریاک‌نیکه‌صورت‌های ملی شرکت‌های دولتی را فراهم کرد.

- هوشمندسازی و ارتقای شفافیت اطلاعات اموال تملیکی**

یکی دیگر از بستره‌های فساد، اموال تملیکی و خلأ اطلاعات در این حوزه بود که بنسرت‌رسان شده بود. به همین دلیل هوشمندسازی و ارتقای شفافیت اطلاعات اموال تملیکی و تسریع در تعیین تکلیف اموال و ساماندهی انبارها در دستور کار دولت سیزدهم قرار گرفت. این امر موجب شد بیش از ۶۰۰ میلیارد‌های سازمان (۴۹۰ تریار) به شبکه متصل شده و به نوعی از فساد پیشگیری شود.

- افشای اطلاعات تسهیلات کلان**

دولت سیزدهم از طریق افشای اطلاعات دریافت‌کنندگان تسهیلات کلان این حاشیه امر را از بین برد؛ از این رو با اقدام مستقیم وزارت امور اقتصادی و دارایی، اطلاعات دریافت‌کنندگان تسهیلات کلان ۲۸ بانک از سوی بانک مرکزی و برای اشخاص مرتبط ۲۱ بانک به‌صورت مامانه افشا شد.

فساد ستیزی

نگاهی به پرونده
تخلف صنعت چای
و مسیر مبارزه با فساد

انتهای که وارد نیست

گروه پرونده

صبح صادق

موضوع تخلف در چای دیش، چند روزی فضای رسانه‌ای کشور را به خود اختصاص داد و برخی به دلیل ناآگاهی در این زمینه و پرداختن به نیمی از ماجرا از آن به اختلاص بزرگ در دولت سیزدهم یاد کردند؛ در حالی که پرونده تخلف چای دیش مربوط به گذشته است و در سال ۱۳۹۸ ریشه دارد.

در این زمینه یکی از نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با «صبح صادق» اظهار داشت: «رئیس‌جمهور فعلی ایستاد کرده‌اند که فردی پاک و با حسن نیت هستند، اما در مواردی که در مسیر اجرا ضعف‌هایی وجود داشته باشد، به صورت حضوری با استفاده از مواضع قانونی خود انتقادات و پیشنهادات خود را مطرح می‌کنیم؛ ولسی این دولت را هرگز نمی‌توان به کوتاهی و فساد مهم کرد.»

این عضو کمیسیون عمران مجلس در ادامه به حساسیت‌های رئیس‌جمهوری درباره‌فساد اشاره کرد و گفت: «صبح وصلیه‌ها در رئیس‌جمهور نمی‌چسبد و اهل اظهار کاری یا نادیده گرفتن فساد نیست. البته مجموعه دولت هم به همین شکل است و باید چارز را گشت، وی در ادامه توضیح داد: «میل همه دولتها این است که فسادهای رخ ندهد؛ اما اگر فساد ایجاد شد، آن زمان است که قانون‌پیگیر خواهد شد. در مسله چای دیش هم اتفاقی رخ داد که در حال حاضر دولت و قوه‌قضائیه در حال برخورد با آن هستند. نماینده مردم تهران در مجلس تأکید کرد: «آفت اینجاست که این فسادها از تصدی‌گری دولتها ایجاد می‌شود. اگر دولت تمام این موارد را به شکل کامل به بخش خصوصی و بخش غیردولتی واگذار کند و سپس خود به عنوان یک ناظر به امور آنها نظارت کند؛ هم در طول زمان مهم نخواهد شد و هم اینکه مسائل به شکل سیاسی گسترده نیست، اگرچه شکلی که فساد اقتصادی به خود گرفته، از یک دوره به دوره دیگر تغییر کرده است و این روپ کردن حلقه میانی دولت و مردم با جوانانی کاردان و کاربلد که بتوانند با علم و دانش و اشراف بر قانون مطالبه‌گری کرده با فساد مبارزه کنند، یک ضرورت برای جهتمسازی در مبارزه با فساد است.

- انتشار فهرست ابربدکاران**

یکی از مطالبات همیشگی مردم شفاف شدن اطلاعات دربان‌کنندگان تسهیلات کلان بانکی بود؛ چرا که اطلاع نداشتن افکار عمومی از نام‌بدهکاران سبب می‌شد از فشار افکار عمومی در امان باشند. در دولت‌های پیشین نیز همواره برخی از رؤسای‌جمهور مدعی بودند که فهرست ابربدهکاران در جیب‌شان است و روزی آن را افشا خواهد کرد، اما هیچ‌گاه این اتفاق نیفتاد. دولت سیزدهم برای پاسخ‌گویی به این مطالبه مردم و از بین بردن حاشیه امن ابربدهکاران کلان بانکی، اسامی این افراد را برای نخستین بار منتشر کرد؛ بر همین اساس، نام‌های بیش از ۱۲۰۰ تسهیلات‌گیرنده دارای بدهی غیرجاری یا مسموم مانده بدهی (اصل بدهی) بیش از ۱۰۲ میلیارد عموم بدهکاران به‌حسب میدان تعدید و اسامی آنها را منتشر کنید و دستشان را قطع کنید.»

- رفع واکنش و واگذاری دارایی‌های مازاد شبکه بانکی**

یکی دیگر از مواردی که افکار عمومی در سال‌های اخیر همواره به آن اعتراض داشتند، اموال مازاد بانک‌ها بود. «محسن پیرهادی» نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی درباره چرایی ممناعت بانک‌ها از فروش اموال مازاد خود، گفت: «صورت‌های مالی بانک‌ها نشان می‌دهد که اکثر آنها طبق دستورالعمل‌های بانک مرکزی توان تسهیلات‌دهی چندانی ندارند، این در حالی است که همین بانک‌ها اسموال و دارایی‌های منجمد فراوانی دارند که در صورت موفقیت در فروش آنها، می‌توانند از این وضعیت خارج شوند.

فراری رو به جلو آنها را ذخیره نظام نامید.

- دلار جهانیتری چه بر سر اقتصاد کشور آورد؟**

با شاهاکار دولت روحانی و تصمیم اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور وقت، نزدیک به ۶۰ میلیارد دلار مستقیماً به قیمت ۴۲۰۰ تومان خرج شد یا به کسانی به اسم واردات اختصاص یافت که بیش از کمک به جریان تجارت و واردات کالا به کشور سر از بازار آزاد درآورد و کالای وارداتی با این اختصاصی نه با ارز سوده‌های کلان برای افراد خاص را ایجاد کرد و نه تنها کمکی به کنترل قیمت‌ها و جلوگیری از افزایش قیمت اجناس در آن دوران و بعد از آن نکرد؛ بلکه باعث ضررهای بلندمدت و گرفتاری‌های شدیدی شد که کشور هنوز هم کم و بیش با آن درگیر است.

- بزرگ‌ترین فساد ملی بیخ گوش فرهنگیان**

فساد صندوق ذخیره فرهنگیان که بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان از ذخیره‌بازنشستگی شریف‌ترین دفتر کشور را به وسیله پانده خندالی و شرکا به پمنا و تراج برد، نمونه‌ای دیگر از پرونده سیاه مدعیان اصلاحات است. این در حالی است که چه در آن زمان و چه تاکنون این افراد راهبر دستکوت در برابر این رسوایی‌ها در پیش گرفته‌اند. حسین غدالی که در دوره تصدی او بر صندوق ذخیره فرهنگیان، این فساد عظیم و بی‌سابقه رخ داده است، از تندروترین افراد حزب مشارتک و از بار غارهای پل‌خرودخانه‌ست و خوش‌خدمتی او به جریان اعتدال و اصلاح طلب در این قف‌ره قابل چشم‌پوششی نیست. خندالی در دوره اصلاحات و در زمان وزارت مرتضی حاجی، معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی آموزش و پرورش بود و از زمره معاونان وزیری بود که در دفاع از متحصنان مجلس ششم استعفا کرد!

کرده است. بر اساس سخنان «ابرجاره هابرد» رئیس مستعفی هیئت مدیره شرکت استانت اویل تروژ، یکی از اعضای شرکت استانت اویل تروژ در نوامبر ۲۰۰۱ به ایران می‌رود و با مسئولان شرکت ملی نفت این دیدار می‌کند تا برای همکاری با ایرانی‌ها هفت پروژه را ارزیابی کنند؛ در این شرایط بود که کم‌کم باب ارتباط مهدی هاشمی‌رفسنجانی با استانت اویل باز شد.

- ماجراهای ۳رئال و شرکت توتال**

یکی دیگر از پرونده‌های مملو از فساد مدعیان اصلاحات، مورد خاص شرکت فرانسوی توتال بود. توتال که پیشتر در دوران دولت اصلاحات نیز از ایران کالاهرداری کرده بود، در زمان دولت روحانی و وزارت بیژن زنگنه، پس از گرفتن اطلاعات ذی‌قیمت و سری از آن ایران، از اجرای قرارداد خود در حوزه پارس جنوبی شرکت کرسنت پترولیوم در سال ۲۰۰۱ با نماین ۶۰۰ میلیون فرت مکعب‌گاز از طریق خط لوله به شارجه امارات امضا شد. بر این اساس قرار بود عرضه گاز در سال ۲۰۰۵ آغاز شود، اما شرکت ملی نفت ایران به دلیل اختلاف بر سر قیمت قرارداد از آنجا که قیمت گاز نسبت به زمان افزایش یافته، به این قرارداد عمل نکرد. از ژوئن ۲۰۰۹ قرارداد فروش و خرید گاز (GSPC) بین دو شرکت تحت داوری بین‌المللی قرار داد و کرسنت تاکنون به دنبال جبران خسارت چند میلیارد دلاری است.

- مهدی هاشمی و تروژی‌ها**

در اوایل سال ۱۳۸۵، خبری در رسانه‌های بین‌المللی منتشر شد که حاکی از پرداخت رشوه ۱۵ میلیون دلاری یکی از مقامات قضایی ایران در فازهای ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی بود. براین اساس شرکت استانت اویل تروژ با واسطه مؤسسه مشاوره هورنون در لندن برای دستیابی به قرارداد توسعه فازهای ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی در سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ به یکی از مقامات شفی در ایران رشوه پرداخت

تقویم انقلاب

مردم در جبهه‌ها

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

تقویم تاریخی انقلاب اسلامی حضور نیروهای مردمی را در جبهه و جنگ در زمستان سال ۱۳۶۰ گواهی می‌دهد که اوضاع کشور را در شرایط خاصی رقم زد. در عملیات طریق‌القدس نیروهای سپاه پاسداران برای اولین بار در قالب ۴ تیپ و در مجموع با ۲۷ گردان نیروهای پیاده، یک گردان تانک، ۲ گردان نفربر و ۲ گردان ادوات شرکت داشتند که عبارت بودند از: تیپ ۳۱ عاشوراء، تیپ ۲۵ کربلا، تیپ ۱۴ امام حسین (ع) و تیپ امام سجاد (ع). یگان‌های پیاده ایران که اغلب از سپاه پاسداران تأمین شده بودند، حدود چهار برابر واحدهای پیاده دشمن بودند. حضور نیروهای داوطلب بسیجی به سپاه این امکان را داده بود که استعدادی حدود دو برابر عملیات ثامن‌الائمه (ع) را برای این عملیات سازماندهی کنند که این امر برای دشمنان انقلاب اسلامی بسیار اعجاب‌انگیز بود. از طرفی ملت ایران حضور نیروهای مردمی را حماسه‌ای بزرگ و ستودنی تلقی می‌کردند؛ چون سازماندهی و تشکیلات رزمی و توان بالا در جذب نیروهای مردمی در مقابله با دشمن چه داخلی و چه خارجی بسیار کارآمد شده بود. برای نمونه، استعداد نیروهای سازمان داده شده برای عملیات بعد از طریق‌القدس در زمستان سال ۱۳۶۰ به ۳۰۰ درصد رسیده بود و این حضور نیروهای مردمی از ماهیت دفاع ملی رزمندگان ایران حکایت داشت. افزون بر این، نیروهای در جبهه‌ها و پشت جبهه همه «مردم» بودند و بس. انبوه عظیم مردمی که هر یک کاری را عهده‌دار شده بودند و برای انجام هر مأموریت بر زمین مانده‌ای داوطلب می‌شدند. حضور فعال مردم در همه زمینه‌ها، مانند رودخانه خروشان بود که خواه و ناخواه باید برای رسیدن به مقصد نهایی همه با یکدیگر همراه می‌شدند. به عبارتی، جامعه رزمنده به گونه‌ای ساخته شده بود که همه می‌خواستند توفیق خدمت بیشتر را به دست آورند؛ برای نمونه، وقتی به تعمیرگاهی مراجعه می‌کردی، عده‌ای را در گوشه‌ای می‌دید که به کاری مشغولند و جزئی از امور رزمندگان را رسیدگی می‌کنند. در واقع، هر یک از کارکنان بر دیگری در انجام کارها سبقت می‌گرفتند و حتی اگر برای انجام کاری در صحنه‌های سخت و خطرناک نیرویی خواسته می‌شد، بسیاری سر از پانشناخته، داوطلب می‌شدند. چنین روحیه‌ای در زمان خودش بی‌نظیر بود تا جایی که در جاده‌ها زنجیره کامیون‌ها و تریلی‌های حامل هدایای کمک‌های مردمی سرازیر بود و قطع نمی‌شد. باید گفت اوضاع و فضای عمومی به گونه‌ای شکل گرفته بود که انگار همه کشور به سمت جبهه‌ها روانه شده بودند و روحیه ملکوتی بر همه‌جا حاکم شده بود. کمتر کسی بود که در آنجا بود و حضور داشت، اما تحت تأثیر آن فضا قرار نمی‌گرفت. به عبارتی، همه منقلب و متحول شده بودند و انگیزه دستیابی به روحیات و خلقیات متعالی پیدا کرده بودند. این روحیه و فرهنگی بود که از نفس زکیه امام خمینی (ره) ناشی شده بود. ایشان که تمامی امور زندگی‌شان را با تکیه بر ارزش‌های اسلامی گذرانده بودند، همواره تأکید داشتند که با استفاده از توان مردم باید مشکلات مان را حل و فصل کنیم.

بنا ندارم کسی را رد کنم!

مروری بر روند برگزاری انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی - ۸

بدهید که مؤثر است در مقدرات کشور شما. سهل‌انگاری نکنید، و به پای صندوق‌ها بروید، و با هم اجتماع کنید، و کسی که لایق برای این مقام است و دارای آن صفاتی است که سوء سابقه نداشته، و ابستگی به رژیم سابق نداشته، اینها از اموری است که باید ملاحظه بشود. و آقایان نباید سستی کنند در رفتن. به پای صندوق بروند. لکن به کسی که این صفات را دارد رأی بدهند.» حضرت امام (ره) در دیداری دیگر ضمن تأکید بر اینکه «بنا ندارم کسی را تعیین کنم»، گوشزد کردند: «شیاطین درصددند که نگذارند شما راه خودتان را ادامه دهید، از اول هم نمی‌گذاشتند. بنای این را داشتند که جلوی شما مانع ایجاد کنند، با طرق مختلفه و با توطئه‌های زیاد و حساب شده. الان هم دست برداشته‌اند و در این مراحل بعد هم دست بر نمی‌دارند.» در جریان برگزاری اولین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری شورای نگهبانی شکل نگرفته بود که ناظر بر انتخابات باشد، لذا مطابق قانون در این وضعیت، نظارت بر انتخابات و احراز

صلاحیت نامزدها در اختیار رهبری بود؛ اما امام (ره) این اختیار را نیز به مردم واگذار کردند. حضرت امام (ره) در پیامی که حدود ۲۰ روز مانده به انتخابات خطاب به ملت ایران صادر کردند، امر بررسی صلاحیت نامزدها را به ملت واگذار کردند و از ملت خواستند: «در این امر مهم حیاتی، سستی و بی‌تفاوتی از خود نشان ندهند و با جدیت و علاقه به اسلام، شرکت کنند.» ایشان همچنین با صراحت اعلام کردند: «اینجانب بنا ندارم از کسی تأیید‌نمایم، چنانکه بنا ندارم کسی را رد کنم و یا تمام احزاب و گروه‌ها و افراد می‌خواهم از نسبت دادن کاندیدای خود به من که از آن استفاده تأیید و یا تعیین و یا رد شود، خودداری کنند.» همین تصمیم باعث شد تا فضا کاملاً برای ورود همه مدعیان اداره کشور باز شود و مردم هر شخصی را که خود دوست دارند، انتخاب کنند و دیگر بهانه‌ای برای گروه‌های سیاسی با گرایش‌های گوناگون باقی نماند.

اگر بخواهیم برای ورود حضرت امام (ره)

به مسئله احراز صلاحیت نامزدهای انتخاباتی مواردی را مطرح کنیم، می‌توانیم به سه سوژه خاص توجه داشته باشیم: اولین مورد آنجایی بود که حضرت امام (ره) از روحانیت خواستند تا از پذیرش مسئولیت‌های اجرایی اعراض کرده و در انتخابات ریاست‌جمهوری نامزدی نداشته باشند. این دیدگاه ایشان موجب شد تا هیچ گزینه‌ای از میان روحانیت وارد میدان انتخابات نشود که مهم‌ترین آن آیت‌الله سیدمحمد بهشتی بود. تنها روحانی که برخلاف نظر امام (ره) خود را نامزد انتخابات کرد، «صادق خلخالی» بود که در نهایت کناره‌گیری کرد. اگر برای این تصمیم پیامدهایی قابل‌بیشم، بدون شک بیشترین پیامد برای حزب جمهوری اسلامی بود که دبیرکل خود را در صحنه انتخابات غایب دید و جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و دیگر تشکل‌های انقلابی باید گزینه درجه دومی را به میدان رقابت می‌آوردند!

در موردی دیگر حضرت امام (ره) طی نامه‌ای به مدرسان حوزه علمیه درباره امکان نداشتن رئیس‌جمهوری آقای جلال‌الدین فارسی سخن گفتند و چنین نوشتند: «جناب آقای جلال‌الدین فارسی با آنکه شخص شایسته‌ای است، لکن ایرانی‌الاصل نیستند. آقایان مدرسین قم این مطلب را اعلام کنند، ایشان نمی‌توانند رئیس‌جمهور شوند.» همین نظر موجب شد تا حزب جمهوری دومین گزینه مدنظر خود را در دقایق پایانی رقابت‌ها از دست بدهد و عملاً امکان جبران برای آن حاصل نشد.

همچنین در تاریخ ۲۹ دی ۱۳۵۸ استفتای جمعی از مؤمنان از امام خمینی (ره) درباره ریاست‌جمهوری کسانی که به قانون اساسی رأی نداده‌اند و با آن مخالفند، مطرح شد که امام در پاسخ صریحی در این زمینه بیان فرمودند: «کسی که به قانون اساسی رأی مثبت نداده، صلاحیت ریاست‌جمهوری ایران را ندارد.» نظر حضرت امام (ره) نظری قانونی بود، چرا که هیچ دستگاه دموکراتیک و نظام انتخاباتی آزادی، اجازه نمی‌دهد کسی را که قانون و ساختار یک کشور را قبول ندارد و اعلام کرده است که قانون اساسی را معتبر نمی‌داند، در جایگاه رئیس‌جمهور قرار گیرد.

حافظه

شکار بردگان

مروری بر نتایج دو قرن تجارت برده استعمارگران

می‌زدند و در نتیجه سرزمین‌های مورد هجوم خالی از سکنه و متروکه می‌شد. خارج کردن نسل جوان و فعال از امر تولید و توسعه، ضربه جبران‌ناپذیری وارد می‌کرد و کمبود نیروی فعال را موجب می‌شد.

ریشه تعداد قابل توجهی از بردگان به جایی که «ساحل طلا» یا «ساحل برده» می‌گویند، بر می‌گردد. این منطقه در حال حاضر ملت آفریقایی غرب غنا و همچنین بخش‌هایی از ساحل عاج کنونی را شامل می‌شود. ریشه بقیه بردگان نیز از «بیافرا» است

گسترده خرید و فروش برده بود. منطقه دیگری که بردگان از آنجا به آمریکا برده شدند، غرب آفریقا بود که در حال حاضر آنگولا، کنگو، جمهوری دموکراتیک کنگو و گابن را در بر می‌گیرد. رود کامبیا که از اقیانوس اطلس به آفریقا می‌رود، آب‌راهی کلیدی برای تجارت برده بود. حدود یک برده از هر شش برده غرب آفریقا، از این منطقه منتقل شده است.

بیشتر آفریقایی‌هایی که به ایالات متحده وارد شدند، از سنگامبیا که منطقه‌ای شامل رودهای سنگال و گامبیا و خشکی بین آنهاست، این سرزمین امروزه سنگال، گامبیا، گینه بیسائو و مالی را در بر می‌گیرد.

داستان ظلم و ستم‌هایی که تجاوزگران اروپایی در طول سده‌های اخیر بر بردگان داشته‌اند، تراژدی هولناکی است که در تاریخ نمونه‌ای برای آن نمی‌توان یافت. به طور معمول سوداگران اروپایی و آمریکایی، کار شکار بردگان را خود به عهده نمی‌گرفتند. شکار برده به خود آفریقایی‌ها واگذار شده بود. این کار بسیار پر سودتر و متضمن خطر کمتری بود. سوداگران برده، سران قبیله و فرمانروایان بعضی کشورهای آفریقایی و به ویژه نواحی ساحلی را به داد و ستد برده کشیده و گروه حاکم جامعه آفریقایی را فاسد کردند. البته این به معنای آن نبود که این اقدام بدون خشونت و زور بود. به واقع تهیه برده در خاک آفریقا به هیچ وجه حالت تجاری نداشت؛ بلکه این کار از طریق جنگ، حمله‌گری، راهزنی و آدم‌زدی انجام می‌گرفت.

برده‌داران قربانیان خود را بین سنین ۱۵ تا ۲۵ انتخاب می‌کردند و حدود بیست سالگی را ترجیح می‌دادند. بیشتر دو مرد در مقابل یک زن به بردگی گرفته می‌شدند و فقط افراد به طور کامل سالم را اسیر می‌کردند. اروپایی‌ها بچه‌ها را هم به بردگی می‌گرفتند. به دلیل به بند کشیدن افراد، جنگ و خشونت به صورت غارت و راهزنی و آدم‌زدی در جامعه توسعه می‌یافت و ضمن مختل کردن امنیت اجتماعی موجب‌رکود می‌شد. به علت ناامنی و وحشت از برده شدن، گروه‌های عظیمی به مهاجرت به نقاط امن‌تری دست

دهلیز

جولانگه نفوذیان

نگاهی به ارتباط حزب ایران نوین با سفارت آمریکا

سه نفری دسته دیگری را هم در اختیار دارد که در کادر وسیع‌تری نظریات کمیته را مورد اجرا قرار می‌دهند. افراد دسته مذکور که همکاران کمیته آمریکایی حزب می‌باشند، عبارتند از: مهندس معینی زند نماینده شاهرود، مهندس ستوده وزیر پست و تلگراف، دکتر نهبانندی وزیر آبادانی و مسکن، دکتر متین، مجد نماینده محلات، دکتر کشفیان وزیر مشاور، دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اطلاعات، علاوه بر اینکه مهندس کشکدار-سبزواری از جریان مذکور اطلاع دارند، افراد دیگری از فعالین حزب نظیر دکتر منتظری، ترقایی‌پور، خسروکردستانی نیز وجود این کمیته سیاسی را که از حمایت دیپلماسی آمریکا برخوردار است کاملاً تأیید کرده‌اند. به طوری که سبزواری به طور بسیار خصوصی می‌گفت نقشه سیاسی این کمیته آمریکایی آن است که بعد از توفیق کامل در انتخابات مجلس شورای ملی وزرای دولت آینده را از بین کسانی تعیین کنند که صدرصد در اختیار آنها باشند و خود را منتخب این کمیته بشناسند تا نظریات آنها را بی‌چون و چرا اجرانمایند.»

یکی از معضلات در ساختار حاکمیت سیاسی پهلوی، نفوذ سرویس جاسوسی آمریکا در همه نهادهای قدرت در این سرزمین بود. بسیاری از بازیگران سیاسی این رژیم در حال رفت و آمد به سفارت آمریکا بودند و برای آنکه امتیاز و ثروت بیشتری به دست آورند، در حال مسابقه با یکدیگر بودند. این آلودگی تا آنجایی بود که حتی زنان این سیاستمداران نیز از تباطاتی با سرویس‌های جاسوسی داشتند و به نحوی آنان را مهار می‌کردند. «حزب ایران نوین» یکی از جولانگه این نفوذیان بود. برای نمونه، همسر منوچهر کلای، مسئول حزب ایران نوین، رابط بین «سیا» با کمیته سیاسی حزب بوده و سال‌ها در سفارت آمریکا اشتغال داشته و از زمانی که دکتر کلای، مسئول حزب ایران نوین می‌شود، او به ظاهر کار در سفارت را ترک می‌کند. آمریکا قسمتی از سیاست‌های خود را از طریق تشکیل کمیته‌های محرمانه در حزب ایران نوین دنبال می‌کرد و سعی داشتند نقش خود را پنهان دارند. در کتاب «حزب ایران نوین به روایت اسناد ساواک» که مرکز بررسی اسناد تاریخی منتشر کرده، طی گزارشی از ساواک درباره این کمیته می‌نویسد: «در حزب ایران نوین کمیته محرمانه‌ای وجود دارد که از طرف مقامات سیاسی آمریکا (سازمان سیا) تقویت می‌شود و قدرت داخلی حزب کاملاً در اختیار این کمیته است و هر تصمیمی که این کمیته بگیرد شورای مرکزی حزب کورکورانه آن را مورد تصویب و تأیید قرار می‌دهد. کارگردانی کمیته آمریکایی حزب را به سه نفر به نام دکتر کلای، دکتر یگانه وزیر مشاور و دکتر رشتی برعهده دارند و این کمیته

تحقق ایران قوی

مصطفی قربانی
دکترای علوم سیاسی

انگلیس نیز پس از قتل قائم مقام فراهانی، در نهایت در اکتبر ۱۸۴۱ (۱۲۲۰ شمسی) قراردادی تجاری مشابه ضمیمه ترکمنچای بر ایران تحمیل کرد.

از طریق این کاپیتولاسیون(های) تجاری، در واقع، نظام تجارت آزاد بر ایران تحمیل شد. بنابراین، روس و انگلیس توانستند هر جا که می‌خواستند مراکز کنسولی و تجاری دایر کنند و تجار خود را از مشکلاتی، مانند پرداخت‌های زیاد گمرکی، تعرفه‌های داخلی، محدودیت‌های مسافرت داخلی و قضاوت دادگاه‌های شرعی آسوده کنند و این در حالی بود که اگر چه ایرانی‌ها به اینگونه امتیازاتی در تجارت با روسیه دست یافته بودند، اما در عمل امکان استفاده از این امتیازات برای آنها در مقایسه با روس‌ها، ناچیز یا کم بود.

با اجرای این کاپیتولاسیون، در نیمه دوم قرن نوزدهم، سهم روسیه در اقتصاد ایران افزایش یافت؛ به گونه‌ای که در فاصله سال‌های ۱۹۱۴-۱۸۶۰ میلادی، کل تجارت ایران با روسیه به ارزش روبل طلا ۱۲ برابر افزوده شد. همچنین در فاصله سال‌های ۱۹۰۹-۱۸۸۰ میلادی، ارزش واردات روسیه از ایران در عرض ۳۰ سال، سه برابر شد. حال آنکه صادرات آن هفت برابر شده بود و این در حالی بود که حجم مواد خام صادراتی ایران در اواخر سده نوزدهم (۱۷۹۹ تا ۱۲۷۹ش) پنج برابر حجم کالاهای ساخته شده وارداتی بود، اما ارزش این واردات، سه برابر صادرات بود؛ یعنی یک مبادله نابرابر میان ایران و روسیه شکل گرفته بود. در ارتباط با انگلیس نیز چنین وضعی حاکم بود؛ به گونه‌ای که تراز تجاری ایران با انگلیس در همان سال‌ها از ۲۰ تا ۵۰ درصد به نفع انگلیس در نوسان بود. این حالت، به‌خوبی گویای مبادله نابرابر ایران با دنیای خارج بود. متأثر از این وضعیت، ایران در سال ۱۲۹۳ با کسری تراز تجاری سه میلیون پوندی مواجه شد که در نتیجه آن، به فرضه خارجی، کاهش ارزش پول ملی (در طول قرن نوزدهم میلادی، ارزش برابری پول ایران، ۴۱۰ درصد کاهش یافت) و واگذاری امتیازات بیشتر به بیگانگان روی آورد. جالب است بدانیم که ایران عهد قاجار در نهایت ۲۱ امتیاز اساسی به انگلیس و ۲۷ امتیاز اساسی به

روس‌ها واگذار کرد.

در نهایت، متأثر از این مبادله نابرابر، ایران حالت «نیمه‌مستعمره» پیدا کرد، اگر چه هیچ‌گاه به طور رسمی مستعمره هیچ قدرت استعمارگری نبود، اما ویژگی مستعمراتی پیدا کرد که در اثر این وضعیت، ضمن ورشکسته شدن تولید داخلی، به صادرات مواد خام و واردات کالاهای مصرفی وابسته شد.

انتخابات به مثابه گره‌گاز تحقق ایران قوی

با نگاهی مبتنی بر واقعیت‌های موجود، می‌توان گفت در وضعیت کنونی از میان عوامل محقق نشدن ایران قوی، ضعف توان دفاعی به طور کامل بر طرف شده و ضعف تولید و ضعف آگاهی تا حدودی بر طرف شده است؛ یعنی این دو هنوز مسئله هستند. به طور دقیق‌تر باید گفت، اگر چه پس از پیروزی انقلاب اسلامی بسیاری از وابستگی‌های اساسی در حوزه تولید رفع شده، اما هنوز برای دفع کامل تهدیدات و خطرات دشمن کارهای زیادی باید انجام شود. درباره آگاهی نیز وضعیت به همین صورت است؛ به این ترتیب که اگر چه آگاهی رابردی و در سطح کلان ایجاد شده است؛ از جمله آگاهی به مناسبات قدرت در نظام بین‌الملل، آگاهی نسبت به ضرورت قوی شدن و ابزارهای آن و... اما آگاهی عمومی هنوز از ضعف‌های جدی رنج می‌برد. به همین دلیل است که امروز دشمن در جنگ ترکیبی خود، تمرکز بیشتری بر جنگ شناختی دارد. در واقع، امید دشمن آن است که با جنگ شناختی و در سایه ضعف آگاهی، فاهمه یا ادراک عمومی در ایران را به سمت مورد نظر خود کانالیزه کند.

چالش آفرینی روشنفکران غرب‌بزه برای تحقق ایران قوی نیز پر قدرت در سپهر اقتصاد، سیاست و حوزه عمومی کشور حضور دارد. برای نمونه، اینکه برخی نخبگان هنوز راه‌حل مسائل کشور را در خارج جست‌وجو می‌کنند و به اولویت برونگرایی نسبت به درون‌گرایی در اداره کشور معتقد هستند یا درباره تقویت قدرت کشور، از جمله در حوزه دفاعی تمایلی نشان نمی‌دهند یا حتی منتقد آن هستند، نشئت گرفته

از نسخه‌هایی است که میراث‌دار دیدگاه‌های روشنفکران در ایران هستند. این در حالی است که نسخه روشنفکران غرب‌بزه با فعالیت‌های جریان تحریف به عنوان نسخه مطلوب به افکار عمومی معرفی می‌شود و به دلیل ضعف آگاهی و البته مشکلات عینی موجود در جامعه، نسخه مذکور از سوی افکار عمومی معتبر تلقی می‌شود و در بزنگاهی، مانند انتخابات موفق به کسب آرای مردم می‌شود. از این‌رو، کیفیت تعیین سرنوشت کشور و تحقق ایران قوی، بستگی وثیقی به انتخابات و نتیجه آن دارد. حال سؤال این است که اگر قرار است انتخابات و نتیجه آن به رفع ضعف‌های مذکور و تحقق ایران قوی منجر شود، چه باید کرد؟

در پاسخ باید گفت، تحقق ایران قوی منوط به آن است که ابتدا با «جهاد تبیین» در برابر وارونه‌نمایی‌های جریان تحریف، نسخه روشنفکران غرب‌بزه برای اداره کشور از سوی توده‌های مردم طرد شود. در واقع، با جهاد تبیین باید تلاش شود تا ضعف آگاهی توده‌های مردم با بصیرت و آگاهی صادق جایگزین شود تا آنها اسیر سم‌پاشی‌های دروغین جریان تحریف نشوند. اگر این مهم محقق شود، آنگاه نتیجه انتخابات به روی کار آمدن نخبگانی منجر می‌شود که معتقد و متعهد به تحقق ایران قوی خواهند بود و برای این مهم نیز لاجرم باید به تقویت تولید همت گمارند. مبتنی بر این واقعیت‌هاست که به تعبیر رهبر معظم انقلاب، «اگر جریان تحریف شکست بخورد، جریان تحریم هم شکست می‌خورد.» در واقع، منظور معظم‌له آن بود که اگر با جهاد تبیین بتوان از نسخه روشنفکران غرب‌بزه برای اداره کشور اعتبارزایی کرد، آنگاه می‌توان بر تقویت تولید متمرکز بود و ابزار تحریم را از دست دشمن گرفت. با توجه به آنچه گفته شد، انتخابات مهم‌ترین بزنگاهی است که کانون عمده رقابت و مزایع در آن پیرامون تحقق یا عدم‌تحقق ایران قوی تعریف می‌شود. چنانچه در ماه‌های منتهی به انتخابات، جهادگران تبیین بتوانند در مصاف با جریان تحریف، از ایده حکمرانی و نسخه آنها برای اداره کشور اعتبارزایی کنند، می‌توان به تحقق ایران قوی امیدوار بود.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۱۰۹

اسیر پوزیتیویسم

استادان، دانشجویان و دانش‌آموختگان، به معنای گزاره‌های پوزیتیویستی تلقی می‌شود و تنها از راه تجربی به دست می‌آید، چنین افرادی هر ایده‌ای را که از راه شهود یا وحی باشد، مهمل می‌شمارند و آن را انکار خواهند کرد و همین طور این اصل، برای افرادی که به رهیافت‌های پست مدرن باور دارند و به حقیقتی ثابت ایمان ندارند و همه چیز را نسبی می‌نگرند نیز صادق است.

به همان میزانی که نفوذ تفکر معرفت‌شناختی پوزیتیویستی، علوم انسانی مبتنی بر تفکر اسلامی را نمی‌پذیرد، رهیافت هرمنوتیکی پست مدرن نیز مخالف علوم انسانی اسلامی است. اگر رهیافت معرفتی مدرنیسم هیچ امر غیر قطعیتی را قبول نداشت، رهیافت معرفتی پست مدرن نیز اگر چه در برابر مدرنیسم تعریف می‌شود، هیچ قطعیتی را برسر نمی‌تابد. به هر حال، هر دوی اینها در برابر رهیافت وحیانی قرار می‌گیرند و مبانی انسان‌شناسی کلان هر دوی اینها اوماننیسم است. همان طور که اوماننیسم در مدرنیته رابطه انسان را با مبدأ و معاد قطع کرده و او را محصور در زندگی همین دنیا می‌بیند، اوماننیسم پست مدرنیسم نیز همین را تجویز می‌کند. از این جهت، روند توسعه و گسترش نفوذ این رهیافت معرفت‌شناسانه در علوم انسانی و جامعه اسلامی ایران، شیفتگانی را پیدا کرده است که به صورت دربست و بدون هر نوع نقد و پیامدشناسی معرفت‌شناسانه آن به جامعه دانشجویی عرضه می‌شود.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۷۲

نقش آفرینی مداحان

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

می‌فرمایند: «تبیین معارف انقلاب اسلامی؛ و این کار از شما برمی‌آید. بارها من در همین جلسه این را تکرار کرده‌ام که گاهی یک قضیه شما، یک غزلی که می‌خوانید، یک مثنوی شما، گاهی یک بیت شما به قدر یک منبر می‌تواند در مخاطب شما اثر بگذارد؛ این را از دست ندهید. شعر باید با مضمون و محتوای قرآنی و اسلامی و به تعبیر رایج امروز شماها، فاطمی و حسینی باشد. اهداف انقلاب را با دید روشن، با فکر باز، با اندیشه عمیق، در شعر بگنجانید و آن را با صدای خوش، با لحن خوش، با شیوه‌های هنری در جلسه القا کنید؛ این در حرکت عظیم ملت ایران بلکه در حرکت اسلامی و امت اسلامی تأثیر بسیار عمیقی خواهد داشت. من گاهی اوقات می‌شنوم که در جلسه مداح صاحب هنر، نه شعر و نه مضمون در جهت معرفت‌افزایی نیست؛ این گناه است، این ظلم است. شما هنر دارید، توانایی دارید، امروز در جامعه اسلامی فرصت دارید؛ این فرصت همیشه نبود؛ این فرصت در هر ساعتی، در هر لحظه‌ای از لحظات عمر «تاریخی» که دست بدهد، مغتنم است، نباید از دست برود. امروز ما می‌توانیم اسلام را ترویج کنیم؛ یک روز فقط با کتاب بود، با منبر بود، با سخنرانی بود؛ امروز علاوه بر آنچه در گذشته بود، با مداحی است.»

سیاست نامه

سیدعبدالحسین لاری - ۳۶ اقامه حدود در عصر غیبت

فتح‌الله پریشان
دبیر گروه اندیشه

ملزومات حکومت از منظر سید لاری را می‌توان در امر قضا، اجرای حدود، امر به معروف و نهی از منکر، اقامه نماز جمعه، جهاد و به طور کلی آنچه از منظر فقها «امور حسبه» نامیده می‌شود، جست‌وجو کرد. در این نوشته به طور اجمالی این بحث را تبیین می‌کنیم.

یک‌د امر به معروف و نهی از منکر؛ از مهم‌ترین ملزومات حکومت، فریضه امر به معروف و نهی از منکر، اقامه نماز جمعه، اجماع همه فقهاست، و جواب این فریضه الهی است؛ با وجود این، در عینی یا کفایی بودن آن اختلاف نظر است. در کتاب «شجره طیبه» درباره سیدلاری این طور آمده است: «امر به معروف و نهی از منکر را واجب عینی می‌دانست و هیچ وقت از آن خودداری نمی‌کرد و در اجرای حدود الهیه و تعزیرات شرعیه، کوچک‌ترین توفقی و تعطیلی روا نمی‌داشت و در طرفداری از حق مسامحه نمی‌فرمود و در کار خدا به سخن کسان گوش نمی‌داد و هرگز با اهل معاصی و سیه‌کاران بعد از اتمام حجت مدانه نمی‌کرد، روی این پایه بود که لار مهد ایمان و تقوا و معدلت گشته بود و در سر تا سر آن محفل ملاهی و مناهی وجود نداشت.»^(۱) به هر حال از نظر سید لاری، امر به معروف و نهی از منکر بر همگان واجب عینی است که در پرتو آن می‌توان جلسوی ظلم و ستم را در جامعه گرفت و حاکمیت قانون خدا را استقرار بخشید.^(۲)

دوره‌اقامه حدود در عصر غیبت؛ از دیگر ملزومات حکومت از نگاه فقهای دوره مشروطیت بحث اقامه حدود الهی است. در این زمینه و از جمله مسائل بحث‌انگیز اساسی این دوره، دو مسئله به چشم می‌خورد؛ یکی اینکه آیا حدود شرعی در غیبت امام زمان باید اجرا شود یا نه؟ و دیگری اینکه در صورت اجرا، قدرت اجرایی باکس است؟

سیدلاری در مقابل بعضی‌ها که معتقدند اجرای حدود در زمان غیبت امام عصر(ع) تعطیل خواهد بود و آن را مخصوص به امام معصوم یا کسی که امام او را مستقیماً برای این کار نصب کرده، می‌دانند، رد می‌کند و اجرای حدود را در عصر غیبت لازم و ضروری دانسته و معتقد است آیات متعدد قرآنی از جمله آیه دوم سوره نور، آیات ۳۸ و ۴۵ سوره مائده و آیات ۱۷۹ و ۱۹۴ سوره بقره مؤید آن است که اجرای حدود محدود به زمان خاص (زمان حضور امام) نمی‌شود و برای همه زمان‌ها ضروری است. در پاسخ به مسئله دوم، به اعتقاد لاری، روایات و احادیث مبین آن است که اجرای حدود مخصوص حاکم است و هیچ‌کس حق مخالفت و معارضه با آن را ندارد: «چنانچه ولایت کلیه اجرای حدود شرعیه و سیاسات الهیه و احکام تکلیفه از هر جهت حق حقیقت حاکم شرع عادل است لاغیر و کسی را حق مخالفت و معارضه نیست.»^(۳) بنابراین، از دیدگاه سیدلاری جلوگیری از فساد، امور حرام، هرج و مرج و حفظ جان و مال و ناموس مردم مصلحتی است که مختص به زمانی خاص نیست؛ از همین رو، ضرورت مقابله با کسانی که تعدی و تجاوز به حقوق مردم می‌کنند، امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است و این اقدام فقط باید به وسیله حاکمان عادل یا نمایندگان و نواب آنها اجرا شود و از نظر سید لاری، نماینده حاکم عادل در عصر غیبت، فقیه جامع‌الشرایط است.

منابع در دفتر نشریه موجود است.

نکته گرام

علی سبجانی، فعال رسانه: کار سخت مرزبانی در شرق کشور؛ هیچ خبرنگاری نمی‌تواند کار سخت و طاقت فرسای پلیس و فراجا در مرزهای شرقی کشور را به تصویر بکشد، مگر اینکه هم پای رزمندگان عزیز مرزبانی به مناطق قدم بگذارد. منطقه مثالی رباط را در نقشه پیدا کرده و به موقعیت جغرافیایی آن دقت کنید.

محمد ایمانی، فعال رسانه: اولین بار نیست که سامانه سوخت کشور، هدف حمله و خرابکاری قرار می‌گیرد. دو سال قبل هم (۴ آبان ۱۴۰۲) خرابکاری مشابهی رخ داد. رسانه‌های صهیونیستی، خرابکاری اخیر را به گروهی مجهول به نام «گنجشک درنده» (!) نسبت داده‌اند؛ اگرچه به نظر می‌رسد عنوان گنجشک دریده، با عنایت به حال و روز رژیم صهیونیستی و مزدورانش مناسبت‌تر است.

مسلم معین، فعال رسانه در توییچ نوشت: طی دو سال اخیر ۳۶ بار جایگاه‌های سوخت اسرائیل به دلیل حملات هکری برای ساعات‌ها از کار افتاده است. نکته اینکه اجازه انتشار هیچ خبری از این اختلال‌ها داده نمی‌شود؛ اما آگان‌های اسرائیلی و برخی هم‌راهان داخلی آنها تلاش می‌کنند تا اختلال کوتاه‌مدت ایران را بزرگنمایی کنند.

علی شمه‌خانی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: اقدام شجاعانه انصارالله یمن در محدودسازی رفت و آمد شناورها به سرزمین‌های اشغالی، شاهرگ حیاتی صهیونیست‌ها را تحت فشار قرار داده است. پیوستن هر کشوری به ائتلاف آمریکایی برای مقابله با این اقدام، شراکت مستقیم در کودکی به دست رژیم صهیونیستی است.

وحید تقوی، فعال رسانه: شاید باورتون نشه؛ ولی آزادی بیان در آمریکا و غرب اینچوریه که پسر رو به خاطر اینکه مادرش پستی در مورد فلسطین رو لایک کرده، از مدرسه اخراج کردن!

حسن عابدینی، فعال رسانه: یمن در مذاکره طرف‌های بین‌المللی با میانجی‌گری عمان گفته است، حمایت از مردم غزه قابل چانه‌زنی نیست. شرط باران اویس قرن برای هدف قرار ندادن کشتی‌های صهیونیستی یا حامل کالا به مقصد بنسادرش در دریاهای سرخ و عرب شامل پایان تجاوز، رفع محاصره و ادامه کمک‌های بشردوستانه برای غزه است.

مهدی خراتیان، فعال مجازی: با هدف قرار گرفتن کشتی MV Palatium III یا موشک «بالستیک» ضدکشتی یعنی‌ها و انصراف چهار کمپانی از پنج کمپانی کشتیرانی بزرگ جهان، به دلیل وابستگی ۱۲ درصد از تجارت و ۳۰ درصد از جابه‌جایی دریایی کانتینری جهان به این تنگه راهبردی، ایالات متحده در موقعیت پیچیده‌ای قرار گرفته است. جنگ مستقیم با انصارالله پیامدهای ژئوپلیتیک و اقتصادی مهمی برای اقتصاد جهانی دارد که آمریکا به هیچ وجه خواهان آن نیست.

علیرضا تقوی‌نیا، فعال رسانه: نبرد غزه، شباهت زیادی به نبرد استالینگراد دارد. در نبرد استالینگراد، آلمان تمام توانش را به کار گرفت؛ اما در نهایت شکست خورد. این شهر کاملاً ویران شد، اما مقاومت مردمش طلیعه‌ای شد بر شکست‌ها و نابودی حکومت هیتلر. استالینگراد در ادوار به ساختند، اما تفکر نازیسم برای همیشه به تاریخ پیوست.

نوید کمالی

کارشناس رسانه

هفته گذشته حمله سایبری به سامانه‌های سوخت‌رسانی در کشورمان بار دیگر به ایجاد اختلال شدید و گسترده در این سامانه‌ها و بروز چالش در تأمین سوخت مورد نیاز شهروندان منجر شد. این رخداد اگرچه در پی مدیریت بحران صورت گرفته خوشبختانه به شکل گیری تهدید امنیتی مضاعفی منجر نشد؛ اما بار دیگر موضوع امنیت زیرساخت‌های سایبری کشور را به محور توجه نخبگان کشور تبدیل کرد.

حدود دو سال پیش بود که برای اولین بار کشورمان رسماً به واسطه حمله سایبری با چالش توزیع سوخت روبرو شد. دقیقاً روز سه‌شنبه ۴ آبان ۱۴۰۰ و ساعت ۱۱ ظهر یک حمله سایبری به سامانه سوخت کشورمان صورت گرفت و در پی آن فعالیت همه جایگاه‌های کشور متوقف شد. به دنبال این قضیه، صف‌های طولانی در پمپ‌بنزین‌ها شکل گرفت و هم‌زمان شایعه افزایش قیمت بنزین نیز به افزایش اضطراب عمومی انجامید و در پی آن احتمال بروز انبساط تهدیدات امنیتی در صف‌های طولانی بنزین متصور بود. شایعه افزایش قیمت بنزین برای مردمی که شاهد حوادث بنزینی آبان ۹۸ و خاصه نحوه اطلاع‌رسانی معیوب و اعمال سیاست افزایش یکباره قیمت سوخت بودند، نگران‌کننده بود؛ اما خوشبختانه ورود مقامات عالی کشور، به ویژه رئیس دولت به صحنه و بازدید میدانی از برخی پمپ بنزین‌ها و دادن اطمینان خاطر به افکار عمومی درباره ماهیت حادثه رخ داده موجبات کاهش التهاب اجتماعی را فراهم کرد. با این حال تجربه این حادثه کافی بود تا نهادهای مسئول همه ظرفیت‌های خود را برای پیشگیری از وقوع حوادث مشابه به کار بندند. در حمله اخیر، خوشبختانه اجرای سیاست‌های پدافند غیرعامل، به ویژه در حوزه سایبری زمینه را برای ادامه فعالیت بخشی از جایگاه‌های عرضه سوخت در

واکاوای حمله سایبری اخیر به سامانه‌های توزیع سوخت کشور و راه‌های اصولی پیشگیری

زنگ هشدار تداوم آسیب‌پذیری!

هوشمندانه‌ای، مانند توسط صنایع دانش‌بنیان در حوزه امنیت سایبری زمینه ارتقای توان کشور در این عرصه پر تهدید را فراهم کنند. البته باید از تجربه سال‌ها ائتلاف منابع در حوزه حمایت از پروژه‌های مجهول‌النتیجه‌ای، مانند جویسگر ملی که همگی پسوند ملی را با هدف دریافت منابع بیت‌المال یدک می‌کشیدند، درس گرفت و منابع محدود و بی‌زبان ملی را صرفاً صرف پروژه‌های اصولی و معتبر و دارای ضمانت اجرا کرد.

توسعه و گسترش دانش امنیت سایبری در بدنه حاکمیت؛ توسعه و گسترش دانش امنیت سایبری در بدنه حاکمیت و خاصه نهادهای اجرایی و صنعتی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است؛ چرا که امروزه ارتقای آگاهی امنیت سایبری به یک ضرورت اساسی برای حفظ امنیت تمام کشورها بدل شده است. در واقع، امنیت زیرساخت‌های حیاتی تمام کشورها به طور فزاینده‌ای به امنیت زیرساخت‌های سایبری وابسته شده است؛ لذا وقوع حملات سایبری در سایه ضعف آگاهی امنیتی مسئولان و کارشناسان نهادهای خدماتی و زیرساختی می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری را برای امنیت ملی کشورها به همراه داشته باشد. در برخی از کشورها، نهادهای تخصصی ویژه‌ای در زمینه ارتقای سطح آموزش عمومی و تخصصی کارکنان دولت و صنایع در زمینه امنیت سایبری شکل گرفته است. از جمله این نهادها می‌توان به مرکز ملی امنیت سایبری ایالات متحده (CISA) و همچنین آژانس اتحادیه اروپا برای امنیت سایبری (ENISA) اشاره کرد که مجری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی امنیت سایبری مختلفی برای عموم افراد جامعه، به ویژه متخصصان امنیت سایبری و کارکنان سازمان‌های دولتی و خصوصی هستند.

در پایان فراموش نکنیم که اندیشکده صهیونیستی «بگین سادات» در گزارش ۱۹ نوامبر سال ۲۰۲۰ خود یکی از دلایل تداوم آسیب‌پذیری کشورمان در مقابل تهدیدات آفرینی‌های این رژیم را ضعف آموزش و کم توجهی نهادهای مسئول کشورمان به ارتقای کیفی سطح آموزش نیروی انسانی معرفی کرده بود!

توجه قرار گرفت. در این گفت‌وگوی تلویزیونی مقامات مسئول مدعی بودند سامانه‌های توزیع سوخت کاملاً ایمن‌سازی شده‌اند و امکان هرگونه تهدید آفرینی علیه این سامانه‌ها بر طرف شده است. بدون شک، کسانی که این ادعا را بر زبان آوردند، هیچ‌گاه تصویر نمی‌کردند دشمن در حال طرح‌ریزی حمله سایبری جدید علیه سامانه‌های توزیع سوخت کشور است! به طور طبیعی در شرایط ایده‌آل باید پس از وقوع این قبیل حوادث با کسانی که در هر جایگاه و مسئولیتی با خوش‌خیالی یا ناآگاهی موجب تحمیل انحراف و غفلت اطلاعاتی به حاکمیت می‌شوند، برخورد شود تا دیگر بار در آینده شاهد شعارفروشی در حوزه مسائل مرتبط با امنیت ملی نباشیم. با این حال، از مرور تجربیات جهانی در حوزه مقابله با تهدیدات سایبری می‌توان به نکات مهمی دست یافت که برخی از آنها باید نصب‌العین سیاست‌گذاران کشور در حوزه مسائل زیرساختی باشد.

برخی از این موارد عبارتند از: افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه امنیت سایبری: حوزه امنیت سایبری از جمله فنی‌ترین و پیچیده‌ترین حوزه‌های امنیتی به شمار می‌آید. طبیعتاً تأمین امنیت به شکل مطلوب نیازمند توسعه توان سخت‌افزاری و نرم‌افزاری بومی است که این مهم به واسطه کمبود اعتبارات و همچنین تداوم تحریم‌ها با چالش اساسی روبروست. در نتیجه نهادهای تصمیم‌ساز و تأثیرگذار در این حوزه امنیت سایبری کشور باید با اتخاذ سیاست‌های

گزارش

اینترنت ماهواره‌ای در راه ایران

رادیویی در سال ۱۳۹۹ و طی مصوبه جلسه شماره ۳۰۳، مقررات حاکم بر حقوق سرزمینی ارائه خدمات ماهواره‌ای (لندنینگ رایت) در ایران را تصویب کرد. هدف از این مصوبه، ساماندهی ارائه خدمات ماهواره‌ای، شفاف‌سازی الزامات مقرراتی از سوی دارندگان شبکه‌های ماهواره‌ای و نیز ایجاد ضمانت اجرایی برای تأمین نیاز زیرساخت ارتباطی کشور در مناطقی که زیرساخت ارتباطی زمینی اقتصادی نیست، بوده است. در این مصوبه به شرایط خدماتی که اپراتورهای ماهواره‌ای ارائه می‌دهند، اشاره شده و بر تأمین ارتباطات مقرون به صرفه، پایدار و مورد اطمینان برای مشترکان از طریق ارتباطات فضایی تأکید شده است.

سازمان، سند مربوط به پذیرش قواعد سرزمینی ایران در ارائه خدمات ماهواره‌ای از سوی این شرکت امضا شد. با امضای این سند از سوی اپراتور یاهست و پس از طی مراحل اداری مربوطه، پروانه فعالیت در ایران برای ارائه خدمات اینترنت ماهواره‌ای به این شرکت اعطا خواهد شد. گفتنی است، سال گذشته «عیسی زارع‌پور» گفته بود: «طبق قوانین بین‌المللی هر کسی که بخواهد در قلمرو سرزمینی یک کشور سرویس ارائه کند، باید لندنینگ رایت یا قواعد آن کشور را رعایت کند. این لندنینگ رایت را به تمامی اپراتورهای ماهواره‌ای از جمله استارلینک، وان وب و باقی اپراتورها ابلاغ کردیم. اگر این قواعد

گروه مجازستان

صبح صداق

پس از ماه‌ها مذاکره با اپراتور خدمات اینترنت ماهواره‌ای «یاه‌کلیک» (YahClick) و وابسته به شرکت «یاه‌ست» (YahSAT)، این شرکت جمعه ۲۴ آذر در جلسه‌ای رسماً قواعد سرزمینی (لندنینگ رایت) مصوب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات کشور را پذیرفت. در جلسه مذکور که در محل سرکنسولگری ایران در شهر دوی بر گزار شد، با حضور قائم مقام وزیر ارتباطات و رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، سرکنسول ایران، مشاور وزیر ارتباطات در امور بین‌الملل، معاون راهبردی و توسعه بازار رگولاتوری و تعدادی از مدیران ارشد

پژواک

دسترسی متنوع!

فیلتر شبکه‌های مجازی در انگلیس

دولت انگلیس در نظر دارد استفاده از شبکه‌های اجتماعی را برای افراد زیر ۱۶ سال محدود کند. «ریشی سوناک» نخست‌وزیر انگلیس در نظر دارد دسترسی نوجوانان زیر ۱۶ سال به رسانه‌های اجتماعی را محدود کند. دولت این کشور با وجود اجرای قانون ایمنی آنلاین در حال بررسی اقدامات بیشتری است که پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی را ملزم کند تا از کودکان در برابر محتوای مضر محافظت کنند. آنها در غیر این صورت تا ۱۰ درصد از درآمد خود جریمه می‌شوند.

خبر خوب

تشخیص با فناوری

هوش مصنوعی در خدمت متخصصان

یک شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید دستگاه اسکرنی شده که با بهره‌گیری از هوش مصنوعی می‌تواند برای انواع کاربردهای تحقیقاتی، تشخیصی و همچنین به مثابه یک میکروسکوپ آتالوگ در آزمایشگاه‌ها در بالاترین سطح کیفیت استفاده شود. اسکرن لام میکروسکوپی با اسلاید اسکرن به سیستمی گفته می‌شود که قادر است لام‌های شیشه‌ای میکروسکوپی را در ورودی دریافت و با انجام تصویربرداری میکروسکوپی دیجیتال از آنها، لام‌های مجازی تولید کند. اسکرن لام CELLNAMA با بهره‌گیری از هوش مصنوعی قادر به رفع نیازها در بالاترین سطح کیفیت است.

نرم افزار

پیشخوان ۲۴

خلاقی، سهام عدالت، یارانه

با پیشخوان ۲۴ به کامل‌ترین خدمات شهروندی دسترسی داشته باشید. این برنامه، به مثابه یک دفتر پیشخوان ۲۴ ساعته همه امکانات مهم و کاربردی را برای شما فراهم کرده است تا بدون معطلی و به سرعت به آنها دسترسی داشته باشید. تمامی اطلاعات شما با امنیت کامل در حساب کاربری شما ذخیره می‌شوند و در هر زمان می‌توانید به سوابق کلیه استعلام‌ها و پرداخت‌های خود دسترسی داشته باشید. یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین خدمات پیشخوان ۲۴، خدمات مربوط به خودرو و موتورسیکلت است.

دولت بایدن نمی‌داند در مقابل حملات نیروهای یمنی علیه کشتی‌های صهیونیستی چه واکنشی نشان دهد؟

استیصال آمریکا

ثامنه اکوان

دبیر گروه بین‌الملل

با گسترش حملات یمن به کشتی‌های صهیونیستی و هدف قرار دادن کشتی‌هایی که به سمت سرزمین‌های اشغالی در حال حمل و نقل تدارکات و بار هستند، ایالات متحده و متحدانش در منطقه نمی‌دانند چطور باید به این اقدامات پاسخ دهند؟! دولت بایدن در این زمینه به فکر ارائه راه حل‌هایی است که هر اثری بر فعالیت انصارالله یمن داشته باشد که در نهایت نمی‌تواند جلوی عزم آنها در دفاع از حقوق ملت فلسطین را بگیرد. آمریکایی‌ها تاکنون چندین راه حل پیشنهاد کرده‌اند که البته بر سر اجرایی کردن هیچ‌یک از آنها اتفاق نظری در دولت بایدن وجود ندارد. پنتاگون از یک سو به دنبال قرار دادن نام یمن و گروه انصارالله در فهرست گروه‌های تروریستی است تا بتواند تحریم‌های بیشتری را علیه مردم این کشور اعمال کند و از سوی دیگر به دنبال ایجاد ائتلاف دریایی برای مقابله با این حملات است که البته تاکنون در ایجاد آن موفقیتی نداشته

است.

شبکه خبری «بلومبرگ» در همین راستا هفته گذشته گزارش داد، واشنگتن و متحدانش در حال بررسی حملات هوایی احتمالی علیه ارتش یمن هستند تا مانع عملیات علیه کشتی‌های صهیونیستی شوند. از سوی دیگر، ویگانه نشریه «پالتیکو» نیز گزارش داد پنتاگون نگران هزینه‌های فزاینده و گزاف رهگیری و ساقط کردن پهپادها و موشک‌های شلیک‌شده از سوی ارتش یمن است.

پالتیکو ضمن اشاره به انجام ۳۸ رهگیری از سوی ناوهای نیروی دریایی آمریکا، نوشت: «یک موشک ۲ میلیون دلاری برای رهگیری پهپاد ۲ هزار دلاری یمنی‌ها استفاده می‌شود». این ویگانه به نقل از مقامات پنتاگون توضیح داد: «مشکل هزینه سرنگونی پهپادهای یمنی‌ها باید حل شود و آمریکا باید گزینه‌های کم‌هزینه‌تر را بررسی کند». در ادامه این گزارش آمده است: «یک مقام ارشد آمریکایی گفت ۱۹ کشور از جمله دولت‌های عربی به کارگروه بین‌المللی برای حفاظت از کشتیرانی در دریای سرخ ملحق شده‌اند». پالتیکو با بیان اینکه فقط ۹ کشور می‌خواهند که مشارکت آنها در کارگروه حفاظت از کشتیرانی در دریای سرخ عمومی باشد،

افزود: «وضعیت برای کشورهای عربی به دلیل این باور که ائتلاف برای محافظت از کشتی‌های مرتبط با اسرائیل طراحی شده، پیچیده است.»

پیش از این، «لوید آستین» وزیر دفاع آمریکا با امداد سه‌شنبه اعلام کرد، ائتلافی متشکل از ۱۰ کشور برای مقابله با عملیات‌های ارتش یمن علیه کشتی‌های صهیونیستی در دریای سرخ ایجاد شده است، اما هم‌زمان با انتشار این خبر باز هم کشتی‌های صهیونیستی هدف ارتش یمن قرار گرفتند. این تهدیدها در حالی است که سخنگوی جنبش انصارالله به آمریکا و کشورهای غربی هشدار داد، عملیات مستقیم علیه یمن، به جنگ منطقه‌ای و بین‌المللی بدل خواهد شد که آثار فاجعه‌بار آن، قابل‌تصور نیست.

سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید همچنین گفت، آمریکا در حال بررسی وضعیت انصارالله یمن است؛ اما هنوز تصمیمی برای تروریستی اعلام کردن آنها نگرفته است.

تردید کاخ سفید درباره راه‌هایی که می‌تواند با یمن مقابله کند، به دلیل میزان اثربخشی آنها در جنگ غزه است. بسیاری از کارشناسان به کاخ سفید هشدار داده‌اند که اقدامات نظامی علیه یمن

نمی‌تواند اجرایی شود، زیرا متحدان دیگر آمریکا در منطقه، مانند عربستان و امارات نیز در تهدید قرار می‌گیرند. یمنی‌ها به‌تازگی هشدار داده‌اند که زمستان سختی در انتظار آمریکا و اروپا خواهد بود و این گمانه‌را به وجود آورده‌اند که در صورت همکاری عربستان و امارات با ائتلاف آمریکایی در دریای سرخ، تأسیسات نفتی آنها نیز در تیررس موشک‌های یمن قرار خواهد گرفت. تاکنون این دو کشور با رهگیری موشک‌های یمن نشان داده‌اند در این جنگ، در جبهه حمایت از رژیم صهیونیستی قرار دارند؛ اما به نظر نمی‌رسد در مسئله دریایی بتوانند اقدامی علیه انصارالله انجام دهند. هدف قرار دادن کشتی‌های صهیونیستی به تجهیزات پیشرفته‌ای نیاز ندارد و آمریکایی‌ها به خوبی به این مسئله واقفند. در عین حال، هدف قرار دادن نظامیان یمن نیز جز گسترش جنگ در منطقه، با خود نتیجه‌ای به دنبال نخواهد داشت. به نظر می‌رسد، بهترین راه برای آمریکا برای جلوگیری از حملات یمن به نفت‌کش‌ها و کشتی‌های صهیونیستی، پذیرش برقراری آتش‌بس در غزه باشد؛ زیرا ارتش یمن اعلام کرده است در این صورت به حملات خود ادامه نمی‌دهد.

پیشخوان

توقف در دریای سرخ

شرکت «بریتیش پترولیوم» انگلیس اعلام کرد، در پی افزایش تنش در دریای سرخ حرکت محموله‌های گازی و نفتی از این منطقه را موقتاً متوقف کرده است. توقف فعالیت چهار غول کشتیرانی جهان در دریای سرخ از بیم حملات یمنی‌ها معادل ۵۳ درصد حمل و نقل کانتینری جهان است که بحران جدیدی برای اقتصاد جهان به‌شمار می‌رود. به نوشته هفته‌نامه اقتصادی «اکونومیست»، از ۱۵ دسامبر تاکنون، یعنی تنها در عرض دو روز، چهار غول کشتیرانی جهان فعالیت در دریای سرخ را متوقف کردند که اینها ۵۳ درصد حمل و نقل کانتینری جهان را به خود اختصاص داده‌اند. با بسته شدن طولانی مدت مسیر سوئز، کشتی‌ها به سمت آفریقا تغییر مسیر می‌دهند که هزینه‌های تجارت جهان را به‌علت زمان‌بر بودن و بالا رفتن حق بیمه افزایش می‌دهد.

به گل نشستن کشتی «اورگیون» در سال ۲۰۲۱ که مسلودی شش روز کانال سوئز را به‌دنبال داشت، بحران زنجیره تأمین جهانی پس از کرونا را تشدید کرد. اگر این شرایط در این دریا که یک سوم عرضه جهانی نفت از طریق آن انجام می‌شود، ادامه یابد، هزینه‌های اقتصادی در جهان به میزان چشمگیری افزایش خواهد یافت.

تهدید

زنان سیاه‌پوست آمریکا

تحقیقات جدید در آمریکا نشان می‌دهد، مخاطرات بارداری و زایمان برای زنان سیاه‌پوست نه به دلیل وضعیت جسمی و مالی، بلکه به دلیل تبعیض نژادی نهادینه است. زایمان و بارداری برای مادران سیاه‌پوست آمریکا خطرناک‌تر از هم‌تایان سفیدشان است. به گزارش نیویورک‌تایمز، مادران سیاه‌پوست در آمریکا در دوران بارداری و در زمان زایمان، در قیاس با مادران سفیدپوست با مخاطرات بیشتری مواجه هستند. مادران سیاه‌پوست آمریکایی سه برابر بیش از مادران سفیدپوست در اثر بیماری‌های مرتبط با حاملگی جان خود را دست می‌دهند و دو برابر بیش از آنها از عوارض در دوران بارداری و در زمان زایمان رنج می‌برند. براساس تحقیقات جدید، علت این امر با وضعیت سلامتی و مالی زنان قابل توجه نیست. بررسی‌ها در یک بیمارستان در «نیویورک»، با جامعه آماری ۶۰۰ هزار نفر در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ نشان می‌دهد، زنان رنگین پوست در مقایسه با زنان سفیدپوست حتی در هنگام زایمان با مخاطرات بیشتری مواجه هستند و علت این امر نوع وضعیت سلامت و مالی آنها، بلکه نوع بیمه متفاوت‌شان است. این امر سبب می‌شود تا کیفیت مراقبت‌های بهداشتی برای رنگین‌پوست‌ها متفاوت از سفیدپوست‌ها باشد.

پنجره

شکست پیش از انتخابات

سناریوی دموکرات‌ها برای حذف ترامپ

ششم ژانویه ۲۰۲۱ به کنگره آمریکا، او را فاقد صلاحیت برای انتخابات خواندند و سه قاضی، با این رأی مخالفت کردند.

ترامپ در حالی با رد صلاحیت در کلرادو مواجه شده که همچنان با اختلاف بالا، نامزد پیشتاز جمهوری خواه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا است. از نظر رویترز، حکم دیوان عالی کلرادو می‌تواند «بر وضعیت ترامپ برای انتخابات سراسری پنجم نوامبر تأثیر بگذارد». این رسانه البته تأکید کرد، کلرادو عملاً یک ایالت طرفدار دموکرات‌هاست.

ترامپ در رد این حکم اعلام کرد، به دیوان عالی آمریکا شکایت می‌کند. از ۹ قاضی دیوان عالی، ۶ قاضی جمهوری خواه و ۳ قاضی دموکرات هستند. ترامپ در زمان ریاست جمهوری، سه قاضی دیوان را انتخاب کرده بود.

رویترز با اشاره به شکایت منجر به حکم دیوان عالی کلرادو، نوشت: «این شکایت به عنوان یک آزمون برای تلاش گسترده‌تر جهت رد صلاحیت ترامپ (برای انتخابات) تلقی می‌شود.»

حذف ترامپ از فهرست نامزدهای انتخابات در ایالت کلرادو به دلیل حمله ششم ژانویه به کنگره، تمرینی برای کنار زدن کامل او از رقابت برای ریاست جمهوری است. در حالی که آخرین نظرسنجی‌ها از برتری ترامپ بر بایدن در انتخابات حکایت دارد، رأی روز چهارشنبه دیوان عالی کلرادو به تلاش‌ها برای رد صلاحیت رئیس جمهور سابق به اتهام «شورش» یا «فتنه» جانی تازه داده است.

«رویترز» حکم دیوان عالی کلرادو برای حذف شدن نام دونالد ترامپ از فهرست نامزدهای رقابت‌کننده در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا را «تاریخی» و «تمرینی» برای کنار زدن کامل او از انتخابات خواند. قضات دیوان عالی کلرادو برای حذف ترامپ به بند سوم متمم چهاردهم قانون اساسی آمریکا استناد کردند؛ بندی که مربوط به منع کردن حضور افراد در نهادهای حاکمیتی به دلیل نقش آفرینی در زمینه «شورش» یا «فتنه» است. در رأی گیری نهایی دیوان عالی کلرادو، چهار قاضی به دلیل نقض ترامپ در زمینه حمله مگر بار

تحلیل

بازنده ۲۰۲۴

نتانیاهو به حیات سیاسی بایدن پایان می‌دهد؟

چندانی برای گفتن ندارد. او در ماجرای خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان، با موجی از انتقادات شدید همکارانش در کنگره رو به رو شد و پس از آن درباره رابطه با چین نیز نتوانست اثرات جنگ تجاری ایجاد شده در زمان ترامپ را از بین ببرد و به رادیکال شدن فضا در تایوان کمک کرد. در اوکراین نیز نتوانست ضامن پیروزی کی‌یف در مقابل روسیه شود و در جنگ غزه نیز نشان داد که از هیچ کاری برای حمایت از جنایتکاران جنگی فروگذار نمی‌کند. بایدن تصور می‌کرد می‌تواند با ادامه راه بایدن در عادی‌سازی روابط اعراب و رژیم صهیونیستی راه را برای همکاری‌های بعدی در این زمینه بگشاید و مسئله اشغال فلسطین به دست صهیونیست‌ها را به حاشیه براند؛ اما حالا باید به‌صورت مستقیم پاسخ‌گوی جنایات و اشغالگری‌های این رژیم باشد. همه این مسائل نشان می‌دهد، در صورتی که جنگ غزه به نتیجه مسود نظر آمریکا همراه نشود و ابعاد گسترده‌تری در منطقه پیدا کند، در نهایت این بایدن است که به همراه نتانیاهو، حیات سیاسی خود را تمام شده می‌بیند.

حمایت‌های قاطع و بی‌شائبه دولت بایدن از نتانیاهو در جنگ غزه و حمایت از جنایات‌ها و نسل‌کشی دولت صهیونیستی در غزه، سبب شده است که تحلیلگران آمریکایی نسبت به ادامه حیات سیاسی بایدن در آمریکا، نگران شوند. برخی معتقدند، حمایت‌های بایدن از نتانیاهو در نهایت موجب رأی نیاوردن او در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ می‌شود و این مسئله از هم اکنون باید مورد توجه کمیسیون انتخاباتی او قرار بگیرد.

این کارشناسان آمریکایی بر این باورند که اگر بایدن در انتخابات ۲۰۲۴ بازنده میدان به ترامپ یا نامزد دیگری از حزب جمهوری خواه باشد، دلیل اصلی این باخت، در آغوش گرفتن سیاستمداری خارجی بوده است که نه اهمیتی به منافع ایالات متحده می‌دهد و نه می‌تواند چشم‌انداز حیات سیاسی بایدن بعد از این جنگ را ببیند و این شخص کسی نیست جز «بنیامین نتانیاهو».

بر این اساس، جو بایدن پیش از این نیز نشان داده بود که در عرصه سیاست خارجی حرف

شروط ترکیه

به گفته رئیس جمهور ترکیه تصویب عضویت سوئد در ناتو از سوی پارلمان ترکیه منوط به موافقت کنگره آمریکا با درخواست ترکیه برای خرید جنگنده‌های اف‌۱۶ است و از دو مجلس قانون‌گذاری خواسته است تا «هم‌زمان» عمل کنند. «رجب طیب اردوغان» گفت، کانادا و سایر متحدان ناتو باید تحریم‌های تسلیحاتی اعمال شده بر ترکیه را لغو کنند. اردوغان گفت: «تحولات مثبت ایالات متحده در رابطه با موضوع F-۱۶ و عمل کانادا به وعده‌های خود، نگاه مثبت پارلمان ما (عضویت سوئد) را تسریع خواهد کرد. همه اینها به هم مرتبط هستند. مجارستان و ترکیه تنها دو عضو ناتو هستند که به طور رسمی پیشنهاد سوئد برای پیوستن به ائتلاف نظامی فرآتلانتیک را تأیید نکرده‌اند.»

آماده مذاکره‌ایم

«ولادیمیر پوتین» که در سال ۲۰۲۲ نیروهای خود را به اوکراین اعزام کرد، بارها گفته است آماده گفت‌وگو درباره صلح است، اگر چه مقامات غربی می‌گویند او پیش از هرگونه «تلاش واقعی» منتظر نتایج انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده در ماه نوامبر است. رئیس جمهور روسیه گفت: «در اوکراین، کسانی که در قبال روسیه تهاجمی هستند و همچنین در اروپا و ایالات متحده، آیا آنها می‌خواهند مذاکره کنند؟ بیایند مذاکره کنیم، اما ما این کار را بر اساس منافع ملی خود انجام خواهیم داد.» پوتین با بیان اینکه روسیه قصد جنگ با اروپا را ندارد، گفت: «ما از آنچه مال خودمان است، دست نخواهیم کشید.»

کارنامه منفی

نتایج جدیدترین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد، رأی‌دهندگان آمریکایی به طور کلی عملکرد دولت بایدن درباره جنگ غزه را تأیید نمی‌کنند. گزارش «هیل» نظرسنجی نیویورک‌تایمز و کالج سینا، نشان داد تنها ۳۳ درصد از پاسخ‌دهندگان در این نظرسنجی با سیاست‌های دولت بایدن در زمینه رژیم صهیونیستی موافق هستند، در حالی که ۵۷ درصد دیگر از این سیاست‌ها کاملاً نارضانی هستند. نتایج این نظرسنجی از اختلاف نظر گسترده در بین آمریکایی‌ها درباره بهترین اقدام ممکن در جریان درگیری‌های میان حماس و رژیم صهیونیستی هم حکایت دارد. دولت بایدن از ابتدای زمان درگیری‌ها میان حماس و رژیم صهیونیستی از رژیم صهیونیستی حمایت قاطعی کرده است.

قبیله عشق

تهیدهای بی پایان

علیرضا از ۱۲ سالگی بسیجی بود و در سال ۱۳۸۸ بسیجی ویژه بود.

۶ دی ماه، یعنی ظهر عاشورای ۱۳۸۸ با برکه

مأموریت به عنوان امدادگر برای کمک رفته

بود تا اگر مشکلی پیش آمد، کمک کنند که

می بیند در خیابان «خوش» سمت آزادی، بر

روی موتورسواری بنزین ریخته‌اند و دارند او

را آتش می‌زند که لباسش را در می‌آورد و

دور او می‌پسند. کمی آن طرف‌تر هم

ضد انقلاب (همان‌هایی که این غائله را به پا

کردند) با سنگ و بلوک‌هایی که اطراف

خیابان چیده شده بود، شخصی را می‌زدند

که علی طاق‌ت نیاروده و برای نجات فرد به

سمتش می‌رود که با میل‌گرد آهنی به سرش

می‌زند. بعدتر برای مان تعریف کرد که وقتی

برای نجات او رفته بودم، عده‌ای کنار خیابان

ایستاده بودند و کف می‌زدند و هل‌هل

می‌کردند. آنجا بود که صدای کف زدن و

هل‌هله یزیدیان عاشورای سال ۱۳۶۰ برایم

تداعی شد و اینکه حضرت سیدالشهداء بین

نامردمان گیر کرده بود و کسی به یاریش

نشتافت. در اثر آن ضربه استخوان صورتش

شکست و بینی و شنوایی‌اش را از دست

داد. از این به بعد بود که بیماری‌هایش شروع

شد. جمجمه‌اش شکسته بود. مهره‌های

کمرش شکسته بود که راه رفتن را برایش

مشکل می‌کرد. دچار چاقی مفرط شده بود و

به مرور زمان به خاطر مصرف داروهای زیاد

بیماری اعصاب و روان گرفته بود. وضعیتش

خیلی وخیم بود تا جایی که گاهی اوقات راه

خانه را هم گم می‌کرد. اما او هیچ‌گاه از

آرمان‌های انقلابی و اسلامی خود کوتاه

نیامد. در همان ایام پس از فتنه ۱۳۸۸ بود که

شبه‌ک‌های آمریکایی از او خواسته بودند تا

برود آمریکا و علیه جمهوری اسلامی

صحبت کند که علیرضا قبول نکرد و همین

مسئله هم باعث شد نامه‌های تهدیدآمیز

برایش بفرستند. حتی موتورش را جلوی

خانه‌اش آتش زدند و شیشه منزلش را

شکستند که به همین دلیل برای حفظ امنیت

خانواده و اینکه مزاحمتی برای صاحبخانه

پیش نیاید، مجبور می‌شد هر شش ماه

جابه‌جا شود و منزلش را عوض کند.

این استقامت او برگرفته از عشق و علاقه

او به شهادت و امام حسین (ع) بود. همیشه به

من می‌گفت برای شهادتم دعا کن. من هم

دعایم کردم. پسر مرا به علمدار سیدالشهداء

سپرده بودم. شهادت آرزوی علی بود و

خیلی خوشحالم که به آرزوی نهایی خودش

رسید. همیشه می‌گفت این دنیا بدون عشق

حسین (ع) هیچ ارزشی ندارد.

به نقل از مادر شهید علیرضا ستاری

«سیدعلیرضا ستاری» در روز عاشورای سال

۱۳۸۸ به دست فتنه‌گران به قصد کشت،

مورد شکنجه شدید قرار گرفت و مضروب

شد و به مقام «جانبازان ۷۰ درصد» نائل

شد. بیماری‌اش حدود چهار سال طول

کشید تا اینکه آذر ۱۳۹۲ به دلیل معده‌اش

در بیمارستان بستری شد و پس از عمل به

اغمارفت. چهار روز بعد از عملش شکمش

متورم شده بود که بار دیگر به بیمارستان رفت

و ۷۰ روز در ICU بستری بود. سیدعلیرضا

سرانجام در ۱۵ بهمن سال ۱۳۹۲ و در ۳۱

سالگی به شهادت رسید و در قطعه ۵۰

بهشت زهرا، ردیف ۱، شماره ۱۰۷ به خاک

سپرده شد.

قصه گمنامی

پاسخ به شبهه گمنام ماندن شهیدا
با وجود پیشسازی ایران در دانش ژنتیک

به صورت گمنام دفن کنند تا در صورت شناسایی کامل نام شهید را بر سنگ قبر او قید کنند. در نتیجه مسئله شناسایی از طریق پلاک‌های پنهانی هویت به سادگی و با سرعت پیش نمی‌رود و اگر امروز می‌بینیم در برخی از کشورها سرعت شناسایی اجساد در کمترین زمان رقم می‌خورد، به دلیل پیشرفته بودن و سرعت عمل آنها نیست؛ چرا که بنابر داده‌ها و اطلاعات به دست آمده در طول این سال‌ها کشور ما به آن پیشرفت و فناوری دست پیدا کرده است و این موضوع را در تحقیقات امنیتی و آگاهی کشور می‌توان دید. مسئله اینجاست که سرعت عمل آنها در این است که آنها از پیش اطلاعات ژنتیکی افراد را در بانک ژنتیکی خود دارند و به نخستین تطبیق به اطلاعات هویتی افراد دست پیدا می‌کنند. این در حالی است که مادر دوران هشت سال دفاع مقدس و حتی سال‌های پس از آن آنچنان از این اهمیت اطلاعات ژنتیکی آگاهی نداشتیم؛ از همین رو شناسایی افراد به فرصت و حوصله طولانی نیاز دارد. ناگفته نماند که در بسیاری از موارد، اجساد مطهر شهیدا طی مدتی طولانی در شرایط نامناسب محیطی قرار گرفته‌اند و ممکن است بعضی از آنها برای آزمایش‌های مورد نظر مناسب نباشند و در برخی موارد کار شناسایی را ناممکن می‌کند و همچنین برخی از این شهیدا هر دو یا یکی از والدین آنها به رحمت ایزدی پیوسته‌اند که مطمئناً در این صورت شرایط شناسایی سخت و حتی غیر ممکن خواهد بود؛ هر چند مجریان طرح در تلاشند با اتخاذ روش‌های مناسب، امکان بررسی این نمونه‌ها را نیز فراهم کنند.

شناسایی هویت شهدای گمنام مبتنی بر پدیده وراثت بود، به این معنا که هر فردی نیمی از اطلاعات را از پدر و نیم دیگر را از مادر کسب می‌کند. این تلفیق سبب به وجود آمدن یک سلول با آرایش ژنتیکی منحصر به فرد می‌شود. از طرفی هم بدن هر انسان بالغی متشکل از حدود ۱۰۰ تریلیون سلول است که گنجینه اطلاعاتی ژنتیکی به وسیله یک لایه محافظ در قالب هستک سلول نگهداری می‌شود، آن سلول را یک غشای دیگر در بر گرفته است. در آزمایشگاه از روش‌های علمی استاندارد فناوری زیستی نوین برای دستیابی به DNA نمونه‌های به دست آمده و تطبیق آن با DNA وابستگان پیکر‌ها بهره گرفته می‌شود. بنابر این اگر بافت بدن شهیدی به دست می‌آید، از یک طرف باید از این سلول‌ها، ماده ژنتیکی استخراج شود و آنها را به عنوان مارکر و شناساگر تبدیل به بانک کنند. از طرفی هم باید این اطلاعات با اطلاعات ژنتیکی که از پدر و مادرهای محتمل جمع‌آوری شده، مطابقت داده شود؛ یعنی در اینجا ما تنها یک اطلاعات ژنتیکی از شهید داریم بدون هیچ نشانه‌ای از محل ولادت، نژاد و شهری که از آن اعزام شده و حال باید این اطلاعات جزئی را با انبوه اطلاعات کسب شده از خانواده شهید در بانک داده‌های DNA تطبیق دهیم. تطبیق‌هایی که تا اواخر دهه ۸۰ به وسیله نرم‌افزارهایی مخصوص صورت می‌گرفت، اقتدر قلم‌تند نبود که سرعت کار را ارتقا بخشد؛ به همین دلیل سرعت شناسایی به کندی پیش می‌رفت، از طرفی هم همانطور که گفته شد، به دلیل حرمت و احترام شرعی پیکر شهید مجبور بودند آنان را

شهدای مفقودالایر تنها ۲ هزار نفرشان باقی ماندند. تأخیر در شناسایی شهدا هم به این دلیل بود که بسیاری از رزمندگان در مناطق خاص، مانند باتلاق‌ها و میدان مین و هور شهید شده بودند و برخی هم در خاک عراق شهید شده بودند و تا همین چند سال پیش امکان تفحص آنها وجود نداشت، همین مسائل شناسایی شهدای مفقودالایر را به تأخیر می‌انداخت. سال ۱۳۸۱ درست زمانی که چهارده سال از جنگ می‌گذشت، هنوز پدران و مادرانی بودند که پیکر فرزندان‌شان بودند و تمام سهم آنها از فرزند شهیدشان یک قاب عکس و قطعه شهدای گمنام بود. در همان ایام، «دکتر محمود تولایی» متخصص ژنتیک طرح شناسایی شهدای گمنام را به وسیله پلاک‌های پنهان هر نفر، یعنی DNA پیشنهاد داد که با استقبال روبرو شد. اجرای این طرح نویدبخش شناسایی بسیاری از شهدا بود. از آنجایی که در ۸۵ درصد از موارد شناسایی از طریق DNA ماه‌ها طول می‌کشید، برای حفظ حرمت شرعی و اخلاقی شهید پیکر او را به صورت گمنام دفن می‌کردند و در صورتی که DNA شهید با DNA اعضای خانواده‌ای که پیشتر از آن گرفته شده بود، مطابقت می‌کرد، گمنامی از مزار او برداشته و نامش نوشته می‌شد. در این میان، شهدایی که در سال‌های قبل از ۱۳۸۱ کشف و دفن شده و شهدایی که در اروند به شهادت رسیده‌اند، برای همیشه گمنام باقی می‌مانند. داستان شناسایی افراد به وسیله پلاک‌های پنهانی هویت، یعنی DNA به همین سادگی‌ها نبود؛ چرا که کار

حسن نوروزی

دبیر گروه جبهه

در زمانه‌ای زیست می‌کنیم که شهروندان و مخاطبان رسانه‌ها و فضای مجازی زیر بمباران سهمناک اطلاعات و اخبار راست و دروغ هستند و این وضعیت کار را برای انسان‌های حق‌طلب و جوای حقیقت بسیار مشکل می‌کند. متأسفانه، امروز نه تنها در سطح افراد عادی، بلکه در سطح رسانه‌های دنیا توفان خطرناکی از شایعه‌پراکنی درباره اشخاص و گروه‌ها و کشورها در گرفته که فضای جهان را تیره و تار کرده است. یکی از شبهاتی که در این هفته‌های اخیر و در کنار تشییع باشکوه شهدای گمنام آب و تاب گرفت، این بود که چرا با گذشت ۳۵ سال از پایان دفاع مقدس و با پیشرفت دنیای ژنتیک هنوز گروه‌ها تفحص و گمنامی‌پا برجاست؟

ما در دوران دفاع مقدس ۱۹۷ هزار شهید تقدیم اسلام و انقلاب کردیم که از این تعداد حدود ۴۷ هزار نفرشان مفقودالایر شدند. پس از پیروزی جبهه ایران در مقابل بعضی‌های متجاوز و آرام گرفتن هر دو جبهه ایران و عراق، شناسایی شهدای مفقودالایر آغاز شد. در همان سال‌های ابتدایی شناسایی به سبب پلاک‌های هویت، ۳۵ هزار نفر از شهدا کشف و شناسایی شدند، اما بیش از ۱۲ هزار نفر از شهدا همچنان گمنام باقی ماندند. رفته رفته این اعداد کمتر و کمتر شد و از

ستاره‌های دنباله‌دار

نگاهی به حضور پر شکوه جوانان و نوجوانان جنگ ندیده در تشییع شهدای گمنام

را نه دیده و نه درک کرده یا دل‌بستگی آنها به ارزش‌های برآمده از دل دفاع مقدس در حالی که سال‌ها بعد از جنگ تحمیلی به دنیا آمده‌اند، برای بسیاری در داخل و خارج قابل هضم و باور نیست؛ اما واقعیت آن است که این فرهنگ انقلابی و ارزش‌های اسلامی نسل به نسل در حال انتقال است. وجود چنین نسل جوان و نوجوان مؤمن، معتقد، پاک‌سخت و زیبا فطرتی که فراتر از ظاهر و شمایل به ارزش‌های دینی و باورهای انقلابی پایبند است، یک مزیت و نقطه قوت ارزشمند برای کشور و نظام اسلامی به شمار می‌آید؛ این دقیقاً یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین نقاط تقابلی ما با نظام سلطه و دشمنی است که کمر به تضعیف و نابودی این کشور و نظام اسلامی بسته است.

هسته‌ای و غیرهسته‌ای، بازار، مسیرهای کوهنوردی، باغ موزه‌های دفاع مقدس، دانشگاه‌های سراسری و آزاد اسلامی، حوزه‌های علمیه، فرهنگسراها و بوستان‌ها در طول سال‌های گذشته میزبان پیکر مطهر شهدای گمنام دوران دفاع مقدس شدند. از سال ۱۳۷۴ تا به امروز روز به روز بر اهمیت این همایش افزوده شد تا جایی که استقبال جوانان و نوجوانان از برنامه‌های مذهبی و دلبستگی به شعارن ارتشی تجلی یافته در بستر انقلاب اسلامی همان آب یخی بود که بر پیکره دشمنان قسم خورده و گروه‌های معاند ریخته می‌شد. این پایبندی نسل جدید به ارزش‌های انقلاب در حالی که آنها چهار دهه قبل و مبارزات و حوادث منتهی به پیروزی نهضت اسلامی

بیشترین یادمان سرباز گمنام در سطح دنیا در جمهوری اسلامی است و بیشترین شهدای گمنام در بزرگ‌ترین آرامستان دنیا، یعنی در بهشت زهرا (س) و در گلزار شهدای آن در تهران به خاک سپرده شده‌اند که بیش از ۴ هزار شهید هستند. نخستین بار سال ۱۳۷۴ بود که پیکر مطهر شهدای گمنام در جزیره ابوموسی تشییع و به خاک سپرده شد و یک حرکت اصیل و تأثیرگذار فرهنگی در کشور کلید زده شد. کم کم این رسم خوشایند تشییع و تدفین شهدای گمنام به دانشگاه‌ها و مراکز علمی، آموزش و تحقیقاتی هم کشیده شد و دلیل آن تقاضاهای مردم و مسئولان برای نزدیکی به مزار شهدای گمنام بود. سازمان‌ها، مجتمع‌های صنعتی، مراکز نظامی و انتظامی کشور، پالایشگاه‌های

پس از ۳۵ سال هنوز حال و هوای هشت سال دفاع مقدس در جامعه حاکم است. تشییع‌های پر شکوه شهدای گمنام جنگ تحمیلی سند این مطلب است. کارنامه کشورمان در سال‌های پس از جنگ نشان می‌دهد، ایران شهیدپرور از فرهنگ ایثارگری، حماسه‌آفرینی، ایستادگی در برابر ظلم و باج ندادن به دشمن ذره‌ای عقب نکشیده است. شاهد این گفتار هم اینکه ایرانیان با برنامه‌هایی که دشمنان در پیش و حین و پس از اغتشاشات و بلواها رقم می‌زدند، یک صدا نمی‌شوند و باز در تشییع پیکر شهدا به شکلی باشکوه‌تر شرکت می‌کنند و حتی در روستایی دورافتاده هم قطار جمعیت مشایعت‌کننده شهید گمنام از تصویر خارج می‌شود. بنابر داده‌های به دست آمده

قاب

گمنام و پر نقش

یکی از اقسام گمنام و نشانی که در جریان هشت سال دفاع مقدس نقش مهم و بی‌بدیلی در جهت خدمت‌رسانی به رزمندگان، چه در پشت جبهه و چه در مناطق عملیاتی و در بیمارستان‌های صحرایی و درمانگاه‌های شهری جنگ‌زده ایفا کردند، جامعه پزشکان بودند. بسیاری از این پزشکان در عین داشتن تخصص، از تعهد و مسئولیت‌شناسی دینی بالایی برخوردار بودند و با قبول خطر حضور در خطوط مقدم و مناطق عملیاتی، گذشته از انجام رسالت مقدس پزشکی خود و احتمال زخمی شدن و به شهادت رسیدن، احیاگر بسیاری از شاعران و ارزش‌های دینی در محل خدمت خویش بودند.

بزرگداشت

برای حاج قاسم

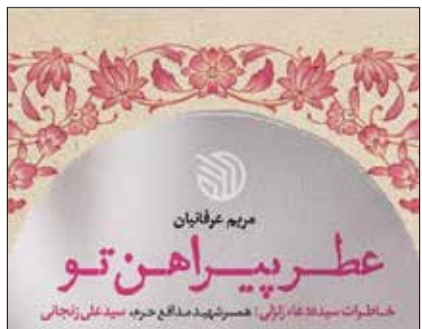
بنابر اعلام «مجتبی ابطحی» سخنگوی ستاد چهارمین سالگرد گرامیداشت شهید حاج قاسم سلیمانی، امسال ۶۴ برنامه برای بزرگداشت شهید سلیمانی در کشور برگزار می‌شود. رونمایی از کتاب‌های «زندگینامه شهید سلیمانی از تولد تا انقلاب اسلامی»، «مجموعه مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های سیدحسین نصرالله درباره شهید سلیمانی»، «مجموعه سخنرانی‌های شهید سلیمانی در مجامع مختلف» و انتشار دست‌نوشته‌هایی از شهید سلیمانی خطاب به مجاهدان فلسطینی از برنامه‌های در نظر گرفته شده برای سالگرد حاج قاسم است.

کتابخانه

عطر پیراهن تو

کتاب «عطر پیراهن تو» خاطرات مریم عرفانیان، همسر شهید روحانی مدافع حرم سیدعلی زنجانی است که در مجموعه کتاب‌های مربوط به همسران، در انتشارات خط مقدم منتشر شده است. عطر پیراهن تو، زندگی شهید زنجانی را از نگاه همسر شهید نقل می‌کند و بخشی از خاطرات آن مربوط به لبنان و حزب‌الله است. شهید حجت‌الاسلام سیدعلی زنجانی از شهدای مدافع حرم دو تابعیتی ایرانی-لبنانی، سال ۱۳۶۷ در زینبیه (دمشق) سوریه به دنیا آمد و پس از چندین سال جهاد در منطقه سراقب (ادلب) سوریه در سال ۱۳۹۸ به فیض شهادت نائل آمد. این اثر در ۲۲۲ صفحه منتشر شده است.

در گفت و گو با معاون دانش و پژوهش سپاه مطرح شد

پژوهشگران رزمندگان خط مقدم مبارزه با استکبار

دوم دی سال جاری از سوی معاونت دانش و پژوهش و با همکاری دانشگاه جامع امام حسین (ع) و سایر دانشگاه‌ها و مراکز مطالعاتی و تحقیقاتی سپاه با هدف تجلیل و قدر دانی از برترین‌های دانشی و پژوهشی این نهاد انقلابی، برپایی نمایشگاه محصولات دانشی و پژوهشی و همچنین نشست‌های علمی در موضوعات و نظام مسائل اولویت‌دار سپاه برگزار می‌شود.

بفرمایید نقش و جایگاه دانش و پژوهش سپاه در پاسداری از انقلاب اسلامی چیست؟

ما بر این موضوع واقفیم که انقلاب اسلامی، غایت تمدنی دارد و علم و دانش به مثابه موتور پیشران انقلاب اسلامی و مولد اصلی قدرت تمدنی است. چون افزایش دانایی و توانمندی علمی، بهترین نوع قدرت را تولید می‌کند و مهم‌تر از دیگر منابع اصلی قدرت بوده که می‌تواند پایه و مبنای اقتدار سایر عرصه‌های فرهنگی، سیاسی، نظامی، اقتصادی و... هم بشود. اقتدار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متکی به علم و فناوری منبعث از اندیشه‌های الهی و انقلابی است و با این نگاه، همه نهاد‌های دانشی و پژوهشی سپاه و شبکه‌های مردمی بسیج، موتور پیشران تولید علم نافع و مرجع‌ساز و حل‌نظام مسائل کلیدی و مأموریت‌محور سپاه به شمار می‌آیند.

هستیم که در دستیابی به علوم و فناوری‌های پیشرفته و بهروز «حماسه‌های علمی» خلق کردند و جانانه در مقابل حمله‌های دشمنان ایستادگی کردند و در تقویت و استحکام بنیه‌های علمی و دانشی، از جمله در عرصه دفاع و امنیت نقش آفرینی بارزی داشته و دارند.

هدف از برگزاری اجلاس‌های هفته پژوهش چیست و این اجلاس‌ها چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟

هفته پژوهش سال ۱۴۰۲ در سپاه، «آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی با تولید علم نافع و مرجع‌ساز» نام‌گذاری شده است. اجلاس‌های هفته پژوهش نیز ان شاءالله در هفته

شبکه‌سازی دانشی سرمایه انسانی سپاه و بسیج در قالب کانون‌های علمی، دانش‌گستر، تسهیم و به اشتراک‌گذاری دانش پاسداری از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن در سلسله مراتب سپاه، ارتقای کمی و کیفی پژوهشگران و پیاده‌سازی سیر خدمتی رشددهنده و ایجاد و توسعه تعاملات و تبادل‌ات علمی ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.

دانش‌گستری در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با چه هدفی انجام می‌شود؟

هدف از دانش‌گستری در سپاه، تولید علم نافع و ایجاد قدرت علمی است؛ چون «اقتدار علمی» پایه و اساس پیشرفت انقلاب اسلامی و پیش‌روندگی و پیش‌برندگی سپاه در عرصه پاسداری است. گام دوم انقلاب اسلامی و پیشرفت صد برابری سپاه، متکی به ابتکار، نوآوری، مرزشکنی، بن‌بست‌شکنی و کار جهادی دانشوران، متخصصان و پژوهشگران فرهیخته و کمر بسته به کار است. جهادگران عرصه دانش و پژوهش نیز به تعبیری «رزمندگان خط مقدم مبارزه با استکبار جهانی و نظام سلطه» هستند.

در این مسیر الهی ما و امدا دانشوران، اندیشه‌ورزان و پژوهشگران مؤمن، متعهد، بصیر، ولایی و انقلابی کشور به‌ویژه (باشه‌های هسته‌ای)

به مناسبت هفته پژوهش و فناوری، هفته نامه صبح صادق به گفتگو با سردار حسین عیسانی معاون دانش و پژوهش سپاه پرداخته است که مشروح آن در ادامه می‌آید.

از آنجایی که سپاه از پیشگامان دانش و پژوهش کشور است، بفرمایید اهداف کلی دانش و پژوهش سپاه در برنامه‌ها چیست؟

هدف کلان دانش و پژوهش سپاه دستیابی به علوم نافع، مرجع‌ساز، تمدن‌ساز و حل مسائل نظام است. به طور کلی هدف غایی نهاد دانش و پژوهش سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پیدا کردن مسیرهای مطمئن و کارگشاست. الزامات تحقق این اهداف عبارت است از مستندسازی و تدوین تجارب ۴۵ ساله، تدوین الگوی پاسداری از انقلاب اسلامی مبتنی بر منظومه‌فکری امامین انقلاب اسلامی و بهره‌گیری از این تجارب، پیاده‌سازی نقشه جامع علمی سپاه در حوزه علوم انسانی و علوم نظری، تدوین برنامه ۴۰ ساله (گام دوم) دانش و پژوهش سپاه، استقرار نظام مدیریت دانش در سپاه مبتنی بر فناوری اطلاعات و سامانه‌های هوشمند، ایجاد جبهه علمی توانمند برای حل مسائل اولویت‌دار انقلاب اسلامی، رشد علمی نظام‌یافته سپاه و

دانشگاه بقیه‌الله (عج) هدیه انقلاب اسلامی به کشور است

علیرضا جلالیان

خبرنگار

سیزدهمین جشنواره باقر العلوم سپاه که در حوزه علوم پزشکی برگزار می‌شود، برگزیدگان خود را شناخت. مراسم اختتامیه این جشنواره با حضور فرمانده کل سپاه و جمعی از فرماندهان نیروهای مسلح و مسئولان وزارت بهداشت برگزار شد.

«سردار سرلشکر حسین سلامی» فرمانده کل سپاه در این مراسم با اشاره به آمار و توصیف‌های ارائه شده در این مراسم درباره رتبه و وضع دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله، اظهار داشت: «رتبه‌های بالا که دانشگاه و بیمارستان بقیه‌الله در سطح دانشگاه‌های هم‌تراز کشور به دست آورده، ستودنی است و اینکه دانشجویان عزیز برای ساختن ایران صاحب تمدن تلاش می‌کنند، جای شکرگزاری دارد. ما محکوم به پیشرفت هستیم؛ زیرا برای اینکه در جهان امروز حیات شرف‌آفرینانه‌ای داشته باشیم، باید قوی شویم و پیشرفت کنیم. ما نمی‌توانیم در افتخارات گذشته باقی بمانیم. درست است که بر شانه تجربیات گذشته قرار می‌گیریم، اما نگاهمان به آینده است.»

وی همچنین عنوان کرد: «دانش پزشکی در ایران با این سینا و کتاب قانون ۷۰۰ سال در معتبرترین دانشگاه‌های اروپا تدریس می‌شد و در علم پزشکی ایران سرآمد و بنیانگذار است. ما باید قوی شویم. جهان در شرایطی قرار دارد که جغرافیای سیاسی

عالم نام کشورهای ضعیف را ثبت نمی‌کند. ما در این مسیر قرار داریم و شاهد درخشش کشور در پزشکی هستیم.»

وی همچنین عنوان کرد: «دو مأموریت مهم برای این دانشگاه است که تربیت و رشد عالم در علم پزشکی که یک علم الهی است، اولین مأموریت است. پزشک باید احساس کند همیشه روز اول خدمت است تا آن احساس اولیه همیشه با او بماند. مأموریت دوم رشد علم است. دانشگاه اگر بخواهد پیشرفت کند، باید ابعاد جغرافیایی مربوط به دیوارها نباشد و وسعت دانش اندازه تمام دنیا باشد. این تبادل است و جاده یکطرفه نیست دانش را هم تولید و هم مصرف کنیم. علم را در هر کجا هست باید یافت. قوه تفکر هیچ محدودیتی ندارد. امید است دانشگاه راه‌ترسیم شده را با قدرت بیشتر ادامه دهد، مثل پارک فناوری که یک نیاز ضروری است.»

که ۹۰۰۰ مقاله بین‌المللی داریم، اقدام به انتشار این مقاله‌ها کردند.»

دکتر ابوالقاسمی ادامه داد: «نگهداری نسل جوان در کشور ما با تقویت روحیه آنها در پژوهش و افزایش امکانات و زیرساخت‌ها، از جمله خوابگاه‌های دانشجویی میسر می‌شود.»

رتبه‌های بالا

«یونس پناهی» معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، در مان و آموزش پزشکی در این مراسم، گفت: «ما ۷۰ دانشگاه علوم پزشکی داریم و بیش از ۵۰۰ مرکز تحقیقات دولتی که تخصصی کار نمی‌کنند، ما باید به این سمت برویم که تخصصی کار کنیم و نه تنها مرکز علمی باید ویژه شود؛ بلکه هیئت علمی هم باید ویژه شود. ما باید مأموریت‌گرا شویم؛ چرا که وقتی به دانشگاه مأموریت دهیم، هزینه‌های مان کمتر می‌شود.»

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با بیان اینکه در حوزه توسعه بیمارستانی با توجه به داده‌های زیادی که در بیمارستان‌ها وجود دارد، می‌توانیم از این داده‌ها در سیاست‌گذاری استفاده کنیم، افزود: «در سال گذشته در بین بیمارستان‌های کل کشور، بیمارستان بقیه‌الله (عج) در توسعه بالینی با اختلاف زیاد رتبه یک کشور را کسب کرده است.»

افتتاح مرکز

افتتاح موسسه انتشاراتی نورا و آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله و معاونت تحقیقات و فناوری سپاه از محورهای پایانی این جشنواره بود.

سازمان

ارزشیاب شایستگی‌های پاسداری

دوره توانمندسازی ارزشیاب‌های نمایندگی ولی فقیه در سپاه برگزار شد

واقع باید منش، سخن و گفتار ما، سبک فکری و مدیریتی ما باید اسوه و الگو برای همه باشد. ما باید دغدغه هدایت و صیانت از شایستگی‌های سپاه را داشته باشیم و نمی‌شود داعیه هدایت داشته، ولی خودمان عامل به ارزش ما نباشیم.»

وی در پایان ضمن قدر دانی از زحمات ارزشیابان خاطر نشان کرد: «شما ارزشیاب شایستگی‌های پاسداری هستید و این کار بسیار سختی است. جایگاه شما و مسئولیت شما خیلی خطیر است. در واقع شما در جایگاه یک قاضی نشسته‌اید وقتی که پس از تحقیقات تعیین نمره برای هر سنجی می‌کنید، دارید فرد را قضاوت و دوری می‌کنید که این خیلی جایگاه مهمی است. در این قضاوت که درباره افراد می‌کنید، حق الناسی به عهده شمامست و لذا باید خدا را در نظر داشته و به هیچ وجه حواشی کار ارزشیابی شما را تحت تأثیر قرار ندهد. حب و بغض‌ها و رابطه‌ها... نباید در نتایج ارزشیابی تأثیر بگذارد. در عین اینکه همه با هم برادر هستیم، ولی چارچوب‌ها باید رعایت شود، چرا که شالوده سپاه همین ارزش‌ها و شایستگی‌هاست.»

در ادامه «سردار نقی‌زاده» هم گفت: «اکنون پس از چهار دوره ارزشیابی دوره پنجم آغاز شده است و نتایج ارزشیابی در نظامات نیروی انسانی، از جمله ترغیبات، تشویقات، ارتقای تحصیلی‌ها، تبدیل

دوره توانمندسازی ارزشیاب‌های نمایندگی ولی فقیه در سپاه به همت معاونت نیروی انسانی نمایندگی ۲۱ و ۲۲ آذر در دانشکده عقیدتی - سیاسی شهید محلاتی برگزار شد.

به گزارش خبرنگار «صبح صادق»، «سردار فرجیان‌زاده» معاون هماهنگ‌کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه در این دوره گفت: «دوره‌ای که شما ارزشیابان اکنون در آن قرار دارید، برای ارتقای دانش سازمانی و تخصصی شمامست.»

وی یکی از مهم‌ترین طرح اقدام‌ها در موضوع نیروی انسانی را «تقویت روحیه استقامت، تاب‌آوری و امید به آینده» در کارکنان نمایندگی و سپاه دانست و افزود: «لازمه رسیدن به این اهداف آن است که باید امید به آینده در کارهای مان داشته و در برابر سختی‌ها و مشکلات پایداری کنیم. از دیگر اقدام‌ها «تحکیم و توسعه روابط انسانی مبتنی بر روابط اسلامی و برادرانه» هست. ما باید به این نکته توجه داشته باشیم که در هر پست، جایگاه و مسئولیتی که قرار داریم، با هم برادر هستیم. همه باهم برادر هستیم و باید با سعه صدر برای همدیگر وقت بگذاریم و این روحیه برادرانه را تقویت کنیم.»

سردار فرجیان‌زاده گفت: «وقتی که مسئولیت هدایت و صیانت را عهده‌دار می‌شویم، اولین وظیفه این است که خودمان اسوه باشیم. در

عضویت‌ها و انتخاب پاسداران نمونه تأثیر دارد.»

وی افزود: «البته لازم است نتایج ارزشیابی در حقوق و مزایا تأثیر گذاری مستقیم داشته باشد که این موضوع در دوره پنجم مدنظر قرار گرفته و در آینده نتایج ارزشیابی عملکردی کارکنان در کسری از مزایای کارکنان تأثیر مستقیم خواهد داشت. انجام این روند باعث رشد عملکرد افراد، و در کل رشد شاخص عملکرد در سپاه می‌شود که لازمه این کار ارزشیابی صحیح و مطابق با فرآیند آن است.»

بنابر همین گزارش در پایان این دوره از نفرت برتر در عرصه ارزشیابی قدر دانی شد.

پاسدار

شماره ۱۱۲۳ / دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲

صدا و سیما

روی خط

تکلیف به حضور پر شور

اختلاف در بین قوای سه‌گانه از امید و حربه‌های مهم دشمنان نظام است، اگر سرگرم اختلاف شوند، این مشکلات و نواقص در قانون و ساختار نظام را چه کسانی حل و اصلاح کنند؟

سخنان امام خامنه‌ای در دیدار مردمی اول این هفته، تکلیف ما را برای انتخاب اسفند روشن کرد، همه باید برای حضور پر شور مردم در پای صندوق رأی و در هم شکستن توطئه دشمن خیبت مکار تمام سعی خود را به کار بگیریم و سبب تبیین رفتاری و گفتاری آینده کشور اسلامی و عزیزتر از جان‌مان را بسازیم. البته مسئولان هم باید با حل مشکلات اقتصادی زمینه حضور آحاد جامعه را فراهم کنند. به امید خدا/ نوروزی از زنجان

درد و سلام خداوند و فرشتگانش در ولتمردان و مردم یمن؛ این کشور ضمن اینکه چندین سال آماج دولت آگ سعود بود و کشوری جنگ‌زده است، اما با اقتدار و شجاعت کامل از لحاظ نظامی دارد از ملت فلسطین حمایت می‌کند.

از اوج وقاحت داعش مسلک‌های مناقضین در دادگاه‌های سوئد که از مدعیان حمایت از حقوق بشر هستند، جولان داده و حکم ناعادلانه‌ای علیه حمید نوری، دیپلمات سرفراز ایرانی بر کرسی می‌نشانند! کجا هستند مدعیان دفاع از دادگاه‌های عادلانه؟

در آستانه سالگرد حاج قاسم سلیمانی و روزهای حمله وحشیانه غاصبان صهیونیست به مردم مظلوم غزه مطالبی در سراسر مجاهدت‌های سردار دل‌ها در مسیر آزادی قدس شریف و عزیز مطالبی تهیه شود.

بیانیه بی‌شرمانه نشست مراکش درباره جزایر سه‌گانه ایرانی باید به شدیدترین شکل ممکن محکوم شود و همه طرف‌های دخیل در آن، نسبت به این دخالت و تهدید آشکار تمامیت ارضی ایران پاسخگو شوند.

مهندستی رئیس‌جمهور در شب یلدا با سربازان برای همه ما سربازان باعث دلگرمی و خوشحالی بود، کاش به پادگان ما در مناطق مرزی جنوب شرق کشور هم سری بزنند.

صدا و سیما در شب یلدا نمره قبولی نگرفت، اینکه سلبریتی‌ها دویساره و پس از فتنه سال قبل در پر مخاطب‌ترین ساعات تلویزیون حضور داشته باشند، بدون آنکه توبه کرده باشند و از فتنه برائت بگویند، کار غلط اندر غلطی بود. اکبری از ساوجبلاغ

طراحی لباس ویژه زنان برای اتاق عمل یکی از اقدامات خوب در مسیر تحقق قانون عفاف و حجاب بود، از کسانی که این موضوع را دنبال کردند، تشکر ویژه داریم.

حمله سایبری به سامانه سوخت نشان می‌دهد، دشمن خانه‌اش در طوفان الاقصی سوخته و می‌خواهد انتقام شکست خود را از مردم ایران بگیرد، این واقیعی انکارناپذیر است، اما انتظار از دولت و مسئولان این بود و هست که جلوی حمله را می‌گرفتند و از هم اکنون باید آماده توطئه‌های بعدی باشند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعدالله زارعی، عزیز غضنفری، فرهاد مهلوی، مهدی سعیدی، فتح‌الله پریشان، احد کریم خانی، حسین عبداللهی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گودرزی ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن: ۱۱۰ و ۰۱۰۰۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶

سامانه پیامک: ۰۲۳۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۱۲۳ | دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲

صبحانه

سفر زندگی

زندگی یک سفر به هم ریخته، پیچیده و پر چالش است، اما ما برای آن ساخته شده‌ایم! هر روز صبح با هر حال با وجود هر غم و غصه و چالشی که در زندگی داریم، باید برخیزیم و روز بهتری را بسازیم. شاید در سخت‌ترین شرایط و نامطلوب‌ترین وضعیت کاری نتوان انجام داد، اما یک جا نشستن تلخی‌ها را بیشتر می‌کند. مهم این است که راکد نمانیم و حتی چند قدم برداریم تا تسلیم سختی‌ها نباشیم.

صادقانه

چهار رکن سلامتی

حضرت علی (ع) به فرزند خود امام حسن (ع) فرمودند: «فرزندم! آیا چهار کار به تو نیاموزم که با به کار بستن آنها از طبابت بی‌نیاز شوی؟» فرمودند: «بلی، یا امیر المؤمنین...» حضرت امیر (ع) فرمودند: «بر سفره غذا منشین مگر وقتی که گرسنه باشی، هنوز اشتهای داری از خوردن دست بکش، غذا را خوب بجو و هر گاه خواستی بخوابی قضای حاجت کن. اگر اینها را به کار بندی، از طبابت بی‌نیاز خواهی شد.» الخصال، ص ۲۲۹

تلخند

جنگ و کریسمس! - کارتونویست: اسامه حجاج / اردن

داستان

دکمه برگشت

کلاس اولم بود و همیشه با هم در جنگ بودیم که او را مامان صدا نکتیم... چقدر زود گذشت... حالا در روزهایی که بازنشست شده بود، شروع کرده بود به یادگیری، اوایل کمی افسرده شده بود، اما بالاخره خودش را پیدا کرد و تمام آرزوهایش را به صفت کشید تا یکی یکی فسخ‌شان کند. کلاس ورزش، شیرینی‌پزی، کلاس‌های خصوصی و یکی دو تا مسافرت کوچک... اما انگار هنوز هم راضی نبود. از خودش، از زندگی تلخی که بارش را به دوش کشیده بود، از سال‌هایی که به قول خودش صبح را با کار و دغدغه به شب وصل کرده بود. پدر هم که تصادف کرد، انگار ضربه هولناکی به روح بزرگش وارد شد. مدام با خودش این مصرع را تکرار می‌کرد که: «چه کنم بازی ایام مرا غافل کرد...»

از دیدگاه شاعرانه‌اش خنده‌ام گرفت، گفتم: «مثلاً منو پررنگ کن، یادت نره به شاه‌پسرت خوب برسی...» انگار نشنید، داشت با خودش دکمه‌ها را مرور می‌کرد.

وقت ناهار شده بود، نقشه‌های تازه را که طرح زده بودم، مرتب کردم و آماده رفتن شدم. مامان از پای سیستم بلند شد و گفت: «ناهار نخورده نریا، بشین ناهار بیارم...» بعد همانطور که بشقاب به دست به ستم می‌آمد، ادامه داد: «به قول بابای خدایا، مرتز، دنیا کلاس درسه، منم قبول داشتم، اما امروز این همه کلید کوچولو برای من معلم بودن، زندگی ما همه این دکمه‌ها رو داره، فقط کاش این کنترل زرو هم داشت، می‌زدیم و بابا برمی‌گشت و به بار تو عمرمون سه تایی ناهار می‌خوردیم با هم... اما حیف...» به حسرت‌های خودم و مامان فکر کردم، دنیا دکمه برگشت نداشت، باید پررنگش می‌کردم و مراقبتم را بیشتر...!

کلاس اولم بود و همیشه با هم در جنگ بودیم که او را مامان صدا نکتیم... چقدر زود گذشت... حالا در روزهایی که بازنشست شده بود، شروع کرده بود به یادگیری، اوایل کمی افسرده شده بود، اما بالاخره خودش را پیدا کرد و تمام آرزوهایش را به صفت کشید تا یکی یکی فسخ‌شان کند. کلاس ورزش، شیرینی‌پزی، کلاس‌های خصوصی و یکی دو تا مسافرت کوچک... اما انگار هنوز هم راضی نبود. از خودش، از زندگی تلخی که بارش را به دوش کشیده بود، از سال‌هایی که به قول خودش صبح را با کار و دغدغه به شب وصل کرده بود. پدر هم که تصادف کرد، انگار ضربه هولناکی به روح بزرگش وارد شد. مدام با خودش این مصرع را تکرار می‌کرد که: «چه کنم بازی ایام مرا غافل کرد...»

اعتقاد داشت روزهای شلوغ کاری باعث شده بود از خیلی چیزها، مخصوصاً بابا غافل بشود. برای همین مدام احساس گناه داشت. بازنشسته هم که شد، تدریس را به کلاس خصوصی محدود کرد و به کارهای عقب‌مانده‌اش رسید. به خطوط چهره‌اش خیره شدم، ناگهان به ستم برگشت و گفتم: «این حرف B رو بزمنم، همه چیز پررنگ

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

گفتم: «حالا واقعاً نیازه که اینا رو یاد بگیری؟»

خندید و همانطوری که چشمش به صفحه رایانه بود، گفت: «بله که نیازه، تا حالا هر چی یاد نگرفتم ضرر کردم... باید یاد می‌گرفتم...» چند نکته ظریف دیگر هم گفتم و یادداشت کرد. کمی شیطنت کردم و نکته سخنی را توضیح دادم، خیلی دقیق و موشکافانه همه چیز را نوشت و کمی تمرین کرد، بعد در حالی که گیج شده بود، پرسید: «این پنجره که گفتمی باید باز بشه چی بود؟ چرا نیست؟ من نمی‌تونم ببینمش... کجاست؟» خندیدیم. گفتم: «فراریش دادی دیگه... دقت کن مامان، چند بار بگم؟ حالا تمرین کن، اما هر سؤالی داری آخر کلاس بپرس...» لبخند زد و گفت: «سرکلاس من مامانت نیستم، بگو خانم فراموزی...»

رفتم به سال‌ها قبل، به روزهایی که مامان معلم

کتیبه سبز

التهایی آتشین

به بهانه ۹ دی

حمله آورده است با تیغ و تبر از هر طرف ازدهایی که برون آورده سر از هر طرف شهر دارد در دل خود التهایی آتشین بوی خون می‌آید و بوی خطر از هر طرف جمع کرده دور هم با تیغ‌های آخته عده کور و کوری را سیم و زر از هر طرف فتنه است و سخت‌تر از قتل در فرهنگ ما برمی‌انگیزد هزاران شور و شر از هر طرف ای وطن تصمیم می‌گیرند نابودت کنند عده‌ای با سینه‌های کینه‌ور از هر طرف بشنود این زوزه‌ها چشم طمع دارند باز گرگ‌های هار بر این بوم و بر از هر طرف تیغ‌های دشمنان امانی یابند کام سینه‌های ماست ایران را سپر از هر طرف منتظر هستی‌ای فردای روشن همچنان تا به آغوش تو بگشایم پر از هر طرف

حسن زرنتقی

تو مادری...

وفات حضرت ام‌البین (س)

همسایه‌های لقمه نانت فقیرها سجاده عروج تو تکه حصیرها «اتفاق» خلق اوست که همسفره علی است... بر همسر امیر نشاید حریرها راه کمال تو به کنیزی زینب است اینجا برای قرب، جدا شد مسیرها تو مادری برای علمدار کریلا یعنی که دست بوس شما یابند امیرها تازه شروع کرب و بولای مدینه است وقتی که می‌رسند به یرب اسیرها در پاسخ سؤال «حسین چه شد؟» هنوز لکنت گرفته است زبان بشیرها باید کنار «ام‌بنین» گفت: «فاطمه» تا چشمه سار ساخت ز چشم کویرها هیزم... تور... زخم علی تازه می‌شود... نان می‌شود ز داغ دل او خمیرها هر کس که بغض داشت خودش را رسانده بود آتش زدند خانه حق را اجیرها

محمد کاظمی نیا

راه نرفته

شیوه بیان خواسته‌ها

عزیزه هاشمی

روانشناس بالینی

بیشترین شکایتی که از سوی زوجین یا والدین و فرزندان در جلسات مشاوره مطرح می‌شود، بی‌توجهی به نیازها و خواسته‌های مطرح شده است. اینکه چرا دیگران به خواسته‌های من بی‌توجهند؟ یا من و درخواست‌هایم را نادیده می‌گیرند؟ نکته حائز اهمیت در بیان و انتقال آن به دیگران، این است که ابتدا باید نیازهای خود را به درستی بشناسیم و سپس آن را به فرد مقابل بیان کنیم، این شرط لازم برای دستیابی به خواسته خود است، ولی کافی نیست؛ چرا که با هر نوع بیانی نمی‌توانیم به خواسته خود برسیم. برای رسیدن به خواسته خود آن را به صورت کامل بیان کنید؛ یعنی پیام خود را کامل به گوش مخاطب برسانید. افراد اغلب خواسته خود را از سرزنش و تحقیر کردن فرد مقابل شروع می‌کنند و از همان ابتدا مخاطب را در حالت تدافعی قرار می‌دهند. برای نمونه: «تو همیشه شلخته‌ای! یا هیچ‌وقت حواست به بچه‌ها نیست!» این جملات شما را وارد جنگ می‌کند و مشکلات بیشتری ایجاد خواهد شد. در قدم اول برای بیان خواسته خود باید مشاهدات و واقعیات را به صورت عینی و بدون هیچ‌گونه قضاوت مطرح کرد. برای نمونه: «چرا فلان وسیله سر جایش نیست؟ یا آن وسیله را کجا گذاشتی پیداش نمی‌کنم.» در قدم دوم باید ضمن بیان افکار، نظر شخصی خود را درباره آن موقعیت بازگو کرد. برای نمونه: «وسایل سر جاشون نیست، اتاق نامرتب شده...» در قدم سوم باید احساسات را بازگو کرد. برای نمونه: «اتاق که نامرتبه، آدم عصبی می‌شه...» و در پایان باید خواسته را روشن و بدون ابهام بیان کرد. برای نمونه: «لطفاً وسایل رو در جای خودش بگذار. یا به وقتی بگذار تا وسایل اتاق رو سرو سامون بدم...» استفاده از این روش اغلب مؤثر واقع می‌شود و موجب بهبود روابط هم خواهد شد.

سلامت

سد راه سرماخوردگی

بهترین راه برای مقابله با سرماخوردگی پیشگیری است. با عمل به روش‌های گفته شده از ابتلا به سرماخوردگی پیشگیری کنید. ۱- هر روز یک لیوان آب گرم همراه با آب لیموی تازه و عسل میل کنید. ۲- رژیم‌های غذایی کم پروتئین موجب تضعیف سیستم ایمنی می‌شوند. بنابراین روزانه غذاهای غنی از پروتئین، مانند ماهی، تخم مرغ و ماست به مقدار کافی مصرف کنید. ۳- در هنگام عطسه یا سرفه از دستمال کاغذی استفاده کنید تا میکروب‌ها در اطراف پخش نشوند. ۴- برای تقویت سیستم ایمنی با مشورت پزشک یا متخصص تغذیه قرص یا شربت زینک مصرف کنید. ۵- هر روز با استفاده از ضدعفونی‌کننده‌های بینی خود را شست‌و شو دهید، شونده‌های ضدعفونی‌کننده را از داروخانه تهیه کنید یا در منزل یک قاشق چای خوری نمک را با یک لیوان آب مقطر یا آب جوش خنک شده مخلوط کرده و بینی خود را با آن شست‌و شو دهید. ۶- برای بیرون راندن میکروب‌ها از بدن روزانه مقدار زیادی آب و نوشیدنی مصرف کنید. این نوشیدنی‌ها را می‌توانید از میوه‌ها و سبزیجاتی، مانند کلم، کلم بروکلی، سیب، جعفری، خیار، هویج، لیمو، پرتقال، کیوی و نعناع تهیه کنید. ۷- برای مصرف روزانه خود یک بطری آب جداگانه در نظر بگیرید و از نوشیدن مشترک یک بطری بپرهیزید. ۸- روزانه ورزش کنید؛ زیرا عرق فراوان باعث دفع سموم می‌شود. ۹- بدن انسان روزانه به ۷ تا ۸ ساعت خواب احتیاج دارد و خواب کافی باعث تقویت سیستم ایمنی می‌شود. ۱۰- دست خود را روزانه چند بار با آب و مواد ضدعفونی‌کننده، مانند صابون بشویید.

حسن ختام

وجودت همه هستی است

روزها و شب‌ها بدون شما چه سخت می‌گذرد. زندگی بدون حضور شما از معنا تهی است. مگر می‌توان بدون شما آرام و قرار داشت؟ وقتی گیاهان به شوق قدم‌های شما می‌روند؛ درختان در آرزوی دیدار شما شکوفه می‌دهند؛ کوه‌ها به پشتوانه شما با صلابتند؛ ستارگان در بهت زیبایی شما نور می‌دهند؛ دریاها، رودها، جویبارها و چشمه‌سارها به برکت وجود شما با طراوتند. مگر می‌توان بدون شما آرام و قرار داشت؟ وقتی «بِیْتِهِ رِزْقُ الْوَرَى وَ بُوْجُوْدِهِ تَبَّتْ الْأَرْضُ وَ السَّمَاءُ» پس هر ذره‌ای به واسطه وجود شما جان می‌گیرد و زیبا می‌شود و جوان می‌شود. بدون شما دنیا روی مدار نیست؛ بغض و دل‌تنگی و ناسامانی است. ای کاش شما را می‌دیدم. ای کاش دنیا آنقدر کوچک بود که می‌شد شما را هر لحظه و هر ساعت دید. ای کاش همه چشمانی که شما را می‌دیدند، چشمان من بود. آقا جان! ای کاش در خانه دل ما آیه «فَأَسْتَجِیْبُنَا لَهُ وَنَجِیْبَانَا مِنَ الْعَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِی الْعُمُوْمِیْنَ»؛ پس ما دعای او را اجابت کردیم و از غم نجاتش بخشیدیم و اینگونه مؤمنان را نجات می‌دهیم، با صدای شما جوانه اجابت می‌شد.